

Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

► B РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 883/2004 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от 29 април 2004 година
за координация на системите за ► C1 социална сигурност ◀
(Текст от значение за ЕИП и Швейцария)
(ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1)

Изменен със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Регламент (ЕО) № 988/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година	L 284	43	30.10.2009 г.
► <u>M2</u>	Регламент (ЕС) № 1244/2010 на Комисията от 9 декември 2010 година	L 338	35	22.12.2010 г.
► <u>M3</u>	Регламент (ЕС) № 465/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година	L 149	4	8.6.2012 г.
► <u>M4</u>	Регламент (ЕС) № 1224/2012 на Комисията от 18 декември 2012 година	L 349	45	19.12.2012 г.
► <u>M5</u>	Регламент (ЕС) № 517/2013 на Съвета от 13 май 2013 година	L 158	1	10.6.2013 г.
► <u>M6</u>	Регламент (ЕС) № 1372/2013 на Комисията от 19 декември 2013 година	L 346	27	20.12.2013 г.

Поправен със:

- C1 Поправка, ОВ L 33, 7.2.2008 г., стр. 12 (883/2004)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 883/2004 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 29 април 2004 година

за координация на системите за ►C1 социална сигурност ◄

(Текст от значение за ЕИП и Швейцария)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност и по-специално членове 42 и 308 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията, представено след консултации със социалните партньори и Административната комисия за ►C1 социална сигурност ◄ на работниците мигранти ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Правилата за координация на националните ►C1 системи за социална сигурност ◄ се вписват в рамките на свободното движение на лица и следва да допринасят за подобряване на жизнения им стандарт и условията за заетост.
- (2) Договорът не предвижда правомощия, освен тези по член 308 за приемане на подходящи мерки в областта на социалното осигуряване за лица, различни от заетите лица.
- (3) Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. за прилагането на ►C1 схеми за социална сигурност ◄ на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността ⁽⁴⁾ е изменян и осъвременяван многократно, за да се вземе предвид не само развитието на равнище на Общността, включително решенията на Съда на Европейските общности, но също и промените в законодателството на национално ниво. Такива фактори изиграха своята роля за усложняването и утежняването на правилата за координация на Общността. Поради това, заменянето на тези правила, като се модернизират и опростяват, е от основно значение за постигане на целта за свободното движение на лица.
- (4) Необходимо е да се вземат предвид особеностите на националните законодателства в областта на социалното осигуряване и да се изработи само система за координация.
- (5) Необходимо е, в рамките на такава координация, в Общността да се гарантира равно третиране на съответните лица съгласно различните национални законодателства.

⁽¹⁾ ОВ С 38, 12.2.1999 г., стр. 10.

⁽²⁾ ОВ С 75, 15.3.2000 г., стр. 29.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 3 септември 2003 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*). Обща позиция на Съвета от 26 януари 2004 г. (ОВ С 79 Е, 30.3.2004 г., стр. 15) и Позиция на Европейския парламент от 20 април 2004 (все още непубликувана в *Официален вестник*). Решение на Съвета от 26 април 2004 г.

⁽⁴⁾ ОВ L 149, 5.7.1971 г., стр. 2. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1386/2001 на Европейския парламент и Съвета (ОВ L 187, 10.7.2001 г., стр. 1)

▼B

- (6) Тясната връзка между законодателството в областта на социалното осигуряване и онези договорни разпоредби, които допълват или заменят подобно законодателство и които са били обект на решение на публичните власти, превръщаща ги в задължителни или разширяваща тяхното приложно поле, може да изисква същата закрила относно прилагането на горепосочените разпоредби както тази, предоставена от настоящия регламент. Като първа стъпка, може да бъде оценен опитът на държавите-членки, които са уведомили за подобни схеми.
- (7) Предвид големите различия, съществуващи в националното законодателство с оглед персоналния обхват, е препоръчително да се установи принципът, че настоящият регламент се прилага към граждани на държава-членка, лица без гражданство и бежанци, пребиваващи на територията на държава-членка, които са или са били подчинени на социалното законодателство на една или на повече държави-членки, а също и за членовете на техните семейства и преживелите ги лица.
- (8) Основният принцип за равно третиране е от особено значение за работниците, които не пребивават в държавата-членка, в която са наети, включително пограничните работници.
- (9) Съдът на Европейските общности по различни поводи дава становище относно възможността за равно третиране на обезщетения, доход и факти; този принцип трябва да се приеме изрично и да се развие, като се спазят същността и духа на съдебните решения.
- (10) Въпреки това, принципът да се третират някои факти или събития, настъпили на територията на друга държава-членка все едно, че са настъпили на територията на държавата, чието законодателство се прилага, не следва да се противопоставя на принципа за сумиране на периоди на осигуряване, на заетост, на самостоятелна заетост или на пребиваване, завършени съгласно законодателството на друга държава-членка с тези, завършени съгласно законодателството на компетентната държава-членка. Поради това, периодите, завършени съгласно законодателството на друга държава-членка следва да се вземат под внимание единствено чрез прилагане принципа за сумиране.
- (11) Приравняването на факти или събития, настъпили в държава-членка по никакъв начин не може да предостави компетентност на друга държава-членка или да доведе до приложимост на нейното законодателство.
- (12) В светлината на пропорционалността, следва да се положат усилия, за да се гарантира, че принципът на приравняване на факти или събития не води до обективно неоправдани резултати или до припокриване на обезщетения от един и същ вид за един и същ период.
- (13) Правилата за координация трябва да гарантират на лицата, които се движат в Общността, на лицата на тяхна издръжка и на преживелите ги лица, запазване на придобитите или придобивани права и предимства.
- (14) Тези цели трябва да бъдат постигнати, в частност, чрез сумиране на всички периоди, които се зачитат съгласно различните национални законодателства за придобиване и упражняване на правото на обезщетения, и за изчисляване на размера на обезщетенията, както и чрез предоставяне на обезщетения за различните категории лица, попадащи под действието на настоящия регламент.

▼B

- (15) Необходимо е лицата, които се движат в Общността, да бъдат подчинени на ►C1 схемата за социална сигурност ◄ само на една отделна държава-членка, за да се избегне съвпадане на приложимите разпоредби на националното законодателство и усложненията, които биха могли да възникнат от това.
- (16) В Общността по принцип не е оправдано поставянето на социалноосигурителните права в зависимост от мястото на пребиваване на заинтересованото лице, въпреки това, в специфични случаи, в частност, що се отнася до специални обезщетения, свързани с икономическото и социалното положение на заинтересованото лице, мястото на пребиваване би могло да бъде взето под внимание.
- (17) С оглед гарантирането в максимална степен на равно третиране на всички лица, заети на територията на държава-членка, е подходящо да се определи като приложимо, по общо правило, законодателството на държавата-членка, където заинтересованото лице осъществява своята дейност като заето или самостоятелно заето лице.

▼M1

- (17a) След като законодателството на държава-членка стане приложимо за дадено лице съгласно дял II от настоящия регламент, условията за включване в схеми за обезщетения и придобиване на права върху тях следва да се определят от законодателството на компетентната държава-членка при зачитане на общностното право.

▼B

- (18) В специфични ситуации, които оправдават други критерии за приложимост, е необходимо да се предвиди изключение от това общо правило.

▼M1

- (18a) Принципът на едно-единствено приложимо законодателство е от голямо значение и следва да се утвърди. Това не следва да означава обаче, че предоставянето на обезщетението само по себе си, в съответствие с настоящия регламент и обхващащо плащането на осигурителни вноски или на осигурителното покритие на бенефициера, прави законодателството на държавата-членка, чиято институция е предоставила това обезщетение, приложимото законодателство за това лице.

▼M3

- (18б) В приложение III към Регламент (ЕИО) № 3922/91 на Съвета от 16 декември 1991 г. относно хармонизирането на техническите изисквания и административните процедури в областта на гражданското въздухоплаване ⁽¹⁾ понятието „основна база“ на членовете на полетния и кабинния екипаж се определя като местоположението на член на екипажа, определено от оператора, където членът на екипажа обикновено започва и приключва времето си за дежурство или поредица от дежурства и където, при обикновени условия, операторът не носи отговорност за настаняване на съответния член на екипажа. За да се улесни прилагането на дял II от настоящия регламент за членовете на полетния и кабинния екипаж, е оправдано използването на понятието „основна база“ като критерий за определяне на приложимото законодателство по отношение на членовете на полетния и кабинния екипаж. При все това приложимото законодателство относно членовете на полетния и кабинния екипаж следва да остане стабилно и принципът на основна база не следва да води до чести промени в приложимото законодателство вследствие на традиционния модел на работа на сектора или на сезонни поръчки.

⁽¹⁾ ОВ L 373, 31.12.1991 г., стр. 4.

▼B

- (19) В някои случаи, обезщетенията за гледане на малко дете от майката и приравнените обезщетения за гледане на малко дете от бащата, могат да бъдат получавани от майката или от бащата и, тъй като за последния тези обезщетения се различават от родителските обезщетения и могат да бъдат приравнени на обезщетения за майчинство *strictu sensu* поради това, че те се предоставят през първите месеци от живота на новороденото, е необходимо обезщетенията за гледане на малко дете от майката и приравнените обезщетения за гледане на малко дете от бащата да се уредят заедно.
- (20) В сферата на обезщетенията за болест, за гледане на малко дете от майката и приравнените обезщетения за гледане на малко дете от бащата, следва да бъде осигурена закрила на осигурените лица и на членовете на техните семейства, които живеят или имат престой в държава-членка, различна от компетентната държава-членка.
- (21) Разпоредбите за обезщетенията за болест, за гледане на малко дете от майката и приравнените обезщетения за гледане на малко дете от бащата бяха приети в светлината на съдебната практика на Съда на Европейските общности. Разпоредбите относно предварителното съгласие бяха подобрени, като бяха отчетени съответните решения на Съда.
- (22) Особеното положение на подалите молба за пенсия, пенсионерите и членовете на техните семейства налага привеждане в съответствие на разпоредбите за здравно осигуряване към тази ситуация.
- (23) С оглед различията между различните национални системи, е целесъобразно държавите-членки да предвидят, когато е възможно, медицинско обслужване за членовете на семейства на пограничните работници в държавата-членка, в която последните извършват своята дейност.
- (24) Необходимо е установяването на специфични разпоредби, регулиращи избягването на съвпадането на обезщетения в натура за болест и на паричните обезщетения за болест, които са от същия вид като тези, които са предмет на решенията на Съда на Европейските общности в делата C-215/99 *Jauch* и C-160/96 *Molenaar*, при условие, че тези обезщетения покриват един и същ риск.
- (25) Във връзка с обезщетенията при трудови злополуки и професионални болести, с цел предоставяне на закрила, следва да се установят правила за положението на лица, които пребивават или имат престой в държава-членка, различна от компетентната държава-членка.
- (26) Относно обезщетенията за инвалидност следва да се разработи система за координация, която отчита особеностите на националното законодателство, в частност, по отношение признаването на инвалидността и увеличаване на нейната степен.
- (27) Необходимо е да се създаде система за предоставяне на обезщетения за старост и за преживяло лице, когато към съответното лице се прилага законодателството на една или повече държави-членки.
- (28) Необходимо е размерът на пенсията да се определя по метода на сумиране и пропорционално изчисляване (*prorata*) и да се гарантира от правото на Общността, когато прилагането на националното законодателство, включително правилата относно намаляването, спирането или прекратяването, са по-неблагоприятни в сравнение с горепосочения метод.

▼B

- (29) За да се закрият работниците мигранти и преживелите ги лица от прекомерно строго прилагане на националните правила за намаляването, спирането или прекратяването, е необходимо да се включат разпоредби, които точно уреждат прилагането на такива правила.
- (30) Както постоянно бе заявявано от Съда на Европейските общности, Съветът не е считан за компетентен да приема правила, налагащи ограничение на съвпадане на две и повече пенсии, придобити в различни държави-членки, чрез намаляване на размера на пенсията, придобита единствено съгласно националното законодателство.
- (31) Съгласно Съда на Европейските общности, националните законодателни органи са компетентни да приемат такива правила, като се има предвид, че Общностното законодателство определя границите, в които се прилагат националните разпоредби относно намаляване, спиране или прекратяване.
- (32) За да се поощри мобилността на работниците, е особено подходящо да се улесни търсенето на работа по трудово правоотношение в различните държави-членки; поради това е необходимо да се осигури по-тясна и по-ефективна координация между осигурителните схеми за безработица и услугите по заетостта на всички държави-членки.
- (33) Необходимо е да се включат законово определени пред-пенсионни схеми в приложното поле на настоящия регламент, като така се гарантира както равно третиране, така и възможността за прехвърляне на пред-пенсионни обезщетения и на предоставяне на семейни и здравни обезщетения на заинтересованото лице, в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент; въпреки това, правилото за сумиране на периоди не следва да се включва, тъй като само много ограничен брой държави-членки имат законно определени пред-пенсионни схеми.
- (34) Тъй като семейните обезщетения имат много широко приложно поле, поради предоставянето на закрила в случаи, които могат да бъдат описани като типични, както и в други случаи, които са от специфичен характер, като последните са били предмет на разглеждане в решенията на Съда на Европейските общности в съвместни дела C-245/94 и C-312/94 *Hoever u Zachow* и в делото C-275/96 *Kuusijarvi*, е необходимо да се регламентират всички тези обезщетения.
- (35) За да се предотврати неоснователно съвпадане на обезщетения, е необходимо да се установят правила за предимство в случай на съвпадане на права на семейни обезщетения, съгласно законодателството на компетентната държава-членка и съгласно законодателството на държавата-членка по пребиваване на членовете на семейството.
- (36) Авансовите плащания на помощи за издръжка на живота са възстановими авансови плащания, които имат за цел да компенсират неизпълнението на задължението на родителя да издържа своето дете, задължение, произтичащо от семейното право. Поради това тези авансови плащания не следва да се разглеждат като пряко обезщетение от колективна подкрепа в полза на семействата. Предвид тези особености, правилата за координация не следва да се прилагат за такива помощи за издръжка на живота.

▼B

- (37) Както Съдът на Европейските общности многократно е заявявал, разпоредбите, които са изключение от принципа на прехвърляемост на обезщетения от социалното осигуряване, трябва да се тълкуват ограничително. Това означава, че те могат да се прилагат само по отношение на обезщетения, които отговарят на определени условия. Следователно глава 9 от дял III от настоящия регламент може да се прилага само за обезщетения, които са едновременно специални и независещи от вноски обезщетения и изброени в приложение X към настоящия регламент.
- (38) Необходимо е да се създаде Административна комисия, съставена от по един правителствен представител от всяка държава-членка, натоварена, в частност, с всички административни въпроси, или въпроси на тълкуването, произтичащи от разпоредбите на настоящия регламент, и с насърчаване на по-нататъшно сътрудничество между държавите-членки.
- (39) Развитието и използването на услуги за обработка и обмен на информация наложи създаването на Техническа комисия, под егидата на Административната комисия, със специфични отговорности в областта на обработката на информация.
- (40) Използването на услуги за обработка и обмен на информация между институциите изисква приемането на разпоредби за гарантиране, че обменените или издадените по електронен път документи се приемат за еквивалентни на хартиения носител. Такъв обмен се извършва в съответствие с разпоредби на Общността за закрила на физическите лица по отношение на обработката и свободното движение на лични данни.
- (41) Необходимо е да се установят специални разпоредби, които съответстват на особеностите на националните законодателства с оглед улесняването на прилагането на правила за координация.
- (42) В съответствие с принципа на пропорционалността, в съответствие с предпоставката за прилагане на настоящия регламент към всички граждани на Европейския съюз и с оглед намирането на решение, което взема под внимание всякакви ограничения, свързани с особеностите на системите, основани на пребиваването, се счита за целесъобразно предвиждането на специална дерогация чрез приложение XI — „ДАНИИ“ която се ограничава до даването на право на социална пенсия изключително по отношение на новата категория неактивни лица, спрямо които бе разширено приложното поле на настоящия регламент, предвид особеностите на датската система и в светлината на факта, че тези пенсии са прехвърляеми след изтичането на десетгодишен период на пребиваване съгласно действащото датско законодателство (Закон за пенсиите).
- (43) В съответствие с принципа за равно третиране, се счита за целесъобразно предвиждането на специална дерогация посредством приложение XI — „ФИНЛАНДИЯ“, свеждаща се до националните пенсии, основани на пребиваването, предвид особеностите на финландската ►C1 система за социална сигурност ◄, която има за цел да гарантира, че размерът на националната пенсия не може да бъде по-малък от размера на националната пенсия, изчислен както ако всички осигурителни периоди, завършени в която и да е държава-членка са били завършени във Финландия.

▼B

- (44) Необходимо е да се приеме нов регламент, който да отмени Регламент (ЕИО) № 1408/71. Въпреки това, необходимо е Регламент (ЕИО) № 1408/71 да остане в сила и да продължи да има правна сила за целите на някои актове на Общността и на някои споразумения, по които Общността е страна, с оглед осигуряването на правна сигурност.
- (45) Тъй като целта на предложеното действие, а именно приемането на мерки за координация, които да гарантират, че правото на свободно движение на хора може да се упражнява ефективно, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и, следователно, поради мащаба и ефекта на това действие може да бъде по-успешно осъществена на равнище на Общността, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарността, посочен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, посочен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигне на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1
Определения

За целите на настоящия регламент:

- а) „дейност като заето лице“ означава всяка дейност или положение, което се приема за еквивалентно за целите на социално осигурителното законодателство на държавата-членка, в която се осъществява такава дейност или съществува еквивалентно положение;
- б) „дейност като самостоятелно заето лице“ означава всяка дейност или положение, което се приема за еквивалентно за целите на социално осигурителното законодателство на държавата-членка, в която се осъществява такава дейност или съществува еквивалентно положение;
- в) „осигурено лице“, във връзка с клоновете на социалното осигуряване, обхванати от дял III, глави 1 и 3, означава всяко лице, което отговаря на условията, изисквани от законодателството на компетентната по дял II държава-членка, за придобиване на право на обезщетения, отчитайки разпоредбите на настоящия регламент;
- г) „държавен служител“ означава лице, считано за такова или приравнено на такова от държавата-членка, чийто субект е наелата го на работа администрация;
- д) „специална схема за държавни служители“ означава всяка схема за ►C1 социална сигурност ◄, която се различава от общата система за ►C1 социална сигурност ◄, приложима към заетите лица в съответната държава-членка и която се прилага пряко за всички или за някои категории държавни служители;

▼B

- е) „пограничен работник“ е всяко лице, упражняващо дейност като заето или като самостоятелно заето лице в една държава-членка и което пребивава в друга държава-членка, в която се завръща по правило всекидневно или поне веднъж седмично;
- ж) „бежанец“ има значението, установено в член 1 от Конвенцията за статута на бежанците, подписана в Женева на 28 юли 1951 г.
- з) „лице без гражданство“ има значението, установено в член 1 на Конвенцията за лица без гражданство, подписана в Ню Йорк на 28 септември 1954 г.;
- и) „член на семейството“ е
 - 1) i) всяко лице, определено за член на семейството или признато за член на домакинството от законодателството, съгласно което са предвидени обезщетенията;
 - **C1** ii) относно обезщетенията в натура съгласно дял III, глава 1, за болест, за майчинство и съответните им обезщетения за гледане на малко дете от бащата ◀, всяко лице, определено за член на семейството или признато за член на домакинството от законодателството на държавата-членка, където пребивава лицето;
 - 2) Ако в законодателството на държавата-членка, приложимо по точка 1 не се прави разлика между членовете на семейството и други лица, към които се прилага, съпругът, малолетните и децата на издръжка, които са навършили пълнолетие се считат за членове на семейството;
 - 3) Ако, съгласно приложимото законодателство по точки 1 и 2, едно лице се счита за член на семейството или на домакинството само ако живее в същото домакинство както и осигуреното лице или пенсионера, това условие се счита за изпълнено, ако това лице е на издръжка основно от осигуреното лице или от пенсионера;
- й) „пребиваване“ означава мястото, където лицето обичайно пребивава;
- к) „престой“ означава временно пребиваване;
- л) „законодателство“ означава, по отношение на всяка държава-членка, закони, подзаконови актове и други правни разпоредби и всички други мерки за прилагане, във връзка с клоновете на социалното осигуряване, обхванати от член 3, параграф 1.

Този термин изключва договорните разпоредби, освен тези, които служат за изпълнение на задължение за осигуряване, произтичащо от законите или подзаконовите разпоредби, посочени в предишната алинея, или ако те са били обект на решение на публичните власти, което им придава задължителен характер или разширява приложното им поле, при условие че съответната държава-членка уведоми с декларация за това председателя на Европейския парламент и председателя на Съвета на Европейския съюз. Тази декларация се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*;

▼B

- м) „компетентен орган“ е, по отношение на всяка държава-членка, министърът, министрите или друг равностоен орган, който отговаря за ►C1 схемите за социална сигурност ◄ за цялата или за част от съответната държава-членка;
- н) „Административна комисия“ е комисията по член 71;
- о) „регламент по прилагането“ е регламентът по член 89;
- п) „институция“ означава, по отношение на всяка държава-членка, органът или властта, отговарящи за прилагането на цялото или част от законодателството;
- р) „компетентна институция“ е:
 - i) институцията, в която заинтересованото лице е осигурено към момента на искането за обезщетение;
 - или
 - ii) институцията, от която заинтересованото лице има или би имало право на обезщетения, ако то, член или членове на неговото семейство пребиваха в държавата-членка, в която се намира институцията;
 - или
 - iii) институцията, определена от компетентния орган на съответната държава;
 - или
 - iv) в случая на схема, свързана със задълженията на работодателя във връзка с обезщетенията, определени в член 3, параграф 1 – или съответния работодател или осигурител, или вместо него, орган или институция, определен от компетентния орган на съответната държава-членка;
- с) „институция по място на пребиваване“ и „институция по място на престой“ е съответно институцията, която е компетентна да предоставя обезщетения в мястото, където пребивава заинтересованото лице и институцията, която е компетентна да предоставя обезщетения в мястото, където съответното лице има престой съгласно законодателството, прилагано от тази институция, или ако не съществува такава институция – институцията, определена от компетентния орган на съответната държава-членка;
- т) „компетентна държава-членка“ е държавата-членка, в която се намира компетентната институция;

▼B

- у) „осигурителен период“ означава периодите на внасяне на осигурителни вноски, или на заетост или самостоятелна заетост, определени или признати за осигурителен период от законодателството, съгласно което е завършен или се смята за завършен, както и всички периоди, разглеждани като такива, ако посоченото законодателство ги признава за равностойни на осигурителен период;
- ф) „период на заетост“ или „период на самостоятелна заетост“ са периодите, определени или зачитани от законодателството, съгласно което те са придобити, както и всички периоди, зачитани за такива, ако се признават от посоченото законодателство за приравнени на периоди на заетост или на самостоятелна заетост;
- х) „период на пребиваване“ са периодите, определени или признати за такива от законодателството, съгласно което те са завършени или се считат за завършени;

▼M1

- ха) „Обезщетения в натура“ означава:
 - i) за целите на дял III, глава 1 (обезщетенията за болест, за майчинство и съответните им обезщетения за гледане на малко дете от бащата) обезщетения в натура, предвидени в законодателството на държава-членка, които са предназначени да осигурят, предоставят, изплатят директно или възстановят разходите за медицинско обслужване и свързаните с него продукти и услуги. Това включва обезщетения в натура за дългосрочна грижа;
 - ii) за целите на дял III, глава 2 (трудови злополуки и професионални болести) всички обезщетения в натура за трудови злополуки и професионални болести, както е определено в подточка i) горе и предвидено в схемите на държавите-членки за трудови злополуки и професионални болести;

▼B

- ц) „пенсия“ обхваща не само пенсиите, но и еднократните обезщетения, които могат да бъдат изплащани вместо пенсия и плащанията, направени под формата на възстановяване на осигурителни вноски, както и осъвремените увеличения и допълнителните помощи съгласно разпоредбите на дял III;
- ч) „предпензионно обезщетение“ означава: всички парични обезщетения, различни от обезщетенията за безработица или предсрочно обезщетение за старост, отпускани след определена възраст на работниците, които са намалили, прекратили или спрели да полагат възмезден труд, до навършване на възраст, в която те придобиват право на пенсия за старост или на пенсия при предсрочно пенсиониране, получаването на които не зависи от това заинтересованото лице да е на разположение на службите по заетостта на компетентната държава-членка; „предсрочно обезщетение за старост“ е обезщетение, отпускано преди навършване на определена от закона пенсионна възраст и което или продължава да се отпуска и след навършване на посочената възраст, или бива заместено от друго обезщетение за старост;

▼B

- ш) „помощ при смърт“ е всяко еднократно плащане в случай на смърт без еднократните обезщетения по буква ц);
- щ) „семеини обезщетения“ са всички обезщетения в натура или парични обезщетения, предназначени за покриване на семеини разходи, с изключение на плащанията за издръжка и специалните помощи при раждане на дете или осиновяване, посочени в приложение I.

*Член 2***Персонален обхват**

1. Настоящият регламент се прилага към граждани на държава-членка, лица без гражданство и бежанци, които пребивават в държава-членка, които са или са били подчинени на законодателството на една или повече държави-членки, както и към членовете на техните семейства и към преживелите ги лица.
2. Той също се прилага към преживелите лица на лица, които са били подчинени на законодателството на една или повече държави-членки независимо от гражданството на тези лица, когато преживелите ги лица са граждани на държава-членка или са лица без гражданство или бежанци, пребиваващи в една от държавите-членки.

*Член 3***Материален обхват**

1. Настоящият регламент се прилага към всички законодателства относно следните клонове на ►**C1** социална сигурност ◀:
- а) обезщетения за болест;

▼C1

- б) обезщетения за майчинство и съответните им обезщетения за гледане на малко дете от бащата;

▼B

- в) обезщетения за инвалидност;
 - г) обезщетения за старост;
 - д) обезщетения за преживели лица;
 - е) обезщетения за трудови злополуки и професионални болести;
 - ж) помощи при смърт;
 - з) обезщетения за безработица;
 - и) предпенсионни обезщетения;
 - й) семеини обезщетения.
2. Освен ако е предвидено друго в приложение XI, настоящият регламент се прилага към общи и специални ►**C1** схеми за социална сигурност ◀, независимо дали са зависещи от вноски или не са, и към схеми, свързани с отговорността на работодателя или корабособственика.
 3. Настоящият регламент се прилага също и към специалните парични обезщетения, независещи от вноски, уредени в член 70.
 4. Въпреки това, разпоредбите на дял III на настоящия регламент не засягат законовите разпоредби норми на която и да е държава-членка относно отговорността на корабособственика.

▼M1

5. Настоящият регламент не се прилага за:

- а) социалното или медицинско подпомагане, или;
- б) обезщетения, по отношение на които държава-членка поема отговорността за нанесени вреди на лица и предвижда компенсация, като например тези за жертви на война и на военни действия или техните последствия; за жертви на престъпления, убийства или терористични актове; за жертви на вреди, нанесени от представители на държавата-членка в хода на служебните им задължения; или за жертви, които са претърпели вреди по политически или религиозни причини или по причина на своето потекло.

▼B*Член 4***Равно третиране**

Освен ако друго не е предвидено в настоящия регламент, лицата, за които се прилага настоящият регламент получават същите обезщетения и имат същите задължения съгласно законодателството на която и да е държава-членка, както нейните граждани.

*Член 5***Равно третиране на обезщетения, доходи, факти и събития**

Освен ако друго не е предвидено в настоящия регламент и в светлината на установените специални разпоредби по прилагането, се прилага следното:

- а) когато, съгласно законодателството на компетентната държава-членка, получаването на обезщетения от социалното осигуряване и на други доходи има определени правни последици, съответните разпоредби от това законодателство се прилагат също така и към получаването на равностойни обезщетения, придобити съгласно законодателството на друга държава-членка или към доход, придобит в друга държава-членка;
- б) когато, съгласно законодателството на компетентната държава-членка, правните последици са резултат от настъпването на някои факти или събития, тази държава-членка взема предвид подобни факти или събития, настъпили във всяка друга държава-членка, като настъпили на нейната територия.

*Член 6***Сумиране на периоди**

Освен ако друго не е предвидено в настоящия регламент, компетентната институция на държава-членка съгласно чието законодателство:

- придобиването, запазването, времетраенето или възстановяването на правото на обезщетения,
- обхвата на законодателството, или

▼C1

- достъпа до или освобождаването от задължително, доброволно или продължено осигуряване по избор на лицето,

▼B

зависи от завършването на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост или пребиваване, зачита до необходимия размер периодите на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост или пребиваване, завършени съгласно законодателството на всяка друга държава-членка, все едно че периодите са завършени съгласно прилаганото от нея законодателство.

▼B*Член 7***▼C1****Отпадане на правилата за пребиваване****▼B**

Освен ако друго не е предвидено в настоящия регламент, паричните обезщетения, платими съгласно законодателството на една или повече държави-членки или съгласно настоящия регламент не подлежат на каквото и да е намаляване, изменение, спиране, прекратяване или конфискация поради факта, че бенефициентът или членовете на неговото семейство пребивават в държава-членка, различна от тази, в която се намира институцията, предоставяща обезщетенията.

*Член 8***Отношения между настоящия регламент и други инструменти за координация**

1. Настоящият регламент заменя всички приложими между държавите-членки конвенции за ►C1 социална сигурност ◄, които попадат в приложното му поле. Въпреки това, някои разпоредби на конвенциите за ►C1 социална сигурност ◄, сключени от държавите-членки преди влизането в сила на настоящия регламент, продължават да се прилагат при условие, че те са по-благоприятни за бенефициентите или ако са резултат от специфични исторически обстоятелства и последиците им са ограничени във времето. За да продължат да се прилагат тези разпоредби, те се включват в приложение II. Ако, по обективни причини, не е възможно приложното поле на тези разпоредби да обхване всички лица, за които се прилага настоящия регламент, това се определя точно.

2. Две или повече държави-членки могат, при необходимост, да сключват конвенции помежду си, основани на принципите на настоящия регламент и в неговия дух.

▼M3*Член 9***Декларации на държавите-членки относно обхвата на настоящия регламент**

1. Държавите-членки писмено уведомяват Европейската комисия за декларациите, направени в съответствие с член 1, буква л), за посочените в член 3 законодателство и схеми, за сключените от тях конвенции по смисъла на член 8, параграф 2, за минималните обезщетения съгласно член 58 и за липсата на осигурителна система съгласно посоченото в член 65а, параграф 1, както и за измененията по същество. В тези уведомления се посочва датата, от която настоящият регламент ще се прилага за схемите, посочени в декларациите от държавите-членки.

2. Тези уведомления се предават на Европейската комисия всяка година и им се дава необходимата публичност.

▼B*Член 10***Предотвратяване на съвпадането на обезщетения**

Освен ако не е предвидено друго, настоящият регламент не може нито да предоставя, нито да запазва правото на няколко обезщетения от един и същи вид за един и същи период на задължително осигуряване.

▼B

ДЯЛ II

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРИЛОЖИМОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Член 11

Общи правила

1. Лицата, за които се прилага настоящият регламент, са подчинени на законодателството само на една държава-членка. Това законодателство се определя в съответствие с настоящия дял.

2. За целите на настоящия дял, лицата, които получават парични обезщетения поради или вследствие на тяхната дейност като наето или самостоятелно заето лице, се считат, че упражняват посочената дейност. Това не се прилага за пенсиите за инвалидност, старост или за преживяло лице или за пенсиите, получавани поради трудови злополуки или професионални болести или за паричните обезщетения за болест, покриващи лечение за неограничен период.

3. Съгласно членове 12 - 16:

а) спрямо лице, осъществяващо дейност като наето или като самостоятелно заето лице в една държава-членка се прилага законодателството на тази държава-членка;

б) държавен служител е подчинен на законодателството на държавата-членка, което се прилага спрямо наелата го на работа администрация;

в) спрямо лице, получаващо обезщетения за безработица в съответствие с член 65 съгласно законодателството на държавата-членка по пребиваване, се прилага законодателството на тази държава-членка;

г) спрямо лице, повикано за отбиване на редовна служба или на преподготовка във въоръжените сили или на гражданска служба в държава-членка, се прилага законодателството на тази държава-членка;

д) всяко друго лице, към което букви а) - г) не се прилагат, е подчинено на законодателството на държавата-членка по пребиваване, без да се засягат останалите разпоредби на настоящия регламент, гарантиращи му обезщетения съгласно законодателството на една или повече други държави-членки.

4. За целите на настоящия дял, обичайно осъществяваната дейност като наето или самостоятелно заето лице на борда на морски плавателен съд под флага на държава-членка се счита за дейност, упражнявана в посочената държава-членка. Въпреки това, лице, наето на борда на плавателен съд под флага на държава-членка и получаващо възнаграждение за тази дейност от предприятие или лице, чието седалище или място на дейност се намира в друга държава-членка, е подчинено на законодателството на последната държава-членка, ако то пребивава в тази държава. Предприятието или лицето, което изплаща възнаграждението се счита за работодател за целите на посоченото законодателство.

▼M3

5. Дейност като член на полетен или кабинен екипаж, изпълняващ пътнически или товарни въздухоплавателни услуги, се смята за дейност, извършвана в държавата-членка, в която се намира основната база според определението за нея, съдържащо се в приложение III към Регламент (ЕИО) № 3922/91.

▼B*Член 12***Специални правила****▼M3**

1. Лице, което осъществява дейност като наето лице в държава-членка от името на работодател, който обичайно осъществява дейността си в нея, и което е командировано от този работодател в друга държава-членка, за да осъществява там дейност от името на същия работодател, продължава да е подчинено на законодателството на първата държава-членка, при условие че предвидената продължителност на тази работа не превишава 24 месеца и че не е изпратено да замества друго командировано лице.

▼B

2. Лице, което обичайно осъществява дейност като самостоятелно заето лице в държава-членка и което отива да осъществява подобна дейност в друга държава-членка продължава да бъде подчинено на законодателството на първата държава-членка, при условие, че предвиденото времетраене на тази дейност не превишава двадесет и четири месеца.

*Член 13***Осъществяване на дейност в две или повече държави-членки****▼M3**

1. Лице, което обичайно осъществява дейност като наето лице в две или повече държави-членки, е подчинено:

- а) на законодателството на държавата-членка на пребиваване, ако то осъществява значителна част от дейността си в тази държава-членка; или
- б) ако не осъществява значителна част от дейността си в държавата-членка на пребиваване:
 - i) на законодателството на държавата-членка, в която се намира седалището или мястото на дейност на предприятието или работодателя, ако лицето е наето от едно предприятие или работодател; или
 - ii) на законодателството на държавата-членка, в която се намира седалището или мястото на дейност на предприятията или работодателите, ако лицето е наето от две или повече предприятия или работодатели, чието седалище или място на дейност се намира само в една държава-членка; или
 - iii) на законодателството на държавата-членка, в която се намира седалището или мястото на дейност на предприятието или работодателя, различна от държавата-членка на пребиваване, ако лицето е наето от две или повече предприятия или работодатели, чието седалище или място на дейност се намира в две държави-членки, една от които е държавата-членка на пребиваване; или
 - iv) на законодателството на държавата-членка на пребиваване, ако лицето е наето от две или повече предприятия или работодатели, на поне двама от които седалището или мястото на дейност се намира в други държави-членки, различни от държавата-членка на пребиваване.

▼B

2. Лице, което обичайно осъществява дейност като заето лице в две или повече държави-членки е подчинено на:

- а) законодателството на държавата-членка по пребиваване, ако то осъществява значителна част от дейността си в тази държава-членка;
или

▼B

б) законодателството на държавата-членка, в която е съсредоточена дейността му, ако то не пребивава в една от държавите членки, в която осъществява значителна част от дейността си.

3. Лице, което обичайно осъществява дейност като заето лице и дейност като самостоятелно заето лице в различни държави-членки е подчинено на законодателството на държавата-членка, в която то осъществява дейността си като заето лице или, ако то осъществява такава дейност в две или повече държави-членки на законодателството, определено в съответствие с параграф 1.

4. Лице, което е наето като държавен служител от една държава-членка и което осъществява дейност като наето и/или като самостоятелно заето лице в една или повече други държави-членки, е подчинено на законодателството на държавата-членка, чийто субект е администрацията, която го е наела.

5. За целите на прилагането на определеното в съответствие с тези разпоредби законодателство, лицата по параграфи 1 - 4 се приравняват на лица, осъществяващи цялата си дейност като наети лица или като самостоятелно заети лица и които са получавали целия си доход в съответната държава-членка.

*Член 14***Доброволно или продължено осигуряване по избор на лицето**

1. Членове 11 - 13 не се прилагат за продължено осигуряване по избор на лицето, освен ако в някоя държава-членка не съществува само доброволна схема на осигуряване по някои от посочените в член 3, параграф 1 клонове.

2. Когато, по силата на законодателството на една държава-членка, съответното лице подлежи на задължително осигуряване в тази държава-членка, то не може да подлежи на схема за доброволно или продължено осигуряване по избор на лицето в друга държава-членка. Във всички други случаи, в които за даден клон има възможност за избор измежду няколко схеми за доброволно или продължено осигуряване по избор на лицето, то се включва само в схемата, която е избрало.

3. Въпреки това, по отношение на обезщетенията за инвалидност, старост и преживяло лице заинтересованото лице може да се включи в схема за доброволно или продължено осигуряване по избор на лицето на държава-членка, дори и ако то задължително е подчинено на законодателството на друга държава-членка, при условие че е било подчинено на някакъв етап от дейността му на законодателството на първата държава-членка поради или вследствие на дейност като заето или като самостоятелно заето лице и ако такова съвпадане се позволява изрично или имплицитно от законодателството на първата държава-членка.

▼M1

4. Ако в законодателството на държава-членка достъпът до доброволно осигуряване или продължено осигуряване по избор се обуславя от изискването лицето да пребивава в съответната държава-членка или да е упражнявало дейност като заето или самостоятелно заето лице, член 5, буква б) се прилага само за тези лица, които на по-ранен етап са били подчинени на законодателството на въпросната държава-членка на основание дейност като заето или самостоятелно заето лице.

▼B*Член 15***►M1** Поговорно нает персонал ◄ на Европейските общности

Членовете на ►M1 договорно нает персонал ◄ на Европейските общности могат да бъдат подчинени на законодателството на държавата-членка, в която са наети на работа, на законодателството на държавата-членка, на което последно са били подчинени, или на законодателството на държавата-членка, чиито граждани са, при спазване на разпоредби, различни от тези относно семейните помощи, предоставяни по схема, приложима към този персонал. Това право на избор, което може да се упражни само веднъж, има действие от датата на ►C1 встъпване в правоотношение на заетост. ◄

*Член 16***Исключения от членове 11 - 15**

1. Две или повече държави-членки, компетентните органи на тези държави или определените от тези власти органи могат с общо споразумение да предвидят изключения от членове 11 - 15 в интерес на някои категории лица или на някои лица.

2. Лице, което получава пенсия или пенсии съгласно законодателството на една или повече държави-членки и което пребивава в друга държава-членка, може, по негово искане да бъде освободено от прилагането на законодателството на последната държава при условие, че спрямо него не се прилага това законодателство поради осъществяване на дейност като заето или като самостоятелно заето лице.

*ДЯЛ III***СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗЛИЧНИТЕ КАТЕГОРИИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ***ГЛАВА I***▼C1**

Обезщетения за болест, за майчинство и съответните им обезщетения за гледане на малко дете от бащата

▼B*Раздел 1*

Осигурени лица и членове на техните семейства, с изключение на членовете на пенсионери и техните семейства

*Член 17***Пребиваване в държава-членка, различна от компетентната държава-членка**

Осигуреното лице или членовете на неговото семейство, които пребивават в държава-членка, различна от компетентната държава-членка, получават в държавата-членка, в която пребивават обезщетения в натура, предоставяни, от името на компетентната институция, от институцията по място на пребиваване в съответствие с разпоредбите на прилаганото от тази институция законодателство, като на осигурени съгласно посоченото законодателство.

▼B*Член 18***▼C1**

Престой в компетентната държава-членка, когато пребиваването е в друга държава-членка — Специални правила за членовете на семействата на пограничните работници

▼B

1. Освен ако друго не е предвидено от параграф 2, осигуреното лице и членовете на неговото семейство по член 17 имат също право на обезщетения в натура, докато имат престой в компетентната държава-членка. Обезщетенията в натура се предоставят от компетентната институция и за нейна сметка, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от тази институция законодателство, като на лица с местожителство в тази държава-членка.

▼M1

2. Членовете на семейството на пограничен работник имат право на обезщетения в натура по време на престоя си в компетентната държава-членка.

Когато обаче компетентната държава-членка е посочена в списъка в приложение III, членовете на семейството на пограничен работник, които пребивават в същата държава-членка като пограничния работник, имат право на обезщетения в натура в компетентната държава-членка само при условията, определени в член 19, параграф 1.

▼B*Член 19***Престой извън компетентната държава-членка**

1. Освен ако друго не е предвидено в параграф 2, осигуреното лице и членовете на неговото семейство, които имат престой в държава-членка, различна от компетентната държава-членка, имат право на обезщетения в натура, които са необходими по медицински причини по време на престоя им, като имат предвид същността на обезщетенията и очакваната продължителност на престоя. Тези обезщетения се предоставят от името на компетентната институция, от институцията по мястото на престой в съответствие с разпоредбите на прилаганото от тази институция законодателство, като на осигурени към посоченото законодателство.

2. Административната комисия съставя списък на обезщетения в натура, за предоставянето на които през време на престой в друга държава-членка, се изисква, по практически причини, предварително съгласие между заинтересованото лице и ►C1 институцията, която предоставя грижите. ◄

Член 20

Придвижване с цел получаване на обезщетения в натура — Разрешително за получаване на подходящо лечение извън държавата-членка по пребиваване

1. Освен ако друго не е предвидено в настоящия регламент, осигуреното лице, което се придвижва до друга държава-членка с цел получаване на обезщетение в натура по време на престоя си там, иска ►C1 разрешение ◄ от компетентната институция.

▼B

2. Осигурено лице, което е получило ►C1 разрешение ◄ от компетентната институция да замине за друга държава-членка с цел получаване подходящо за състоянието му лечение, получава обезщетенията в натура, предоставени от името на компетентната институция, от институцията по мястото на престоя, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство като на осигурено съгласно посоченото законодателство лице. Разрешителното се дава, когато въпросното лечение е сред обезщетенията, предвидени от законодателството в държавата-членка, в която пребивава съответното лице и в която то не може да получи това лечение в срока, който е оправдан от медицинска гледна точка, като се вземе предвид неговото текущо здравословно състояние и вероятното развитие на неговото заболяване.

3. Параграфи 1 и 2 се прилагат *mutatis mutandis* към членовете на семейството на осигуреното лице.

4. Ако членовете на семейството на осигуреното лице пребивават в държава-членка, различна от тази, в която пребивава осигуреното лице, и тази държава-членка е избрала система за възстановяване на разходи на базата на фиксирани суми, разходите за обезщетенията в натура, посочени в параграф 2, се поемат от институцията по пребиваване на членовете на семейството. В този случай, за целите на параграф 1, институцията по място на пребиваване на членовете на семейството се счита за компетентна институция.

*Член 21***Парични обезщетения**

1. Осигуреното лице или членовете на неговото семейство, които пребивават или имат престой в държава-членка, различна от компетентната, имат право на парични обезщетения от компетентната институция в съответствие с разпоредбите на прилаганото от тази институция законодателство. По споразумение между компетентната институция и институцията по място на пребиваване или престой, тези обезщетения могат, въпреки това, да се предоставят от институцията по място на пребиваване или престой, за сметка на компетентната институция в съответствие с разпоредбите на прилаганото от компетентната институция законодателство.

▼C1

2. Компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на парични обезщетения да става въз основа на среден доход или на средна осигурителна основа, определя такъв среден доход или средна осигурителна основа изключително въз основа на доходи, потвърдени за получени, или на прилаганата осигурителна основа през време на периодите, завършени съгласно посоченото законодателство.

▼B

3. Компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на парични обезщетения да става въз основа на стандартен доход, отчита единствено стандартния доход или, когато е необходимо, средните стандартни доходи за периодите, изтекли съгласно посоченото законодателство.

▼B

4. Параграфи 2 и 3 се прилагат *mutandis mutandis* към случаите, в които законодателството, прилагано от компетентната институция предвижда специфичен изискуем осигурителен период, който, в този случай, съответства изцяло или частично на периодите, придобити от съответното лице съгласно законодателството на една или повече други държави-членки.

Член 22**Лица, подали ►C1 искане ◄ за пенсия**

1. Осигурено лице, което по време на подаване на ►C1 искането ◄ за пенсия или по време на разглеждане на ►C1 искането ◄ за пенсия загуби право на обезщетения в натура съгласно законодателството на последната компетентна държава, запазва правото да получи обезщетения в натура съгласно законодателството на държавата-членка, в която пребивава, при условие, че подалият ►C1 искане ◄ за пенсия отговаря на условията за осигуряване съгласно законодателството на посочената в параграф 2 държава-членка. Правото на обезщетения в натура в държавата-членка по пребиваване се прилага също и за членовете на семейството на лицето, подало ►C1 искане ◄ за пенсия.

2. Обезщетенията в натура са за сметка на институцията на държавата-членка, която в случай на отпускане на пенсията би станала компетентна съгласно членове 23 - 25.

Раздел 2**Пенсионери и членове на техните семейства****Член 23****Право на обезщетения в натура съгласно законодателството на държавата-членка по пребиваване**

Лице, което получава пенсия или пенсии съгласно законодателството на две или повече държави-членки, от които едната е държавата-членка по пребиваване, и което има право на обезщетения в натура съгласно законодателството на тази държава-членка, заедно с членовете на своето семейство получава такива обезщетения в натура от и за сметка на институцията по пребиваване, както ако е пенсионер, чиято пенсия е дължима само съгласно законодателството на тази държава-членка.

Член 24**Лица на право на обезщетения в натура съгласно законодателството на държавата-членка по пребиваване**

1. Лице, което получава пенсия или пенсии съгласно законодателството на една или повече държави-членки, и което няма право на обезщетения в натура съгласно законодателството на държавата-членка по пребиваване, въпреки това получава такива обезщетения за себе си и за членовете на своето семейство, доколкото би имало право на това, съгласно законодателството на държавата-членка или на поне една от държавите членки, компетентни по отношение на неговите пенсии, ако то е пребивавало в тази държава-членка. Обезщетенията в натура се предоставят за сметка на институцията, посочена в параграф 2 от институцията по пребиваване, както ако заинтересованото лице има право на пенсия и обезщетения в натура съгласно законодателството на тази държава-членка.

▼B

2. В случаите, предвидени в параграф 1, разходите за обезщетенията в натура се поемат от институцията, определена по следните правила:

- а) когато пенсионерът има право на обезщетения в натура съгласно законодателството на отделна държава-членка, разходите се поемат от компетентната институция на тази държава;
- б) когато пенсионерът има право на обезщетения в натура съгласно законодателството на две или повече държави-членки, разходите за тях се поемат от компетентната институция на държавата-членка, на чието законодателство лицето е било подчинено за най-дълъг период от време; ако в резултат на прилагането на това правило се окаже, че няколко институции трябва да поемат разходите за обезщетения, разходите се поемат от институцията, която прилага законодателството, на което последно пенсионерът е бил подчинен.

Член 25

Пенсии съгласно законодателството на една или повече държави-членки, различни от държавата-членка по пребиваване, когато съществува право на обезщетения в натура в последната държава-членка

Когато лице, което получава пенсия или пенсии съгласно законодателството на една или повече държави-членки, пребивава в държава-членка, съгласно чието законодателство правото на получаване на обезщетения в натура не зависи от изисквания за осигуряване или за извършване на дейност като заето или самостоятелно заето лице, и не се получава пенсия от тази държава-членка, разходите за обезщетения в натура, предоставяни на него и на членовете на семейството му, се поемат от институцията на една от държавите-членки, компетентна по отношение на пенсиите, определени в съответствие с член 24, параграф 2, доколкото пенсионерът и членовете на неговото семейство биха имали право на такива обезщетения, ако пребиваваха в тази държава-членка.

Член 26

Пребиваване на членовете на семейството в държава-членка, различна от тази, в която пенсионерът пребивава

Членовете на семейството на лице, което получава пенсия или пенсии съгласно законодателството на една или повече държави-членки, които пребивават в държава-членка, различна от тази, в която живее пенсионера, имат право да получават обезщетения в натура от институцията по пребиваване в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство, доколкото пенсионерът има право на обезщетения в натура съгласно законодателството в тази държава. Разходите се поемат от компетентната институция, отговорна за разходите за обезщетенията в натура, предоставяни на пенсионера в държавата-членка по пребиваването му.

Член 27

Престой на пенсионер или на членове на неговото семейство в държава-членка, различна от държавата-членка, в която пребивават – Престой в компетентната държава-членка – Разрешително за подходящо лечение извън държавата-членка по пребиваване

1. Член 19 се прилага *mutatis mutandis* за лице, получаващо пенсия или пенсии съгласно законодателството на една или

▼B

повече държави-членки и което има право на обезщетения в натура съгласно законодателството на една от държавите членки, предоставяща пенсия/пенсии на него или на членовете на неговото семейство, които имат престой в държава-членка, различна от тази, в която пребивават.

2. Член 18, параграф 1 се прилага *mutatis mutandis* за лицата, посочени в параграф 1, когато те имат престой в държавата-членка, в която се намира компетентната институция, която отговаря за разходите за обезщетенията в натура, предоставяни на пенсионера в държавата-членка по неговото пребиваване и посочената държава-членка е избрала това, и фигурира в приложение IV.

3. Член 20 се прилага съответно *mutatis mutandis* за пенсионер и/или членовете на неговото семейство, които имат престой в държава-членка, различна от тази, в която пребивават, с цел получаване на подходящо за състоянието им лечение.

4. Освен ако друго не е предвидено от параграф 5, разходите за обезщетенията в натура, посочени в параграфи 1 - 3 се поемат от компетентната институция, която отговаря за разходите за обезщетения в натура, предоставяни на пенсионера в държавата-членка по пребиваването му.

5. Разходите за обезщетенията в натура, посочени в параграф 3, се поемат от институцията по място на пребиваване на пенсионера или на членовете на неговото семейство, ако тези лица пребивават в държава-членка, която е избрала система за възстановяване на разходи на базата на фиксирани суми. В тези случаи, за целите на параграф 3, институцията по място на пребиваване на пенсионера или на членовете на семейството му се счита за компетентна институция.

Член 28**Специални правила за пенсионирани погранични работници****▼M1**

1. Пограничен работник, който се е пенсионирил поради старост или инвалидност, има право в случай на болест да продължи да получава обезщетения в натура в държавата-членка, в която той последно е осъществявал дейност като заето или самостоятелно заето лице, доколкото това представлява продължение на лечението, започнало в тази държава-членка. „Продължение на лечението“ означава продължение на изследванията, диагностиката и лечението на болестта за цялото ѝ времетраене.

Първа алинея се прилага *mutatis mutandis* за членовете на семейството на пограничния работник, освен ако държавата-членка, в която пограничният работник последно е осъществявал дейността си, е посочена в списъка в приложение III.

▼B

2. Пенсионер, който в петгодишен период, предхождащ датата на отпускане на пенсия за старост или за инвалидност, е осъществявал дейност като заето или самостоятелно заето лице като пограничен работник в продължение на поне две години, има право на обезщетения в натура в държавата-членка, в която е осъществявал такава дейност като пограничен работник, ако тази държава-членка и държавата-членка, в която се намира компетентната институция, която поема разходите за обезщетения в натура, предоставяни на пенсионера в държавата-членка по пребиваването му, са избрали това и са посочени в приложение V.

3. Параграф 2 се прилага *mutatis mutandis* към членовете на семейството на бившия пограничен работник или към преживелите го лица, ако през време на периода, посочен в параграф 2, те са имали право на обезщетения в натура по член 18, параграф 2, дори ако пограничният работник е починал преди да започне получаването на пенсията си, при условие, че той е упражнявал дейност като заето или самостоятелно заето лице като пограничен работник в продължение на поне две години от петгодишен период предхождащ неговата смърт.

4. Параграфи 2 и 3 се прилагат дотогава, докато спрямо съответното лице започне да се прилага законодателството на някоя държава-членка въз основа на дейност като заето или самостоятелно заето лице.

5. Разходите за обезщетенията в натура, посочени в параграфи 1 - 3 се поемат от компетентната институция, която отговаря за разходите за обезщетенията в натура, предоставени на пенсионера или на преживелите го лица в съответните държави-членки по тяхното пребиваване.

Член 29

Парични обезщетения за пенсионери

1. Паричните обезщетения се изплащат на лице, получаващо пенсия или пенсии съгласно законодателството на една или повече държави-членки от компетентната институция на държавата-членка, в която се намира компетентната институция, която поема разходите за обезщетенията в натура, предоставяни на пенсионера в държавата-членка по пребиваването му. Член 21 се прилага *mutatis mutandis*.

2. Параграф 1 се прилага също за членовете на семейството на пенсионера.

Член 30

Вноски от пенсионери

1. Институцията на държавата-членка, която съгласно приложимото законодателство, извършва удържки на осигурителни вноски ►C1 за болест, за майчинство и съответните им обезщетения за гледане на малко дете от бащата ◄, може да изисква и възстановява такива удържки, изчислени в съответствие със законодателството, което прилага, само доколкото разходите за обезщетенията по членове 23 - 26 се поемат от институцията на посочената държава-членка.

▼B

2. Когато в случаите по член 25 придобиването на право на получаване на обезщетения ►C1 за болест, за майчинство и съответните им обезщетения за гледане на малко дете от бащата ◄ е в зависимост от плащането на осигурителни вноски или подобни плащания съгласно законодателството на държавата-членка, в която пребивава съответният пенсионер, ►C1 тези осигурителни вноски не са дължими по силата на такова пребиваване. ◄

Раздел 3**Общи разпоредби***Член 31***Обща разпоредба**

Членове 23 - 30 не се прилагат за пенсионер или членове на неговото семейство, които имат право на обезщетения съгласно законодателството на държава-членка въз основа дейност като заето или самостоятелно заето лице. В такъв случай, за целите на тази глава, към съответното лице се прилагат членове 17 - 21.

*Член 32***Предимство на правото на обезщетения в натура – Специално правило за правото на обезщетения на членовете на семейството в държавата-членка по пребиваване**

1. Самостоятелното право на обезщетения в натура въз основа на законодателството на държава-членка или съгласно тази глава има предимство пред производно право на обезщетения за членовете на семейството. Вторичното право на обезщетения в натура, обаче, има предимство пред самостоятелните права, когато самостоятелното право в държавата-членка по пребиваване съществува направо и само въз основа на пребиваването на заинтересованото лице в тази държава-членка.

2. Когато членовете на семейството на осигуреното лице пребивават в държава-членка, съгласно чието законодателство правото на обезщетения в натура не зависи от изискванията за осигуряване или за дейност като заето или самостоятелно заето лице, обезщетенията в натура се предоставят за сметка на компетентната институция в държавата-членка, в която те живеят, ако съпругът или лицето, което полага грижи за децата на осигуреното лице, осъществява дейност като заето или самостоятелно заето лице в посочената държава-членка или получава пенсия от тази държава-членка въз основа на дейност като заето или самостоятелно заето лице.

*Член 33***Съществени обезщетения в натура**

1. Осигурено лице или член на неговото семейство, което е имало право на протеза, основно помощно средство или друго значително обезщетение в натура, признато от институцията на една държава-членка, преди то да е било осигурено съгласно законодателството, прилагано от друга държава-членка, получава такива обезщетения за сметка на първата институция, дори ако са отпуснати, след като посоченото лице вече е осигурено съгласно законодателството, прилагано от другата държава-членка.

2. Административната комисия съставя списъка на обезщетения, покрити от параграф 1.

▼B

Член 34

Съвпадане на обезщетения за дългосрочно лечение

1. Ако получателят на парични обезщетения за ►C1 дългосрочна грижа ◄, които се разглеждат като обезщетения за болест и поради това се предоставят от компетентната за паричните обезщетения държава-членка съгласно членове 21 или 29, има право в същото време и съгласно тази глава да претендира за обезщетения в натура, предназначени за същите цели от институцията по място на пребиваване или престой в друга държава-членка, и от институцията в първата държава-членка също е поискано да възстанови разходите за тези обезщетения в натура съгласно член 35, се прилага общата разпоредба за предотвратяване съвпадането на обезщетения, постановена в член 10, само със следното ограничение: ако заинтересованото лице поиска и получи обезщетенията в натура, от стойността на паричните обезщетения се изважда стойността на обезщетенията в натура, които са поискани или биха могли да бъдат поискани от институцията в първата държава-членка, от която е поискано да възстанови разходите.
2. Административната комисия съставя списъка на паричните обезщетения и обезщетенията в натура, обхванати от параграф 1.
3. Две или повече държави-членки, или техните компетентни власти, могат да се споразумеят за други мерки или за допълнителни мерки, които не са по-неблагоприятни за съответните лица от принципите, установени в параграф 1.

Член 35

Възстановяване на разходи между институции

1. Обезщетенията в натура, предоставяни от институция на една държава-членка от името на институция на друга държава-членка съгласно тази глава се възстановяват напълно.
2. Възстановяването по параграф 1 се определя и извършва в съответствие с разпоредбите, установени от регламента по прилагането, или при представянето на доказателство за действително извършени разходи, или на базата на фиксирана сума за държавите-членки, в които правните или административните структури са такива, че възстановяването на базата на действително извършени разходи не е целесъобразно.
3. Две или повече държави-членки и техните компетентни власти, могат да предвидят други начини за възстановяване или за отмяна на всякакво възстановяване между институциите, намиращи се под тяхна юрисдикция.

ГЛАВА 2

Обезщетения при трудови злополуки и професионални болести

Член 36

Право на обезщетения в натура и на парични обезщетения

▼M1

1. Без да се засягат някои по-благоприятни разпоредби в параграфи 2 и 2а от настоящия член, член 17, член 18, параграф 1, член 19, параграф 1 и член 20, параграф 1 се прилагат също за обезщетения за трудови злополуки и професионални болести.

▼B

2. Лице, което е претърпяло трудова злополука или страда от професионална болест и което пребивава или има престой в държава-членка, различна от компетентната държава-членка има право на специалните обезщетения в натура по схемата за трудови злополуки или професионални болести, предоставяни от името на компетентната институция, от институцията по място на пребиваване или престой в съответствие с прилаганото от нея законодателство, така както ако това лице е било осигурено съгласно посоченото законодателство.

▼M3

2а. Компетентната институция не може да откаже да предостави предвиденото в член 20, параграф 1 разрешение на лице, което е претърпяло трудова злополука или е заболяло от професионална болест и което има право на обезщетения за сметка на тази институция, когато подходящото за неговото състояние лечение не може да бъде проведено в държавата-членка, в която лицето пребивава, в рамките на оправдан от медицинска гледна точка период, като се има предвид текущото му здравословно състояние и вероятното протичане на болестта.

▼B

3. Член 21 се прилага също за обезщетенията, включени в тази глава.

*Член 37***Разходи по транспортиране**

1. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда поемане на разходите за транспортиране на лице, претърпяло трудова злополука или страдащо от професионална болест, или до мястото, където пребивава, или до болница, поема такива разходи до съответното място в друга държава-членка, където лицето пребивава, при условие, че тази институция даде предварително ►C1 разрешение ◄ за такова транспортиране, като надлежно прецени причините, които го оправдават. Такова ►C1 разрешение ◄ не се изисква за пограничен работник.

2. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда поемане на разходите за транспортиране на тялото на лице, загинало при трудова злополука до мястото на погребението, в съответствие с прилаганото от нея законодателство, поема разходите до съответното място в друга държава-членка, където лицето е пребивавало по време на злополуката.

*Член 38***Обезщетения при професионална болест, когато лицето, страдащо от такава болест е било изложено на същия риск в няколко държави-членки**

Когато страдащо от професионална болест лице е осъществявало съгласно законодателството на две или повече държави-членки дейност, която по своя характер може да причинява посочената болест, обезщетенията, за които това лице или преживелите го лица могат да претендират, се отпускат изключително съгласно законодателството на последната от тези държави, чиито изисквания са изпълнени.

Член 39

Влошаване на професионална болест

В случай на влошаване на професионална болест, за която лицето, страдащо от такава болест, е получавало или получава обезщетения съгласно законодателството на държава-членка, се прилагат следните правила:

- а) ако заинтересованото лице по време на получаване на обезщетенията не е осъществявало съгласно законодателството на друга държава-членка дейност като заето или като самостоятелно заето лице, която би могла да причини или да влоши тази болест, компетентната институция на първата държава-членка поема разходите по обезщетенията съгласно разпоредбите на прилаганото от нея законодателство, като отчита влошаването;
- б) ако заинтересованото лице, по време на получаване на обезщетенията, е осъществявало такава дейност съгласно законодателството на друга държава-членка, компетентната институция на първата държава-членка е длъжна да поеме разходите по обезщетенията съгласно разпоредбите на прилаганото от нея законодателство, без да отчита влошаването. Компетентната институция на втората държава-членка отпуска на заинтересованото лице добавка, размерът на която е равен на разликата между размера на обезщетенията, дължими след влошаването и размера, който би бил дължим преди влошаването съгласно прилаганото от нея законодателство, ако болестта е възникнала съгласно законодателството на тази държава-членка;
- в) правилата за намаляване, спиране или прекратяване, установени в законодателството на държава-членка не се прилагат срещу лица, получаващи обезщетения, предоставени от институции на две държави-членки, в съответствие с буква б).

Член 40

Правила за отчитане особеностите на някои законодателства

1. Ако в държавата-членка, в която заинтересованото лице пребивава или има престой, не съществува осигуряване срещу трудови злополуки или професионални болести, или такова осигуряване съществува, но няма институция, която да отговаря за отпускане на обезщетения в натура, тези обезщетения се предоставят от институцията по място на пребиваване или престой, която отговаря за предоставянето на обезщетения в натура в случай на болест.
2. Ако в компетентната държава-членка не съществува осигуряване срещу трудови злополуки или професионални болести, разпоредбите на тази глава относно обезщетенията в натура се прилагат въпреки това за лице, което има право на такива ►C1 обезщетения за болест, за майчинство и съответните им обезщетения за гледане на малко дете от бащата ◄ съгласно законодателството на тази държава-членка, ако това лице претърпи трудова злополука или страда от професионална болест по време на пребиваването или престоя си в друга държава-членка. Разходите се поемат от институцията, компетентна за обезщетенията в натура съгласно законодателството на компетентната държава-членка.
3. Член 5 се прилага за компетентната институция в държава-членка по отношение на равностойността на трудовите злополуки и професионалните болести, които или са настъпили, или са били

▼B

потвърдени впоследствие съгласно законодателството на друга държава-членка при оценяване степента на неработоспособност, правото на обезщетение или неговия размер, при условие че:

а) не се дължи обезщетение във връзка с трудова злополука или професионална болест, настъпила или установена в миналото, съгласно прилаганото от нея законодателство;

и

б) не се дължи обезщетение във връзка с трудова злополука или професионална болест, настъпила или потвърдена впоследствие съгласно законодателството на другата държава-членка, съгласно което е претърпяна трудовата злополука или е потвърдена професионалната болест.

*Член 41***Възстановяване на разходи между институции**

1. Член 35 се прилага също към обезщетенията, уредени в тази глава и възстановяването се извършва на базата на действително направени разходи.

2. Две или повече държави-членки или техните компетентни органи, могат да предвидят други начини за възстановяване или за отмяна от всякакво възстановяване между институциите, намиращи се под тяхна юрисдикция.

*ГЛАВА 3***Помощи при смърт***Член 42***▼C1**

Право на помощи в случай на смърт във, или когато правоимащият пребивава в държава-членка, различна от компетентната държава-членка

▼B

1. Когато осигурено лице или член на неговото семейство почине в държава-членка, различна от компетентната държава-членка, смъртта се смята за настъпила в компетентната държава-членка.

2. Компетентната институция е длъжна да отпусне помощи при смърт, изплащани съгласно прилаганото от нея законодателство, дори ако правоимащият пребивава на територията на държава-членка, различна от компетентната държава-членка.

3. Параграфи 1 и 2 се прилагат също така и когато смъртта е причинена от трудова злополука или професионална болест.

*Член 43***Предоставяне на обезщетения в случай на смърт на пенсионер**

1. В случай на смърт на пенсионер, който е имал право на пенсия съгласно законодателството на една държава-членка или на пенсия съгласно законодателството на две или повече държави-членки, когато този пенсионер е пребивавал в държава-членка, различна от тази, където се намира институцията, отговаряща за разходите за обезщетенията в натура, предоставяни

▼B

съгласно членове 24 и 25, помощите при смърт, изплащани съгласно прилаганото от тази институция законодателство, се предоставят за нейна сметка, както на пенсионер, който е пребивавал към момента на смъртта си в държава-членка, където се намира тази институция.

2. Параграф 1 се прилага *mutatis mutandis* към членовете на семейството на пенсионера.

ГЛАВА 4**Обезщетения за инвалидност****Член 44****Лица, които са подчинени само на законодателство тип А**

1. За целите на тази глава, „законодателство тип А“ означава всяко законодателство, съгласно което размерът на обезщетенията за инвалидност не зависи от продължителността на осигурителните периоди или от периода на пребиваване и което е включено изрично в приложение VI от компетентната държава, а „законодателство тип Б“ е всяко друго законодателство.

2. Лице, което последователно или алтернативно е било подчинено на законодателството на две или повече държави-членки и има завършени осигурителни периоди или период на пребиваване само съгласно законодателство тип А, има право на обезщетения само от институцията на държавата-членка, чието законодателство е било приложимо към момента на настъпване на неработоспособността и последвалата я инвалидност, като се отчита, ако е целесъобразно член 45 и получава такива обезщетения в съответствие с това законодателство.

3. Лице, което няма право на обезщетения съгласно параграф 2 получава обезщетенията на които все още има право съгласно законодателството на друга държава-членка, като се отчита, където е необходимо, член 45.

4. Ако законодателството, посочено в точки 2 и 3, съдържа правила за намаляване, спиране или прекратяване на обезщетения за инвалидност в случай на съвпадане на друг доход или на обезщетения от друг вид по смисъла на член 53, параграф 2, член 53, параграф 3 и член 55, параграф 3 се прилагат *mutatis mutandis*.

Член 45**Специални разпоредби за сумиране на периоди**

Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство поставя придобиването, запазването или възстановяването на правото на обезщетения в зависимост от завършването на осигурителни периоди или период на пребиваване, прилага *mutatis mutandis* член 51, параграф 1, когато е целесъобразно.

Член 46**Лица, които са подчинени само или на законодателство тип Б, или на законодателство тип А и Б**

1. Лице, което последователно или алтернативно е било подчинено на законодателството на две или повече държави-членки, от които поне едното не е законодателство тип А, има право на обезщетения по глава 5, която се прилага *mutatis mutandis*, като отчита параграф 3.

▼B

►C1 2. Въпреки това, ако лицето по-рано е било подчинено на законодателство тип Б и е изпаднало в неработоспособност, която е довела до инвалидност ◄, докато спрямо него се прилага законодателство тип А, то получава обезщетения в съответствие с член 44, при условие, че:

— отговаря на изискванията на това законодателство или на други законодателства от същия тип, отчитайки, когато е необходимо член 45, но без да се зачита осигурителен период или период на пребиваване, придобити съгласно законодателство тип Б,

и

— не предявява претенции за обезщетения за старост, като отчита член 50, параграф 1.

3. Решението, прието от институция на държава-членка относно степента на инвалидност на молителя, е задължително за институцията на всяка друга съответна държава-членка, при условие, че съответствието между законодателството относно степента на инвалидност в тези държави-членки е признато в приложение VII.

Член 47

Влошаване на състоянието на инвалидност

1. В случай на влошаване на състоянието на инвалидност, за която едно лице получава обезщетения съгласно законодателството на една или повече държави-членки, се прилагат следните разпоредби, като се отчита степента на влошаването:

а) обезщетенията се предоставят в съответствие с глава 5, приложима *mutatis mutandis*;

б) въпреки това, когато заинтересованото лице е било подчинено на две или повече законодателства тип Б и откакто получава обезщетенията спрямо него не е прилагано законодателството на друга държава-членка, обезщетението се отпуска в съответствие с член 44, параграф 2.

2. Ако общият размер на обезщетението или обезщетенията, платими по параграф 1 е по-малък от размера на обезщетението, което заинтересованото лице е получавало за сметка на институцията, на която преди това е било възложено изплащането, тази институция му изплаща добавка към обезщетението, равна на разликата между двете суми.

3. Ако съответното лице няма право на обезщетения за сметка на институция на друга държава-членка, компетентната институция на държавата-членка, която преди това е била компетентна, изплаща обезщетенията съгласно прилаганото от нея законодателство, като отчита влошаването и, ако е необходимо, член 45.

Член 48

Превръщане на обезщетения за инвалидност в обезщетения за старост

1. Обезщетения за инвалидност се превръщат в обезщетения за старост, ако е необходимо при условията, установени в законодателството или законодателствата, съгласно които са били отпускани, и в съответствие с глава 5.

2. Когато лице, получаващо обезщетения за инвалидност, може да предяви претенция за обезщетения за старост съгласно законодателството на една или повече институции в съответствие с член 50, всяка институция, на която е възложено отпускане на обезщетения за инвалидност съгласно законодателството на държавата-членка, продължава да предоставя на такова лице

▼B

обезщетенията за инвалидност, на които то има право съгласно прилаганото от нея законодателство, докато параграф 1 стане приложим по отношение на тази институция или до момента, когато заинтересованото лице изпълни изискванията за такива обезщетения.

3. Когато обезщетения за инвалидност, отпуснати съгласно законодателството на държава-членка, в съответствие с член 44, се превръщат в обезщетения за старост и когато заинтересованото лице все още не отговаря на изискванията, определени от законодателствата на една или повече държави-членки, за получаване на тези обезщетения, заинтересованото лице получава от тази или тези държави-членки обезщетения за инвалидност от датата на превръщането.

Тези обезщетения за инвалидност се отпускат в съответствие с глава 5, както ако тази глава е била приложима към момента на установяване на неработоспособността, водеща до инвалидност, докато заинтересованото лице изпълни специалните условия за обезщетение за старост, установени от съответните национални законодателства или, когато не е предвидено такова превръщане — докато то има право на обезщетения за инвалидност съгласно последното законодателство или законодателства.

4. Обезщетенията за инвалидност, отпуснати по член 44, се преизчисляват в съответствие с глава 5, веднага след като бенефициентът изпълни специалните условия за обезщетения за инвалидност, установени от законодателство тип Б, или веднага след като получи обезщетения за старост съгласно законодателството на друга държава-членка.

Член 49**Специални разпоредби за държавни служители**

Членове 6, 44, 46, 47 и 48 и член 60, параграфи 2 и 3 се прилагат *mutatis mutandis* към лица, обхванати от специална схема за държавни служители.

ГЛАВА 5**Пенсии за старост и пенсии на преживели лица****Член 50****Общи разпоредби**

1. Всички компетентни институции определят правото на обезщетение, съгласно всички законодателства на държавите-членки, на които заинтересованото лице е подчинено, при подаване на заявление за отпускане на пенсия, освен ако заинтересованото лице изрично поиска отлагане на отпускане на обезщетения за старост съгласно законодателството на една или повече държави-членки.

2. Ако към даден момент заинтересованото лице не отговаря или престане да отговаря на изискванията, установени от всички прилагани спрямо него законодателства на държавите-членки, институциите, прилагащи законодателството, на чиито изисквания лицето отговаря няма да зачитат при изчисляването по членове 52, параграф 1, буква а) или б) периодите, завършени съгласно законодателството, на чиито изисквания лицето не отговаря или е престанало да отговаря, когато това довежда до по-малък размер на обезщетението.

▼B

3. Параграф 2 се прилага *mutatis mutandis*, когато заинтересованото лице изрично е поискало отлагане на отпускането на обезщетения за старост.

4. Ново изчисляване се извършва автоматично, когато изискванията на другите законодателства бъдат изпълнени или когато лицето поиска отпускане на отложеното в съответствие с параграф 1 обезщетение за старост, освен ако завършените по другото законодателство периоди вече са били взети предвид по силата на параграфи 2 или 3.

*Член 51***Специални разпоредби за зачитане на осигурителен период**

1. Когато законодателството на държава-членка поставя отпускането на определени обезщетения в зависимост от осигурителен период, придобит само от специфична дейност като заето или като самостоятелно заето лице или от дейност, обхваната от специална схема за наети лица или самостоятелно заети лица, компетентната институция на тази държава-членка зачита периодите, завършени съгласно законодателството на други държави-членки, само ако е по съответстваща схема или, ако това не е налице - по същата професия или, ако е необходимо – по същата дейност като заето или като самостоятелно заето лице.

Ако, след като се зачетат така завършените периоди, заинтересованото лице не отговаря на условията за получаване на обезщетенията по специална схема, тези периоди се зачитат за целите на отпускане на обезщетенията по общата схема или ако това не е налице, по схемата, приложима за работници или служители, съгласно случая, при условие, че заинтересованото лице е било включено в някоя от тези схеми.

2. Осигурителните периоди, завършени съгласно специална схема на държава-членка се зачитат за целите на отпускането на обезщетения по общата схема или, ако това не е възможно, по схема, приложима за работници или чиновници на друга държава-членка, при условие, че заинтересованото лице е било включено в някоя от тези схеми, дори ако тези периоди са били вече отчетени в последната държава-членка по специална схема.

▼M1

3. Когато в законодателството или в конкретна схема на държава-членка придобиването, запазването или възстановяването на правото на обезщетения се обуславя от изискването съответното лице да е било осигурено по времето на материализиране на риска, това изискване се смята за изпълнено, ако съответното лице е било осигурено преди това по законодателството или конкретна схема на тази държава-членка и ако към момента на материализиране на риска е осигурено за същия риск по законодателството на друга държава-членка или, в случай че това условие не е изпълнено, ако съгласно законодателството на друга държава-членка се дължи обезщетение за същия риск. Последното изискване обаче се счита за изпълнено в случаите, посочени в член 57.

▼B*Член 52***Отпускане на обезщетения**

1. Компетентната институция изчислява размера на дължимото обезщетение:

а) съгласно прилаганото от нея законодателство, само когато изискванията за получаване на обезщетения са били изпълнени изключително съгласно националното право (самостоятелно обезщетение);

▼B

б) чрез изчисляване на теоретичен размер и впоследствие на действителен размер (пропорционално обезщетение), както следва:

- i) теоретичният размер на обезщетението е равен на обезщетението, за което заинтересованото лице може да претендира, ако всички осигурителни периоди и/или периодите на пребиваване, които са завършени съгласно законодателството на другите държави-членки, са били завършени съгласно прилаганото от нея законодателство към датата на отпускане на обезщетението. Ако съгласно това законодателство, размерът не зависи от продължителността на завършените периоди, този размер се смята за теоретичния размер;
- ii) компетентната институция определя след това пропорционалния размер на обезщетението, като отнася към теоретичния размер съотношението между продължителността на периодите, завършени преди настъпването на риска съгласно законодателството, което тя прилага и цялата продължителност на периодите, завършени преди настъпването на риска съгласно законодателствата на всички държави-членки по случая.

2. Когато е целесъобразно, компетентната институция прилага към размера, изчислен в съответствие с параграф 1, букви а) и б), всички правила за намаляване, спиране или прекратяване, съгласно прилаганото от нея законодателство, в границите, предвидени от членове 53 - 55.

3. Заинтересованото лице има право да получи от компетентната институция на всяка държава-членка, най-високия от размерите, изчислени в съответствие с параграф 1, букви а) и б).

▼M1

4. Когато изчислението, направено съгласно параграф 1, буква а) в дадена държава-членка, неизменно води до това, че самостоятелното обезщетение е равно или по-голямо от пропорционалното обезщетение, изчислено в съответствие с параграф 1, буква б), компетентната институция отказва пропорционалното изчисляване, при условие че:

- i) такива положения са установени в приложение VIII, част 1;
- ii) в законодателството няма предвидени правила за избягване на съвпадането, както е посочено в членове 54 и 55, освен когато са изпълнени условията, посочени в член 55, параграф 2; и
- iii) член 57 не се прилага по отношение на периодите, завършени по законодателството на друга държава-членка при конкретните обстоятелства на случая.

5. Независимо от разпоредбите на параграфи 1, 2 и 3, пропорционалното изчисление не се прилага към схемите за отпускане на обезщетения, за които периодът не е от значение за изчислението, при условие че тези схеми са включени в списъка от приложение VIII, част 2. В тези случаи съответното лице има право на обезщетение, изчислено в съответствие със законодателството на съответната държавата-членка.

▼B*Член 53***Правила за избягване на съвпадането**

1. Всяко съвпадане на обезщетения за инвалидност, старост или преживяло лице, изчислени или отпуснати въз основа на осигурителни периоди и/или периоди на пребиваване, завършени от същото лице, се счита за съвпадане на обезщетения от един и същи вид.

▼B

2. Съвпадането на обезщетения, които не могат да се смятат за такива от един и същи вид по смисъла на параграф 1, се счита за съвпадане на обезщетения от различен вид.

3. Следните разпоредби се прилагат за целите на правилата за избягване на съвпадането, установени от законодателството на държава-членка в случай на съвпадане на обезщетение за инвалидност, старост или преживяло лице с обезщетение от същия вид, от различен вид или друг доход:

- а) компетентната институция взема предвид обезщетенията или доходите, придобити в друга държава-членка, само когато прилаганото от нея законодателство предвижда зачитането на обезщетения или доходи, придобити в чужбина;
- б) компетентната институция взема предвид размера на обезщетенията, платими от друга държава-членка преди приспадането на данъци, вноски за ►C1 социална сигурност ◄ и други индивидуални налози или удържки, освен ако прилаганото от нея законодателство предвижда прилагането на правила за избягване съвпадането след такива намалявания, при условията и процедурите, определени с регламента по прилагането;
- в) компетентната институция не взема предвид размера на обезщетенията, придобити съгласно законодателството на друга държава-членка на основата на доброволно осигуряване или продължено осигуряване по избор на лицето;
- г) ако отделна държава-членка прилага правила за избягване на съвпадането, тъй като заинтересованото лице получава обезщетения от същия или от различен вид съгласно законодателството на друга държава-членка или доход, придобит в друга държава-членка, дължимото обезщетение може да бъде намалено само с размера на такива обезщетения или такъв доход.

Член 54

Съвпадане на обезщетения от един и същ вид

1. Когато обезщетения от един и същ вид, дължими съгласно законодателството на две или повече държави-членки се препокриват, правилата за избягване на съвпадането, установени в законодателството на държава-членка няма да се прилагат към пропорционалното обезщетение.

2. Правилата за избягване на съвпадането се прилагат към самостоятелно обезщетение само ако съответното обезщетение е:

- а) обезщетение, чийто размер не зависи от продължителността на осигурителните периоди или на периодите на пребиваване,

или

- б) обезщетение, чийто размер се определя на основата на начислен период, който се счита, че е бил завършен между датата на настъпване на риска и по-късна дата, който се препокрива с:

- i) обезщетение от същия вид, освен когато има сключено споразумение между две или повече държави-членки за избягване зачитането на един и същи ►C1 фиктивен период ◄ повече от веднъж,

или

- ii) обезщетение, посочено в буква а).

Обезщетенията и споразуменията, посочени в букви а) и б) са изброени в приложение IX.

Член 55

Съвпадане на обезщетения от различен вид

1. Ако получаването на обезщетения от различен вид или друг доход изисква прилагането на правилата за избягване на съвпадане, установени от законодателството на съответната държава-членка относно:

а) две или повече самостоятелни обезщетения, компетентните институции разделят размерите на обезщетението или обезщетенията или другия доход, както те биха били зачетени, на броя на обезщетенията, за които се прилагат посочените правила;

въпреки това, прилагането на тази алинея не може да лиши заинтересованото лице от неговия статус на пенсионер за целите на други глави от този дял при реда и условията, определени с регламента по прилагането;

б) едно или повече пропорционални обезщетения, компетентните институции отчитат обезщетението, обезщетенията или другия доход и всички елементи, определени за прилагане на правилата за избягване на съвпадането като функция на съотношението между осигурителния период и/или периода на пребиваване, установени за изчислението по член 52, параграф 1, буква б), ii);

в) едно или повече самостоятелни обезщетения и едно или повече пропорционални обезщетения, компетентните институции прилагат *mutatis mutandis* буква а) по отношение самостоятелните обезщетения и буква б) по отношение пропорционалните обезщетения.

2. Компетентната институция не прилага разделянето, установено по отношение на самостоятелните обезщетения, ако прилагането от нея законодателство предвижда зачитането на обезщетения от различен вид и/или друг доход и всички други елементи за изчисляване на част от техния размер, определен като функция на съотношението между осигурителния период и/или периода на пребиваване по член 52, параграф 1, буква б), ii).

3. Параграфи 1 и 2 се прилагат съответно, когато съгласно законодателството на една или повече държави-членки право на обезщетение не може да бъде придобито в случаите, в които съответното лице получава обезщетение от различен вид, изплащано съгласно законодателството на друга държава-членка, или друг доход.

Член 56

Допълнителни разпоредби за изчисляването на обезщетения

1. При изчисляването на теоретичните и пропорционални размери по член 52, параграф 1, буква б) се прилагат следните правила:

а) когато общата продължителност на осигурителния период и периодите на пребиваване, завършени преди настъпването на риска съгласно законодателствата на всички държави-членки по случая, е по-голяма от максималния период, изискван от законодателството на една от тези държави-членки за получаване на пълно обезщетение, компетентната институция на тази държава зачита този максимален период вместо общата продължителност на завършените периоди. Този метод на изчисляване не трябва да води до налагане върху тази институция на разходи за обезщетение, по-големи от пълното обезщетение, предвидено от прилаганото от нея законодателство. Разпоредбата не се прилага към обезщетения, чиито размер не зависи от продължителността на осигуряването;

▼B

- б) процедурата за отчитане на ►C1 припокритите периоди ◄ е определена в регламента по прилагането;
- в) ако законодателството на държава-членка предвижда обезщетенията да се изчисляват на базата на доходи, ►C1 осигурителни основи ◄, индексации, заплати, други суми или комбинация от някои от тях (средни, пропорционални, фиксирани или начислени), компетентната институция:
- i) определя базата за изчисляване на обезщетенията в съответствие само с осигурителен период, завършен съгласно прилаганото от нея законодателство;
 - ii) за да определи размера за изчисляване в съответствие с осигурителния период и/или периодите на пребиваване, завършени съгласно законодателството на другите държави-членки, използва същите елементи, определени или отбелязани като осигурителен период съгласно прилаганото от нея законодателство;
- M1 при необходимост ◄ в съответствие с процедурите, установени в приложение XI, за съответните държави-членки;

▼M1

- г) в случай че буква в) не е приложима, тъй като законодателството на дадена държава-членка предвижда обезщетенията да не се изчисляват на базата на периоди на осигуряване или пребиваване, а на други елементи, които не са свързани с време, компетентната институция взема предвид, по отношение на всеки осигурителен период или период на пребиваване, завършен по законодателството на друга държава-членка, размерът на натрупания капитал, капитала, който се смята за натрупан, или друг елемент на изчислението съгласно прилаганото от нея законодателство, разделено на съответните времеви единици във въпросната пенсионна схема.

▼B

2. Разпоредбите на законодателството на държава-членка относно осъвременяване на елементите, отчитани при изчисляването на обезщетения, се прилагат, ако е необходимо, към елементите, отчитани от компетентната институция на тази държава-членка в съответствие с параграф 1, спрямо осигурителния период или периода на пребиваване, завършен съгласно законодателството на други държави-членки.

*Член 57***Осигурителен период или периоди на пребиваване под една година**

1. Независимо от член 52, параграф 1, буква б), институцията на държава-членка не е длъжна да отпуска обезщетения за периоди, завършени съгласно прилаганото от нея законодателство, които се зачитат при настъпване на риска, ако:

- продължителността на посочените периоди е под една година,
- и
- само въз основа на тези периоди не се придобива право на обезщетение по силата на разпоредбите на това законодателство.

За целите на този член, „периоди“ означават всички периоди на осигуряване, на заетост, на самостоятелна заетост и пребиваване, които или дават право, или пряко увеличават съответното обезщетение.

2. Компетентната институция на всяка от съответните държави-членки зачита периодите по параграф 1 за целите на член 52, параграф 1, буква б), i).

▼B

3. Ако в резултата на прилагането на параграф 1 всички институции на съответните държави-членки се окажат освободени от задълженията си, обезщетения се отпускат изключително съгласно законодателството на последната от тези държави-членки, чиито условия са изпълнени, както ако всички осигурителни периоди и периоди на пребиваване, завършени и отчетени в съответствие с член 6 и член 51, параграфи 1 и 2, са завършени съгласно законодателството на тази държава-членка.

▼M1

4. Настоящият член не се прилага към схемите, включени в списъка от приложение VIII, част 2.

▼B*Член 58***Отпускане на добавка**

1. На получаващ обезщетения, за когото се прилага тази глава, в държавата-членка по пребиваване и съгласно чието законодателство му се дължи обезщетение не може да бъде отпуснато обезщетение, което е по-малко от минималното обезщетение, определено в това законодателство за осигурителен период или период на пребиваване, равен на всички периоди, зачитани за изплащане в съответствие с тази глава.

2. Компетентната институция на тази държава-членка, ако е необходимо, му изплаща по време на периода на неговото пребиваване на нейна територия добавка, равна на разликата между общия размер на обезщетенията, дължими по тази глава и размера на минималното обезщетение.

*Член 59***Преизчисляване и осъвременяване на обезщетения**

1. Ако начинът за определяне на обезщетенията или правилата за изчисляване се променят съгласно законодателството на държава-членка или личното положение на заинтересованото лице претърпи съответна промяна, която съгласно това законодателство би довела до осъвременяване на размера на обезщетението, преизчисляването се извършва в съответствие с член 52.

2. Ако, от друга страна, поради повишаване на издръжката на живота или промени в равнището на доход или по други основания за осъвременяване, обезщетенията в съответните държави-членки се променят с процент или фиксирана сума, този процент или фиксирана сума се прилага пряко към обезщетенията, определени в съответствие с член 52, без необходимост от преизчисляване.

*Член 60***Специални разпоредби за държавни служители**

1. Членове 6, 50, 51, параграф 3 и членове 52 - 59 се прилагат *mutatis mutandis* към лица, обхванати от специална схема за държавни служители.

2. Въпреки това, ако законодателството на компетентна държава-членка поставя придобиването, прекратяването, запазването или възстановяването на правото на обезщетения по специална схема за държавни служители в зависимост от изискването всички осигурителни периоди да бъдат завършени съгласно една или повече специални схеми за държавни служители в тази държава-членка, или да бъдат признати от законодателството на тази държава-членка за равностойни на такива периоди, компетентната институция на тази държава-членка зачита само периодите, които могат да бъдат признати съгласно прилаганото от нея законодателство.

▼B

Ако след зачитането на така завършените периоди, заинтересованото лице не отговаря на изискванията за получаване на тези обезщетения, тези периоди се зачитат за отпускането на обезщетения по общата схема или ако това не е възможно, по схемата, приложима за работниците или служителите, според случая.

3. Когато съгласно законодателството на държава-членка, обезщетенията по специална система за държавни служители се изчисляват на базата на последната заплата или заплати, получени по време на осигурителен период, компетентната институция на тази държава взема предвид, за целите на изчисляването, само онези заплати, надлежно осъвременени, които са били получени през време на периода или периодите, през които заинтересованото лице е било подчинено на това законодателство.

ГЛАВА 6**Обезщетения за безработица****Член 61****Специални правила за сумиране на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост**

1. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство поставя придобиването, запазването, възстановяването или продължаването на правото на обезщетения в зависимост или от завършването на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост зачита, доколкото е необходимо, периодите на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост, завършени съгласно законодателството на всяка друга държава-членка, като завършени съгласно прилаганото от нея законодателство.

Въпреки това, когато приложимото законодателство поставя правото на обезщетения в зависимост от завършването на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост, завършени съгласно законодателството на друга държава-членка, такива периоди не се зачитат, освен ако такива периоди биха били зачетени като осигурителни периоди, ако са били завършени в съответствие с приложимото законодателство.

2. С изключение на случаите по член 65, параграф 5, буква а), прилагането на параграф 1 на този член е в зависимост от това, дали заинтересованото лице, в съответствие със законодателството съгласно което се претендират обезщетенията, е придобило последно:

- осигурителен период, ако това законодателство изисква осигурителен период,
- трудов стаж, ако това законодателство изисква трудов стаж,
- или
- стаж като самостоятелно заето лице, ако това законодателство изисква стаж като самостоятелно заето лице.

Член 62**Изчисляване на обезщетения**

1. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на обезщетенията да се основава на размера на предишното трудово възнаграждение или професионален доход, отчита изключително трудовото възнаграждение или професионалният доход, получавани от заинтересованото лице при последната му работа по трудово правоотношение или като самостоятелно заето лице съгласно посоченото законодателство.

▼B

2. Параграф 1 се прилага също когато законодателството, прилагано от компетентната институция предвижда специален изискуем осигурителен период за определяне на трудовото възнаграждение, служещо за база за изчисляване на обезщетенията и когато за целия или за част от този период спрямо заинтересованото лице се е прилагало законодателството на друга държава-членка.

3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2, доколкото се засягат ►M1 безработни лица ◄, обхванати от член 65, параграф 5, буква а) институцията по пребиваване взема предвид трудовото възнаграждение или професионалния доход, получавани от заинтересованото лице в държавата-членка, чието законодателство се е прилагало спрямо него при последната му работа като заето или като самостоятелно заето лице, в съответствие с регламента по прилагането.

▼M3*Член 63***Специални разпоредби за отмяна на правилата за пребиваване**

За целите на настоящата глава член 7 се прилага само в случаите, предвидени в членове 64, 65 и 65а, и в границите, установени от тях.

▼B*Член 64***Безработни лица, които отиват в друга държава-членка**

1. Напълно безработно лице, което отговаря на изискванията на законодателството на компетентната държава-членка за получаване на обезщетения, и което отиде в друга държава-членка, за да търси работа там, запазва правото си на парични обезщетения за безработица при следните условия и в следните граници:

- а) преди своето заминаване безработното лице да е било регистрирано като търсещо работа и да е било на разположение на службите по заетостта на компетентната държава в продължение най-малко на четири седмици, след като е станало безработно. Компетентните служби или институции обаче могат да дадат ►C1 разрешение ◄ за заминаването му преди да е изтекъл такъв срок;
- б) безработното лице трябва да се регистрира като търсещо работа в службите по заетостта на държавата-членка, в която е отишло, да е обект на процедурата за контрол, установена там и да спазва условията, установени от законодателството на тази държава-членка. Това условие се смята изпълнено за периода преди регистрацията, ако заинтересованото лице се е регистрирало в седемдневен срок от датата, когато е престанало да бъде на разположение на службите по заетостта на държавата, която е напуснало. Компетентните служби или институции могат да удължат този срок в изключителни случаи;
- в) правото на обезщетения се запазва за срок от три месеца от датата, на която лицето е престанало да бъде на разположение на службите по заетостта на държавата-членка, която е напуснало, при положение, че общата продължителност на обезщетенията не надхвърля общата продължителност на срока на обезщетенията, на които лицето е имало право съгласно законодателството на тази държава-членка; Компетентните служби или институции могат да удължат тримесечния срок до максимум шест месеца;
- г) обезщетенията се отпускат от компетентната институция съгласно прилаганото от нея законодателство и за нейна сметка.

▼B

2. Ако заинтересованото лице се завърне в компетентната държава-членка при или преди изтичането на срока, през който има право на обезщетения съгласно параграф 1, буква в), то продължава да има право на обезщетения съгласно законодателството на тази държава. То загубва всички права на обезщетения съгласно законодателството на компетентната държава, ако не се завърне там при или преди изтичането на посочения срок, освен ако разпоредбите на това законодателство са по-благоприятни. В изключителни случаи компетентните служби или институции могат да разрешат завръщане на заинтересованото лице на по-късна дата без то да губи правата си.

3. Освен ако законодателството на компетентната държава е по-благоприятно, максималният общ период на запазване по параграф 1 на правото на обезщетения между два периода на заетост е три месеца; компетентните служби или институции могат да удължат този период до максимум шест месеца;

4. Условието за обмен на информация, сътрудничество и взаимопомощ между институциите и службите на компетентната държава-членка и държавите членки, в които лицето отива, за да търси работа се определят от регламента по прилагането.

Член 65

Безработни лица, които са пребивавали в държава-членка, различна от компетентната държава

1. Лице, което е безработно частично или през различни периоди и което, по време на последната си дейност като заето или като самостоятелно заето лице, е живяло в държава-членка, различна от компетентната, се поставя на разположение на неговия работодател или на службите по заетостта в държавата-членка. То получава обезщетения в съответствие със законодателството на компетентната държава-членка, както ако е пребивавало в тази държава-членка. Тези обезщетения се отпускат от институцията на компетентната държава-членка.

2. Напълно безработно лице, което по време на последната си дейност като заето или като самостоятелно заето лице е пребивавало в държава-членка, различна от компетентната държава-членка и което продължава да пребивава в тази държава-членка или се върне в тази държава-членка, се поставя на разположение на службите по заетостта в държавата-членка по пребиваване. Без да се засяга член 64, напълно безработно лице може, като допълнителна мярка, да се постави на разположение на службите по заетостта в държавата-членка, в която то последно е осъществявало дейност като заето или като самостоятелно заето лице.

Безработно лице, без да е пограничен работник, което не се върне в неговата държава-членка по пребиваване, се поставя на разположение на службите по заетостта на държавата-членка, чието законодателство за последно е било подчинено.

3. Безработното лице по първото изречение на параграф 2 се регистрира като лице, търсещо работа в компетентните служби по заетостта в държавата-членка по пребиваване, спрямо него се прилага контролна процедура, организирана там и спазва условията, установени от законодателството на тази държава-членка. Ако то също избере да се регистрира като лице, търсещо работа в държавата-членка, в която последно е осъществявало дейност като заето или като самостоятелно заето лице, се съобразява с изискванията, приложими в тази държава.

▼B

4. Прилагането на второто изречение на параграф 2 и на второто изречение на параграф 3, както и условията за обмен на информация, сътрудничество и взаимопомощ между институциите и службите на държавата-членка по пребиваване и държавата-членка, в която е осъществявана последната заетост, се определят от регламента по прилагането.

5. а) Безработното лице по първото и второто изречение на параграф 2 получава обезщетения в съответствие със законодателството на държавата-членка по пребиваване както ако спрямо него се е прилагало това законодателство по време на последната му дейност като заето или като самостоятелно заето лице. Тези обезщетения се предоставят от институцията по пребиваване.

б) Въпреки това, работник, без да е пограничен работник, на когото са били отпуснати обезщетения за сметка на компетентната институция на държавата-членка, на чието законодателство е бил подчинен при завръщането си в държавата-членка по пребиваване първо получава обезщетения в съответствие с член 64, като получаването на обезщетения в съответствие с буква а) се спира за периода през който той получава обезщетения съгласно законодателството, на което последно е бил подчинен.

6. Обезщетенията, предоставяни от институцията по пребиваване по параграф 5 продължават да бъдат за нейна сметка. Въпреки това, при условията на параграф 7, компетентната институция на държавата-членка, на чието законодателство последно е било подчинено, възстановява на институцията по пребиваване пълния размер на обезщетенията, предоставени от последната институция през първите три месеца. Размерът на изразходваната сума през този период не може да бъде по-голям от размера, платим в случай на безработица, съгласно законодателството на компетентната държава-членка. В случая по параграф 5, буква б), периодът през който обезщетенията се предоставят съгласно член 64 се изважда от периода, посочен във второто изречение на тази параграф. Условията за възстановяването на сумата се уреждат от регламента по прилагането.

7. Въпреки това, периодът на възстановяване по параграф 6 се удължава до пет месеца, когато заинтересованото лице през предходните 24 месеца е завършило периоди на заетост или самостоятелна заетост от поне 12 месеца в държавата-членка, на чието законодателство последно е бил подчинен, когато тези периоди биха били от значение за придобиване на права на обезщетения за безработица.

8. За целите на параграфи 6 и 7, две или повече държави-членки или техните компетентни власти, могат да предвидят други начини на възстановяване или да откажат всякакво възстановяване между институциите, намиращи се под тяхна юрисдикция.

▼M3*Член 65a*

Специални разпоредби за напълно безработни самостоятелно заети погранични работници, когато в държавата-членка на пребиваване не съществува система за обезщетения за безработица, покриваща самостоятелно заетите лица

1. Чрез дерогация от член 65 напълно безработно лице, което като пограничен работник последно има завършени осигурителни периоди като самостоятелно заето лице или периоди на самостоятелна заетост, които се признават за целите на предоставянето на обезщетения за безработица в държава-членка, различна от

▼ **M3**

неговата държава-членка на пребиваване, и чиято държава-членка на пребиваване е подала уведомление, че не съществува възможност за покриване на която и да било категория самостоятелно заети лица от система за обезщетения за безработица на тази държава-членка, се регистрира и остава регистрирано в службите по заетостта в държавата-членка, в която е осъществявало последната си дейност като самостоятелно заето лице и когато кандидатства за обезщетения, продължава да спазва условията, предвидени в законодателството на последната държава-членка. Като допълнителна стъпка напълно безработното лице може да се регистрира в службите по заетостта в държавата-членка на пребиваване.

2. На напълно безработното лице по смисъла на параграф 1 се предоставят обезщетения от държавата-членка, на чието законодателство то последно е било подчинено, съгласно законодателството, което тази държава-членка прилага.

3. Ако посоченото в параграф 1 напълно безработно лице не желае да се регистрира или да остане регистрирано в службите по заетостта в държавата-членка на последната си дейност, след като е било регистрирано там, а желае да търси работа в държавата-членка на пребиваване, член 64 се прилага *mutatis mutandis*, с изключение на член 64, параграф 1, буква а). Компетентната институция може да удължи посочения в първото изречение на член 64, параграф 1, буква в) срок до края на периода, в който лицето има право на обезщетения.

▼ **B**

ГЛАВА 7

Предпенсионни обезщетения

Член 66

Обезщетения

Когато приложимото законодателство поставя предпенсионните обезщетения в зависимост от завършването на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост, член 6 не се прилага.

ГЛАВА 8

Семейни обезщетения

Член 67

Членове на семейството, които пребивават в друга държава-членка

Лице има право на семейни обезщетения в съответствие със законодателството на компетентната държава-членка, включително за членовете на неговото семейство, които пребивават в друга държава-членка, както ако те пребивават в предишната държава-членка. Въпреки това, пенсионерът има право на семейни обезщетения в съответствие със законодателството на държавата-членка, компетентна за изплащането на неговата пенсия.

Член 68

Правила за предимство в случай на съвпадане

1. Когато през време на един и същи период и за едни и същи членове на семейството се предвиждат обезщетения съгласно

▼B

законодателството на повече от една държава-членка, се прилагат следните правила за предимство:

- а) в случай на обезщетения, платими от повече от една държава-членка на различни основания, редът на предимство е следният: първо, права, произтичащи от дейност като заето или като самостоятелно заето лице, второ, права, произтичащи от получаване на пенсия и накрая, права, придобити на базата на пребиваване;
- б) в случай на обезщетения, платими от повече от една държава-членка на едно и също основание, редът на предимство се урежда от следните допълнителни критерии:
 - i) в случай на права, произтичащи от дейност като заето или като самостоятелно заето лице: мястото на пребиваване на децата, при условие, че е налице такава дейност, и в допълнение, ако е необходимо, най-големият размер на обезщетенията, предвидени от съответните законодателства. В последния случай, сумата за обезщетенията се разделя в съответствие с критерии, установени от регламента по прилагането;
 - ii) в случай на права, произтичащи от получаване на пенсия: мястото на пребиваването на децата, при условие, че пенсията е платима съгласно нейното законодателство, и в допълнение, ако е необходимо, най-дългият период на осигуряване или пребиваване съгласно съответните законодателства;
 - iii) в случай на права, придобити на базата на пребиваване: мястото на пребиваване на децата.

2. В случай на съвпадане на права, семейните обезщетения се предоставят в съответствие със законодателството, което е определено, че има предимство в съответствие с параграф 1. Правата на семейни обезщетения по силата на друго или други съответни законодателства се спират до размера, предвиден от първото законодателство и се предоставя диференцираща добавка, ако е необходимо, за сумата, надвишаваща този размер. Въпреки това, такава диференцираща добавка не трябва да се предоставя за деца, които пребивават в друга държава-членка, когато правото на обезщетение в случая се основава само на пребиваване.

3. Ако, съгласно член 67, е подадено заявление за семейни обезщетения до компетентната институция на държава-членка, чието законодателство е приложимо, но не по право, което има предимство съгласно параграфи 1 и 2 на този член:

- а) тази институция своевременно препраща заявлението до компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство е приложимо с предимство, уведомява заинтересованото лице и, без да засяга разпоредбите на регламента по прилагането, отнасящи се до временното отпускане на обезщетения, предвижда, ако е необходимо диференциращата добавка, посочена в параграф 2.
- б) компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство е приложимо с предимство, разглежда заявлението както ако то е подадено директно до нея, и датата, на която такава молба е била подадена до първата институция се счита за датата на претенцията към институцията с предимство.

▼ M1*Член 68a***Предоставяне на обезщетения**

В случай че семейните обезщетения не се използват от лицето, на което следва да се предоставят за издръжка за членовете на семейството, компетентната институция изпълнява юридическите си задължения, като предоставя тези обезщетения на физическото или юридическото лице, което реално издържа членовете на семейството, по искане и с посредничеството на институцията в държавата-членка на пребиваване или на определената институция или на органа, посочен за тази цел от компетентните власти на тяхната държава-членка на пребиваване.

▼ B*Член 69***Допълнителни разпоредби**

1. Ако, съгласно законодателството, определено по силата на членове 67 и 68, не е придобито право на изплащане на допълнителни или специални семейни обезщетения за сираци, такива обезщетения се изплащат по подразбиране и в допълнение към другите семейни обезщетения в съответствие с горепосоченото законодателство, съгласно законодателството на държавата-членка, на което е било подчинено починалото лице най-продължително време, дотолкова доколкото правото е било придобито съгласно това законодателство. Ако не е придобито право съгласно това законодателство, се разглеждат изискванията за придобиване на такова право съгласно законодателствата на другите държави-членки и се предоставят обезщетения в низходящ ред съгласно продължителността на осигурителните периоди или периодите на пребиваване, придобити съгласно законодателството на тези държави-членки.

2. Обезщетения, изплащани под формата на пенсии или добавки към пенсиите се предоставят и изчисляват в съответствие с глава 5.

*ГЛАВА 9***Специални парични обезщетения без плащане на вноски***Член 70***Обща разпоредба**

1. Настоящият член се прилага за специални ►C1 парични обезщетения, независещи от вноски ◄, предоставяни съгласно законодателство, което поради персоналния си обхват, целите и/или условията за придобиване на права, се характеризира едновременно като социално осигурително законодателство по член 3, параграф 1 и като социално подпомагане.

2. За целите на тази глава „специални парични обезщетения без плащане на вноски“ са тези, които:

a) имат за цел предоставяне на:

- i) допълнително, заместващо или спомагателно покритие срещу рискове, обхванати от клоновете на социалното осигуряване по член 3, параграф 1 и което гарантира на заинтересованото лице минимална издръжка на живота, в съответствие с икономическото и социалното положение в съответната държава-членка;

или

▼B

ii) само специална защита за лица с увреждания, тясно свързана със социалната среда на посочените лица в съответната държава-членка,

и

б) когато финансирането произтича изключително от задължително данъчно облагане, което има за цел да покрие основни обществени разходи и условията за предоставяне и за изчисляване на обезщетенията не зависят от вноски по отношение на бенефициента. ►C1 Въпреки това обезщетения, предоставени да допълнят обезщетение, зависещо от вноски, не се смятат за обезщетения, зависещи от вноски, само поради тази причина, ◄

и

в) са изброени в приложение X.

3. Член 7 и другите глави от този дял не се прилагат за обезщетенията по параграф 2 на този член.

4. Обезщетенията, посочени в параграф 2, се предоставят изключително в държавата-членка, в която пребивава заинтересованото лице, в съответствие с нейното законодателство. Такива обезщетения се предоставят от и за сметка на институцията по място на пребиваване.

ДЯЛ IV

АДМИНИСТРАТИВНА КОМИСИЯ И КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ

Член 71

Състав и правила за работа на Административната комисия

1. Административната комисия за координация на ►C1 системите за социална сигурност ◄ (наричана по-долу „Административна комисия“) към ►M3 Европейската комисия ◄ е съставена от по един правителствен представител от всяка държава-членка, подпомагана, когато е необходимо, от съветници-експерти. Представител на ►M3 Европейската комисия ◄ участва в заседанията на Административната комисия със съвещателен глас.

▼M3

2. Административната комисия действа с квалифицирано мнозинство, съгласно определението в Договорите, освен когато приема своя правилник, който се изготвя по взаимно съгласие на нейните членове.

На решенията по въпросите, свързани с тълкуването, посочени в член 72, буква а), се дава необходимата публичност.

▼B

3. Секретарското обслужване на Административната комисия се осигурява от ►M3 Европейската комисия ◄.

Член 72

Задачи на Административната комисия

Административната комисия:

а) разглежда всички административни въпроси и въпросите, свързани с тълкуването, произтичащи от разпоредбите на настоящия регламент и регламента по прилагането или от всяко споразумение или договореност, сключени съгласно

▼B

настоящия регламент, без да се засяга правото на съответните власти, институции и лица да прибягват до процедурите и съдилищата, предвидени в законодателството на държавите-членки, в настоящия регламент или в Договора;

- б) улеснява еднаквото прилагане на Общностното право, особено чрез насърчаване на обмена на опит и най-добри административни практики;
- в) поощрява и развива сътрудничеството между държавите-членки и техните институции по въпроси на социалното осигуряване за да се вземат предвид, *inter alia*, специфични въпроси относно някои категории лица; улеснява провеждането на дейности за трансгранично сътрудничество в сферата на координацията на ►C1 системите за социална сигурност ◄;
- г) насърчава в максимална степен употребата на нови технологии за улесняване на свободното движение на лица, в частност, чрез модернизиране на процедурите за обмен на информация и за адаптиране на информационния поток между институциите за целите на обмена чрез електронни средства, отчитайки развитието на обработката на данни във всяка държава-членка; Административната комисия приема общите структурни правила за услугите за електронна обработка на информация, в частност за сигурността и за употребата на стандарти, и определя условията за работата на общата част на тези услуги;
- д) изпълнява всяка друга функция, попадаща в рамките на нейната компетентност съгласно настоящия регламент или регламента по прилагането или всяко споразумение или договореност, сключени за тяхното прилагане;
- е) отправя всякакви предложения до ►M3 Европейската комисия ◄ относно координацията на ►C1 системите за социална сигурност ◄ с оглед подобряване и модернизиране на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) чрез изготвяне на последващи регламенти или посредством други инструменти, предвидени от Договора;
- ж) установява факторите, които се вземат под внимание за съставяне на отчети, свързани с разходите, които се поемат от институциите на държавите-членки съгласно настоящия регламент и приема годишните отчети между тези институции, на базата на доклада на Одиторския съвет по член 74.

Член 73**Техническа комисия за обработка на информация**

1. Създава се техническа комисия за обработка на информация (наричана по-долу „Техническата комисия“) към Административната комисия. Техническата комисия предлага на Административната комисия правила за обща архитектура за управлението на услугите за обработка на информация, в частност във връзка със сигурността и употребата на стандарти; тя изготвя доклади и мотивирани становища преди Административната комисия да приеме решения по член 72, буква г). Съставът и правилата за работа на Техническата комисия се определят от Административната комисия.

2. За тази цел Техническата комисия:

- а) събира съответните технически документи и извършва изследвания и други дейности, необходими за изпълнение на нейните задачи;

▼B

- б) представя на Административната комисия докладите и мотивираните становища по параграф 1;
- в) извършва всички други задачи и изследвания по въпросите, отправени към нея от Административната комисия;
- г) осигурява управлението на пилотни проекти на Общността за използване на дейности за обработка на информация и, от страна на Общността, операционни системи, които използват същите услуги.

*Член 74***Одиторски съвет**

1. Създава се Одиторски съвет към Административната комисия. Съставът и правилата за дейността на Одиторския съвет се определят от Административната комисия.

Одиторският съвет:

- а) проверява метода за определяне и изчисляване на средните годишни разходи, представени от държавите-членки;
- б) събира необходимите данни и извършва изчисленията за установяване на годишната справка за вземанията на всяка държава-членка;
- в) предоставя на Административната комисия периодични сметки за резултатите от прилагането на настоящия регламент и на регламента по прилагането, в частност относно финансовата страна;
- г) предоставя данни и доклади, необходими при вземане на решения от Административната комисия по член 72, ж);
- д) отправя всички полезни предложения към Административната комисия, включително такива относно настоящия регламент, във връзка с букви а), б) и в);
- е) извършва всякаква работа, изследвания или задачи по въпроси, които са му поставени от Административната комисия.

Член 75

Консултативен комитет за координация на системите за
►C1 социална сигурност ◄

1. Създава се Консултативен комитет за координация на ►C1 системите за социална сигурност ◄ (наричан по-долу „Консултативен комитет“), който включва от всяка държава-членка по:

- а) един правителствен представител;
- б) един представител на професионалните съюзи;
- в) един представител на организациите на работодателите.

За всяка от посочените по-горе категории всяка държава-членка определя по един заместник.

Членовете на Консултативния комитет и техните заместници се назначават от Съвета. Консултативният комитет се председателства от представител на ►M3 Европейската комисия ◄. Консултативният съвет приема свой процедурен правилник.

▼B

2. Консултативният комитет се оправомощава, по искане на ►**M3** Европейската комисия ◄, на Административната комисия или по своя инициатива:

- a) да разглежда общи или принципни въпроси и проблеми, произтичащи от прилагането на разпоредбите на Общността за координация на ►**C1** системите за социална сигурност ◄, особено относно някои категории лица;
- б) да дава становища по такива въпроси на Административната комисия и предложения за някои промени в посочените разпоредби.

ДЯЛ V

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Член 76

Сътрудничество

1. Компетентните власти на държавите-членки взаимно си предоставят цялата информация относно:

- a) предприетите мерки за прилагането на настоящия регламент;
- б) промените в техните законодателства, които могат да засегнат прилагането на настоящия регламент.

2. За целите на настоящия регламент, властите и институциите на държавите-членки си предоставят посреднически услуги и действат така, както прилагат своето вътрешно законодателство. Административната помощ, предоставяна от посочените власти и институции по правило е безплатна. Въпреки това, Административната комисия определя вида на възстановимите разноски и границите, над които се дължи тяхното възстановяване.

3. Властите и институциите на държавите-членки могат, за целите на настоящия регламент, да контактуват пряко помежду си, както и със съответните лица или техни представители.

4. Институциите и лицата, обхванати от настоящия регламент, имат задължението за взаимно информиране и сътрудничество за осигуряване на правилното прилагане на настоящия регламент.

Институциите, в съответствие с принципа за добра администрация, отговарят в разумен срок на всички запитвания и в тази връзка предоставят всякаква информация на съответните лица, необходима за упражняване на предоставените им с настоящия регламент права.

Съответните лица трябва да информират институциите на компетентната държава-членка и държавата-членка по пребиваване, колкото е възможно по-скоро, за всяка промяна в тяхното лично или семейно положение, която засяга техни права на обезщетения по настоящия регламент.

5. Непълнението на задължението за информиране по третото изречение на параграф 4 може да доведе до прилагане на пропорционални мерки в съответствие с национално право. Въпреки това, тези мерки са равностойни на мерките, прилагани към подобни ситуации съгласно вътрешното право и не правят практически невъзможно или прекалено трудно упражняването от претендентите на правата, предоставени им с настоящия регламент.

▼B

6. В случай на трудности в тълкуването или прилагането на настоящия регламент, които биха могли да засегнат правата на лицата, обхванати от него, институцията на компетентната държава-членка или на държавата-членка по пребиваване на заинтересованото лице се свързва с институцията(ите) на съответната(ите) държава(и)-членка (и). Ако не може да бъде намерено решение в приемлив срок, съответните власти могат да се обърнат към Административната комисия за съдействие.

7. Властите, институциите и съдилищата на една държава-членка не могат да отхвърлят заявления или други предоставени им документи на основание, че те са написани на официален език на друга държава-членка, признат за официален език на институциите на Общността в съответствие с член 290 от Договора.

*Член 77***Закрила на личните данни**

1. Когато, съгласно настоящия регламент или регламента по прилагането, органите или институциите на държава-членка предоставят лични данни на органите или институциите на друга държава-членка, се прилага законодателството за закрила на данните на предоставящата ги държава-членка. За всяко съобщаване от органа или институцията на получаващата държава-членка, както и за съхраняването, изменението и унищожаването на данните, предоставени от тази държава-членка, се прилага законодателството за закрила на информацията на получаващата я държава-членка.

2. Информацията, необходима за прилагането на настоящия регламент и на регламента по прилагането се предоставя от една държава-членка на друга държава-членка в съответствие с разпоредбите на Общността за закрила на физическите лица относно обработката и свободното движение на лични данни.

*Член 78***Електронна обработка на данни**

1. Държавите-членки постепенно използват нови технологии за обмен, достъп и обработка на данни, необходими за прилагането на настоящия регламент и на регламента по прилагането. ► **M3** Европейската комисия ◀ оказва помощ за дейностите от общ интерес веднага щом държавите-членки създадат услуги за обработка на информация.

2. Всяка държава-членка е отговорна за управлението на нейната собствена част от услугите за електронна обработка на информация в съответствие с общностните разпоредби за закрила на физическите лица относно обработката и свободното движение на лични данни.

3. Електронен документ, изпратен или издаден от институция в съответствие с настоящия регламент и регламента по прилагането, не може да бъде отхвърлен от никоя власт или институция на друга държава-членка на основание, че е бил получен по електронен път, щом получаващата институция е декларирала, че може да получава електронни документи. Копирането и записването на такива документи се презюмира за правилно и точно копие на оригиналния документ или представяне на информацията, с която е свързан, освен ако има доказателство за обратното.

▼B

4. Електронният документ се счита за действителен ако компютърната система, в която е записан документа, съдържа необходимите гаранции за предотвратяване на всякакво изменение, разкриване или неразрешен достъп до запис. По всяко време е възможно да се копира записана информация в непосредствено четлива форма. Когато един електронен документ се изпраща от една социално осигурителна институция към друга, се приемат подходящи мерки за сигурност в съответствие с общностните разпоредби за закрила на физическите лица относно обработката и свободното движение на лични данни.

*Член 79***Финансиране на дейности в областта на социалното осигуряване**

Във връзка с настоящия регламент и с регламента по прилагането, ►**M3** Европейската комисия ◀ може да финансира изцяло или частично:

- а) дейности, които имат за цел да подобрят обмена на информация между органите за ►**C1** социална сигурност ◀ и институции на държавите членки, в частност електронния обмен на данни;
- б) всякакви други дейности, които имат за цел предоставяне на информацията на лицата, обхванати от настоящия регламент и техните представители, относно правата и задълженията, произтичащи от настоящия регламент, като се използват най-подходящите средства.

*Член 80***Освобождавания**

1. Всяко освобождаване от или намаляване на данъци, таксови марки, нотариални или регистрационни такси, предвидени в законодателството на държава-членка за удостоверения или документи, които трябва да бъдат издадени съгласно законодателството на тази държава-членка, се отнася до подобни удостоверения или документи, които трябва да бъдат издадени съгласно законодателството на друга държава-членка или съгласно настоящия регламент.

2. Всички справки, документи или удостоверения от всякакъв вид, които трябва да бъдат издадени съгласно настоящия регламент се освобождават от легализация от дипломатическите или консулските власти.

*Член 81***Молби, декларации или жалби**

Всяка молба, декларация или жалба, която, съобразно законодателството на една държава-членка, е трябвало да бъде подадена пред орган, институция или съд на тази държава-членка в определен срок, е допустима, ако е подадена в същия срок пред аналогичен орган, институция или съд на друга държава-членка. В такъв случай органът, институцията или съдът, получили молбата, декларацията или жалбата, я препращат незабавно на компетентния орган, институция или съд на първата държава — директно или чрез компетентните власти на съответната държава-членка. Датата, на която такива молби, декларации или жалби са били подадени до органа, институцията или съда на втората държава-членка, се смята за дата на тяхното подаване до компетентната власт, институция или съд.

Член 82

Медицински прегледи

Медицински прегледи, предвидени в законодателството на една държава-членка, могат да бъдат извършвани по искане на компетентната институция, в друга държава-членка, от институцията по пребиваване или престой на подалото молба лице или на лицето с право на обезщетения при условията, установени в регламента по прилагането или уговорени между компетентните органи на съответните държави-членки.

Член 83

Прилагане на законодателство

Специални разпоредби за прилагането на законодателството на някои държави-членки са посочени в приложение XI.

Член 84

Събиране на осигурителни вноски и възстановяване на обезщетения

1. Събирането на осигурителни вноски, дължими на институция на една държава-членка и възстановяването на дължими обезщетения от институцията на една държава-членка, може да бъде извършено в друга държава-членка в съответствие с процедурите, гаранциите и привилегиите, приложими към събирането на осигурителни вноски, дължими на аналогичната институция на последната държава-членка и връщането на дължими обезщетения.

2. Влезлите в сила решения на съдебните и административните органи, свързани със събирането на осигурителни вноски, лихви и всякакви други разходи, или с възстановяването на обезщетения, които са предоставени, но дължими съгласно законодателството на една държава-членка, се признават и прилагат по искане на компетентната институция в друга държава-членка в рамките на и в съответствие с процедурите, установени от законодателството и всички други процедури, приложими към подобни решения на последната държава-членка. Такива решения се обявяват за влезли в сила в тази държава-членка доколкото законодателството и всички други процедури на тази държава-членка предвиждат това.

3. В случай на принудително изпълнение, несъстоятелност или конкордат, вземанията на институция на една държава-членка се ползват в друга държава-членка със същите привилегии които законодателството на последната държава-членка предоставя на вземания от същия вид.

4. Процедурата за прилагане на настоящия член, включително разходите за възстановяване, се уреждат от регламента по прилагането или, когато е необходимо и като допълнителна мярка, посредством споразумения между държавите-членки.

Член 85

Права на институциите

1. Ако лице получава обезщетения съгласно законодателството на една държава-членка във връзка с вреда, претърпяна в резултат на събития в друга държава-членка, всички права на институцията,

▼B

дължаща обезщетенията, срещу трето лице, което е длъжно да поправи вредата, се уреждат от следните правила:

- а) когато институцията, която отговаря за изплащането на обезщетенията по силата на прилаганото от нея законодателство, встъпва в правата на бенефициента спрямо третото лице, това встъпване се признава от всяка държава-членка;
- б) когато институцията, която отговаря за предоставянето на обезщетенията, има преки права спрямо третото лице, всяка държава-членка признава тези права.

2. Ако лице получава обезщетения съгласно законодателството на една държава-членка във връзка с вреда, претърпяна в резултат на събития в друга държава-членка, разпоредбите на посоченото законодателство, определящи в кои случаи се изключва гражданската отговорност на работодателите или на техните служители, се прилагат спрямо посоченото лице или компетентната институция.

Параграф 1 се прилага и по отношение на всички права на институцията, която отговаря за предоставянето на обезщетения спрямо работодатели или техните служители в случаите, когато тяхната отговорност не се изключва.

3. Когато, в съответствие с член 35, параграф 3 и/или член 41, параграф 2, две или повече държави-членки или техните компетентни органи са сключили споразумение за отменяне на възстановяването на суми между институции под тяхна юрисдикция или когато възстановяването на суми не зависи от размера на действително предоставените обезщетения, всички права, възникващи по отношение на трето задължено лице се уреждат от следните правила:

- а) когато институцията на държавата-членка по място на пребиваване или престой предоставя обезщетения на лице във връзка с претърпяна на нейна територия вреда, тази институция в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство упражнява правото на встъпване в права или на пряк иск срещу третото лице, което е длъжно да поправи вредата;
- б) за прилагането на буква а):
 - i) лицето, което получава обезщетения, се смята осигурено в институцията по място на пребиваване или престой,
 - и
 - ii) тази институция се разглежда, като институцията, която отговаря за предоставяне на обезщетенията;
- в) параграфи 1 и 2 остават приложими във връзка с всички обезщетения, които не са включени в споразумението за отказ или възстановяване на суми, което не зависи от размера на действително предоставените обезщетения.

*Член 86***Двустранни споразумения**

Във връзка с отношенията между Люксембург от една страна, и Франция, Германия и Белгия от друга, прилагането и продължителността на периода, посочен в член 65, параграф 7 са предмет на двустранни споразумения.

ДЯЛ VI

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 87

Преходни разпоредби

1. Не се придобиват права съгласно настоящия регламент за периода, предхождащ датата на прилагане.
2. Всеки осигурителен период и, когато е необходимо, всеки период на заетост, самостоятелна заетост или пребиваване, завършен съгласно законодателството на държава-членка преди датата на прилагане на настоящия регламент в съответната държава-членка, се зачита за определянето на правата, придобити съгласно настоящия регламент.
3. В съответствие с параграф 1, право по настоящия регламент се придобива, дори когато то се отнася до осигурителен случай, настъпил преди датата на прилагането му в съответната държава-членка.
4. Всяко обезщетение, което не е било предоставено или е било спряно поради гражданство или място на пребиваване на заинтересованото лице, по молба на това лице се предоставя или възобновява, считано от датата на прилагането на настоящия регламент в съответната държава-членка, при условие, че правата, въз основа на които преди това са били предоставяни обезщетения, не са породили основание за изплащане на еднократна парична сума.
5. Правата на лице, на което е отпусната пенсия преди датата на прилагането на настоящия регламент в държава-членка, могат да бъдат преразгледани, по молба на заинтересованото лице, като се вземе предвид настоящия регламент.
6. Ако искането по параграф 4 или параграф 5 е подадено в срок от две години от датата на прилагане на настоящия регламент в държава-членка, правата, придобити въз основа на настоящия регламент, се смятат за възникнали от тази дата, и законодателството на никоя държава-членка относно загубване или ограничаването на права не може да бъде приложено срещу заинтересованото лице.
7. Ако молба, посочена в параграф 4 или параграф 5, е подаден след изтичането на двугодишния срок от датата на прилагане на настоящия регламент в съответната държава-членка, правата, които не са били отнети или не са били ограничени във времето, се смятат възникнали от датата на подаване на искането, в съответствие с всякакви по-благоприятни разпоредби на законодателството на всяка държава-членка.

8. Ако в резултат на настоящия регламент дадено лице е подчинено на законодателството на държава-членка, различно от определеното в съответствие с дял II на Регламент (ЕИО) № 1408/71, това законодателство продължава да се прилага, докато съответното положение остава непроменено и във всеки случай не повече от 10 години от датата на прилагане на настоящия регламент, освен ако съответното лице поиска да се подчинява на законодателството, приложимо съгласно настоящия регламент. Искането се подава в тримесечен срок след датата на прилагане на настоящия регламент до компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство е приложимо съгласно настоящия регламент, ако съответното лице става подчинено на законодателството на тази държава-членка от датата на прилагане на настоящия регламент. Ако искането е подадено след изтичане на посочения срок, промяната на приложимото законодателство настъпва на първия ден от следващия месец.

▼B

9. Член 55 от настоящия регламент се прилага само за пенсии, които не са в съответствие с член 46в от Регламент (ЕИО) № 1408/71 към датата на прилагане на настоящия регламент.

10. Разпоредбите на вторите изречения на член 65, параграфи 2 и 3 са приложими за Люксембург най-късно до две години след датата на прилагане на настоящия регламент.

▼M1

10а. Вписванията в приложение III, съответно за Естония, Испания, Италия, Литва, Унгария и Нидерландия престават да пораждат действие четири години след датата на прилагане на настоящия регламент.

10б. Списъкът, който се съдържа в приложение III, се преразглежда не по-късно от 31 октомври 2014 г.+ въз основа на доклад на Административната комисия. Посоченият доклад включва оценка на въздействието на значимостта, честотата, мащаба и разходите, както в абсолютни, така и в относителни величини, на прилагането на разпоредбите на приложение III. Този доклад включва също и евентуалните последици от отмяната на тези разпоредби за държавите-членки, които продължават да бъдат включени в посоченото приложение след датата, посочена в параграф 10а. Предвид този доклад Комисията решава дали да внесе предложение за преразглеждане на списъка, с цел по принцип да се отмени списъкът, освен ако в доклада на Административната комисия се представят убедителни причини това да не се прави.

▼B

11. Държавите-членки осигуряват предоставянето на подходяща информация за промените в правата и задълженията, въведени от настоящия регламент и регламента по прилагането.

▼M3*Член 87а***Преходна разпоредба за прилагането на Регламент (ЕС) № 465/2012**

1. Ако в резултат на влизането в сила на Регламент (ЕС) № 465/2012, в съответствие с дял II от настоящия регламент едно лице е подчинено на законодателството на държава-членка, различна от тази, на която е било подчинено преди влизането в сила на посочения регламент, приложимото преди посочената дата законодателство на държавата-членка продължава да се прилага спрямо него за преходен период, докато релевантната ситуация остава непроменена и във всеки случай за не повече от десет години от датата на влизане в сила на Регламент (ЕС) № 465/2012. Лицето може да поиска преходният период да не се прилага спрямо него. Искането се подава до институцията, определена от компетентния орган на държавата-членка на пребиваване. Исканията, подадени до 29 септември 2012 г., пораждат действие, считано от 28 юни 2012 г. Исканията, подадени след 29 септември 2012 г., пораждат действие на първия ден от месеца, следващ този на подаването им.

2. Не по-късно от 29 юни 2014 г. Административната комисия прави оценка на прилагането на разпоредбите, съдържащи се в

▼M3

член 65а от настоящия регламент, и представя доклад за това. Въз основа на този доклад Европейската комисия може, по целесъобразност, да представя предложения за изменение на тези разпоредби.

▼B*Член 88***Осъвременяване на приложенията**

Приложенията към настоящия регламент се преразглеждат периодически.

*Член 89***Регламент по прилагането**

Последващ регламент определя процедурата за прилагане на настоящия регламент.

*Член 90***Отмяна**

1. Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета се отменя от датата на прилагане на настоящия регламент.

Въпреки това, Регламент (ЕИО) № 1408/71 остава в сила и продължава да има правно действие за целите на:

- а) Регламент (ЕО) № 859/2003 на Съвета от 14 май 2003 година за разширяване на приложното поле на разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 1408/71 и Регламент (ЕИО) № 574/72 за граждани на трети страни, които все още не са подчинени на тези разпоредби единствено на основание тяхната националност ⁽¹⁾, доколкото настоящият регламент не е отменен или изменен;
- б) Регламент (ЕИО) № 1661/85 на Съвета от 13 юни 1985 година, относно техническите адаптации в правилата на Общността за ►C1 социална сигурност ◀ на работниците-мигранти по отношение на Гренландия ⁽²⁾, доколкото настоящият регламент не е отменен или изменен;
- в) Споразумението за Европейското икономическо пространство ⁽³⁾ и Споразумението между Европейската общност и държавите-членки, от една страна, и Швейцарската конфедерация, от друга, за свободно движение на хора ⁽⁴⁾ и други споразумения, които съдържат позоваване на Регламент (ЕИО) № 1408/71 доколкото тези споразумения не са били изменени в светлината на настоящия регламент.

2. Позоваванията на Регламент (ЕИО) № 1408/71 в Директива 98/49/ЕО на Съвета от 29 юни 1998 г. за гарантиране на допълнителните пенсионни права на заетите и самостоятелно заетите лица, които се движат в Общността ⁽⁵⁾, следва да се разбират като позовавания на настоящия регламент.

⁽¹⁾ ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 160, 20.6.1985 г., стр. 7.

⁽³⁾ ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 114, 30.4.2002 г., стр. 6. Споразумение, последно изменено с Решение № 2/2003 на Комитета ЕС - Швейцария (ОВ L 187, 26.7.2003 г., стр. 55).

⁽⁵⁾ ОВ L 209, 25.7.1998 г., стр. 46.

*Член 91***Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от датата на влизане в сила на регламента по прилагането.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

▼ B

ПРИЛОЖЕНИЕ I

АВАНСОВИ ПЛАЩАНИЯ ЗА ИЗДРЪЖКА И СПЕЦИАЛНИ ПОМОЩИ ПРИ РАЖДАНЕ НА ДЕТЕ И ОСИНОВЯВАНЕ

(член 1, буква щ))

I. Авансови плащания за издръжка

▼ M1

БЕЛГИЯ

▼ B

Авансови плащания на помощи за издръжка на живота съгласно Закон от 21 февруари 2003 г., за създаване на агенция за плащания за издръжка във Федералната обществена служба Финанси

▼ M1

БЪЛГАРИЯ

Издръжка, плащана от държавата съгласно член 92 от Семейния кодекс.
ДАНИЯ

▼ B

Авансово плащане на издръжка на дете, установено от Закона за обезщетения за дете

Авансово плащане на издръжка на дете, консолидирано от Закон № 765 от 11 септември 2002 г.

▼ M1

ГЕРМАНИЯ

▼ B

Авансови плащания за издръжка съгласно германския Закон за авансови плащания за издръжка (Unterhaltsvorschussgesetz) от 23 юли 1979 г.

▼ M1

ЕСТОНИЯ

Помощи за издръжка съгласно Закона за помощите за издръжка от 21 февруари 2007 г.;

ИСПАНИЯ

Авансови плащания на издръжка съгласно Кралски указ 1618/2007 от 7 декември 2007 г.

ФРАНЦИЯ

▼ B

Помощи за издръжка на семейството, плащани на дете, чиито един или двама родители не изпълняват задълженията си за издръжка или изплащането на помощ за издръжка, установени в съдебно решение.

▼ M5

ХЪРВАТИЯ

Временни авансови плащания от центрове за социални грижи въз основа на задължението за осигуряване на временна издръжка съгласно закона за семейството (OG 116/03, както е изменен)

▼ M1

ЛИТВА

Плащания от Фонда за детска издръжка съгласно Закона за фонда за детска издръжка.

ЛЮКСЕМБУРГ

Авансови плащания и възстановяване на плащания за издръжка по смисъла на Закона от 26 юли 1980 г.

АВСТРИЯ

▼ B

Авансови плащания за издръжка съгласно Федералния закон за отпускането на авансови плащания за издръжка на дете (Unterhaltsvorschussgesetz 1985 - UVG).

▼ M1

ПОЛША

Обезщетения от Фонда за издръжка съгласно Закона за помощ на лица с право на издръжка.

ПОРТУГАЛИЯ

▼ B

Авансови плащания за издръжка (Закон № 75/98 от 19 ноември 1998 г. за гарантиране на издръжка за непълнолетни).

▼ M1

СЛОВЕНИЯ

Замяна на издръжка в съответствие със Закона за Фонда за публично гарантиране и издръжка на Република Словения от 25 юли 2006 г.

СЛОВАКИЯ

Временна издръжка (плащане на временна издръжка) съгласно Закон № 452/2004 Сб. относно временната издръжка, изменен с последващи актове.

ФИНЛАНДИЯ

▼ B

Помощ за издръжка съгласно Закона за сигурността на издръжката на дете (671/1998).

▼ M1

ШВЕЦИЯ

▼ B

Помощ за издръжка съгласно Закона за издръжка (1996:1030).

II. Специални помощи за раждане на дете и осиновяване**▼ M1**

БЕЛГИЯ

▼ B

Помощ за раждане и при осиновяване.

▼ M1

БЪЛГАРИЯ

Еднократна парична помощ за майчинство (Закон за семейни помощи за деца).

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА

Помощ за раждане на дете.

ЕСТОНИЯ

а) Помощ за раждане на дете.

б) Помощ за осиновяване.

ИСПАНИЯ

Еднократна помощ за раждане на дете или осиновяване.

ФРАНЦИЯ

▼ B

Помощ за раждане или осиновяване, като част от „обезщетение за приемане на малко дете“ ► **M1** освен когато се изплащат на лице, което остава подчинено на френското законодателство съгласно член 12 или член 16 ◄.

▼ M5

ХЪРВАТИЯ

Еднократна помощ за новородено дете съгласно закона за майчинството и родителските обезщетения (OG 85/08, както е изменен)

Еднократна помощ за осиновено дете съгласно закона за майчинството и родителските обезщетения (OG 85/08, както е изменен)

▼ M5

Еднократна помощ за новородено или осиновено дете, предвидена в нормативната уредба за местното и регионалното самоуправление съгласно член 59 от Закона за майчинството и родителските обезщетения (OG 85/08, както е изменен)

▼ M1

ЛАТВИЯ

а) Помощ за раждане на дете.

б) Помощ за осиновяване.

ЛИТВА

Еднократна помощ за дете.

ЛЮКСЕМБУРГ

▼ B

Помощи за бременност.

Помощи за раждане.

▼ M1

УНГАРИЯ

Помощ за майчинство.

ПОЛША

Еднократна помощ за раждане на дете (Закон за семейните обезщетения).

РУМЪНИЯ

а) Помощ за раждане на дете.

б) Облекло и принадлежности за новородени деца.

СЛОВЕНИЯ

Помощ за раждане на дете.

СЛОВАКИЯ

а) Помощ за раждане на дете.

б) Добавка към помощта за раждане на дете.

ФИНЛАНДИЯ

▼ B

Пакет майчинство, еднократна помощ за майчинство и подпомагане под формата на еднократна парична помощ за компенсиране на разходите за международно осиновяване съгласно Закона за помощите за майчинство.

▼ **M1***ПРИЛОЖЕНИЕ II***РАЗПОРЕДБИ НА КОНВЕНЦИИ, КОИТО ОСТАВАТ В СИЛА И КОИТО, КОГАТО Е ПРИЛОЖИМО, СА ОГРАНИЧЕНИ САМО ДО ЛИЦАТА, КОИТО ТЕ ОБХВАЩАТ**

(Член 8, параграф 1)

Общи бележки

Следва да се отбележи, че разпоредбите на двустранните конвенции, които не попадат в обхвата на настоящия регламент и които остават в сила между държавите-членки, не са изброени в настоящото приложение. Тук се включват задължения между държави-членки, произтичащи от конвенции, предвиждащи например разпоредби относно сумирането на осигурителни периоди, завършени в трета държава.

Разпоредби на конвенциите за социална сигурност, които продължават да се прилагат:

БЕЛГИЯ — ГЕРМАНИЯ

Членове 3 и 4 от Заключителния протокол от 7 декември 1957 г. към Общата конвенция от същата дата, посочена в Допълнителния протокол от 10 ноември 1960 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени в някои погранични райони преди, по време и след Втората световна война).

БЕЛГИЯ — ЛЮКСЕМБУРГ

Конвенция от 24 март 1994 г. за социална сигурност на пограничните работници (във връзка с допълнителното възстановяване на плосък данък).

БЪЛГАРИЯ — ГЕРМАНИЯ

Член 28, параграф 1, буква б) от Спогодбата за социална сигурност от 17 декември 1997 г. (запазване на спогодбите, сключени между България и бившата Германска демократична република, по отношение на лицата, които са получавали пенсия преди 1996 г.).

▼ **M5****БЪЛГАРИЯ — ХЪРВАТИЯ**

Член 35, параграф 3 от Спогодбата за социално осигуряване от 14 юли 2003 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 31 декември 1957 г., за сметка на договарящата държава, в която осигуреното лице е пребивавало към 31 декември 1957 г.).

▼ **M1****БЪЛГАРИЯ — АВСТРИЯ**

Член 38, параграф 3 от Спогодбата за социална сигурност от 14 април 2005 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 27 ноември 1961 г.); прилагането на тази разпоредба е ограничено само до лицата, които обхваща същата спогодба.

БЪЛГАРИЯ — СЛОВЕНИЯ

Член 32, параграф 2 от Конвенцията по социалното осигуряване от 18 декември 1957 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 31 декември 1957 г.).

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА — ГЕРМАНИЯ

Член 39, параграф 1, букви б) и в) от Конвенцията за социална сигурност от 27 юли 2001 г. (запазване на конвенцията, сключена между бившата Чехословашка република и бившата Германска демократична република, по отношение на лицата, които са получавали пенсия преди 1996 г.; зачитане на осигурителни периоди, завършени в една от договарящите държави, за лица, които към 1 септември 2002 г. са получавали пенсия за тези периоди от другата договаряща държава по време на пребиваването си на нейна територия).

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА — КИПЪР

Член 32, параграф 4 от Конвенцията за социална сигурност от 19 януари 1999 г. (в която се определя компетентността за изчисляване на периодите на заетост, завършени съгласно съответната конвенция от 1976 г.); прилагането на тази разпоредба е ограничено само до лицата, които тя обхваща.

▼ **M1**

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА — ЛЮКСЕМБУРГ

Член 52, параграф 8 от Конвенцията за социална сигурност от 17 ноември 2000 г. (зачитане на осигурителните периоди за политическите бежанци).

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА — АВСТРИЯ

Член 32, параграф 3 от Конвенцията за социална сигурност от 20 юли 1999 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 27 ноември 1961 г.); прилагането на тази разпоредба е ограничено само до лицата, които тя обхваща.

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА — СЛОВАКИЯ

Членове 12, 20 и 33 от Конвенцията за социална сигурност от 29 октомври 1992 г. (член 12 определя компетентността за предоставяне на обезщетения за преживяло лице; член 20 определя компетентността за изчисляване на осигурителните периоди, завършени преди датата на разпадане на Чешката и Словашката федеративна република; член 33 определя компетентността за изплащане на пенсии, отпуснати преди датата на разпадане на Чешката и Словашката федеративна република).

ДАНИЯ — ФИНЛАНДИЯ

Член 7 от Скандинавската конвенция за социална сигурност от 18 август 2003 г. (относно покриването на допълнителни пътни разходи в случай на заболяване по време на престой в друга скандинавска страна, които повишават разходите за завръщането в държавата на пребиваване).

ДАНИЯ — ШВЕЦИЯ

Член 7 от Скандинавската конвенция за социална сигурност от 18 август 2003 г. (относно покриването на допълнителни пътни разходи в случай на заболяване по време на престой в друга скандинавска страна, които повишават разходите за завръщането в държавата на пребиваване).

ГЕРМАНИЯ — ИСПАНИЯ

Член 45, параграф 2 от Конвенцията за социална сигурност от 4 декември 1973 г. (представителство от дипломатически и консулски органи).

ГЕРМАНИЯ — ФРАНЦИЯ

а) Допълнително споразумение № 4 от 10 юли 1950 г. към Общата конвенция от същата дата, посочена в Допълнително споразумение № 2 от 18 юни 1955 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени през периода 1 юли 1940 г. — 30 юни 1950 г.);

б) дял I от посоченото Допълнително споразумение № 2 (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 8 май 1945 г.);

в) точки 6, 7 и 8 от Общия протокол от 10 юли 1950 г. към Общата конвенция от същата дата (административни разпоредби);

г) дялове II, III и IV от Споразумението от 20 декември 1963 г. (социална сигурност в областта Saar).

▼ **M5**

ГЕРМАНИЯ — ХЪРВАТИЯ

Член 41 от Конвенцията за социална сигурност от 24 ноември 1997 г. (уреждане на права, придобити преди 1 януари 1956 г. съгласно схемата за социална сигурност на другата договаряща държава); прилагането на тази разпоредба продължава да бъде ограничено до лицата, за които се отнася.

▼ **M1**

ГЕРМАНИЯ — ЛЮКСЕМБУРГ

Членове 4, 5, 6 и 7 от Конвенцията от 11 юли 1959 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени между септември 1940 г. и юни 1946 г.).

ГЕРМАНИЯ — УНГАРИЯ

Член 40, параграф 1, буква б) от Конвенцията за социална сигурност от 2 май 1998 г. (запазване на конвенцията, сключена между бившата Германска демократична република и Унгария, по отношение на лица, които са получавали пенсия преди 1996 г.).

▼ **MI****ГЕРМАНИЯ — НИДЕРЛАНДИЯ**

Членове 2 и 3 от Допълнително споразумение № 4 от 21 декември 1956 г. към Конвенцията от 29 март 1951 г. (уреждане на права, придобити от нидерландски работници съгласно германската схема за социална сигурност в периода между 13 май 1940 г. и 1 септември 1945 г.).

ГЕРМАНИЯ — АВСТРИЯ

- а) Член 1, параграф 5 и член 8 от Конвенцията за осигуряване при безработица от 19 юли 1978 г. и член 10 от Окончателния протокол към тази конвенция (отпускане на обезщетения за безработица за погранични работници от предишната държава на заетост) продължават да се прилагат за лица, които са упражнявали дейност като погранични работници към или преди 1 януари 2005 г. и са станали безработни преди 1 януари 2011 г.
- б) Член 14, параграф 2, букви ж), з), и) и й) от Конвенцията за социална сигурност от 4 октомври 1995 г. (определяне на областите на компетентност между двете държави по отношение на предишни осигурителни досиета и придобити осигурителни периоди); прилагането на тази разпоредба е ограничено само до лицата, които тя обхваща.

ГЕРМАНИЯ — ПОЛША

- а) Конвенция от 9 октомври 1975 г. относно разпоредбите за старост и трудови злополуки, при условията и в обхвата, определени в член 27, параграфи 2—4 от Конвенцията за социална сигурност от 8 декември 1990 г. (запазване на правния статут на основание на Конвенцията от 1975 г. на лицата, които са установили своето пребиваване на територията на Германия или Полша преди 1 януари 1991 г. и които продължават да пребивават там;
- б) член 27, параграф 5 и член 28, параграф 2 от Конвенцията за социална сигурност от 8 декември 1990 г. (запазване правото на пенсия, плащана на основание Конвенцията от 1957 г., сключена между бившата Германска демократична република и Полша; зачитане на осигурителни периоди, завършени от полски работници съгласно Конвенцията от 1988 г., сключена между бившата Германска демократична република и Полша).

ГЕРМАНИЯ — РУМЪНИЯ

Член 28, параграф 1, буква б) от Конвенцията за социална сигурност от 8 април 2005 г. (запазване на Конвенцията, сключена между бившата Германска демократична република и Румъния, по отношение на лица, които са получавали пенсия преди 1996 г.).

ГЕРМАНИЯ — СЛОВЕНИЯ

Член 42 от Конвенцията за социална сигурност от 24 септември 1997 г. (уреждане на права, придобити преди 1 януари 1956 г. съгласно схемата за социална сигурност на другата договаряща държава); прилагането на тази разпоредба е ограничено само до лицата, които тя обхваща.

ГЕРМАНИЯ — СЛОВАКИЯ

Член 29, параграф 1, втора и трета алинея от Споразумението от 12 септември 2002 г. (запазване на Конвенцията, сключена между бившата Чехословашка република и бившата Германска демократична република, по отношение на лицата, които са получавали пенсия преди 1996 г.; зачитане на осигурителни периоди, завършени в една от договарящите държави, за лица, които са получавали пенсия за тези периоди още към 1 декември 2003 г. от другата договаряща държава, докато са пребивавали на нейната територия).

ГЕРМАНИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

- а) Член 7, параграфи 5 и 6 от Конвенцията за социална сигурност от 20 април 1960 г. (законодателство, приложимо към цивилни лица на служба във военните сили);
- б) член 5, параграфи 5 и 6 от Конвенцията за осигуряване при безработица от 20 април 1960 г. (законодателство, приложимо към цивилни лица на служба във военните сили).

▼ **M1**

ИРЛАНДИЯ — ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Член 19, параграф 2 от Споразумението за социална сигурност от 14 декември 2004 г. (относно прехвърлянето и зачитането на определени кредитни точки за инвалидност).

ИСПАНИЯ — ПОРТУГАЛИЯ

Член 22 от Общата конвенция от 11 юни 1969 г. (прехвърляне на обезщетения за безработица в друга държава). Този текст ще остане валиден за период от две години от датата на прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004.

▼ **M5**

ХЪРВАТИЯ — ИТАЛИЯ

а) Спогодбата между Югославия и Италия за уреждане на взаимните задължения при социалното осигуряване, с позоваване на параграф 7 от приложение XIV към мирния договор, сключен с размяна на ноти от 5 февруари 1959 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 18 декември 1954 г.); прилагането продължава да бъде ограничено до лицата, за които се отнася посочената спогодба;

б) Член 44, параграф 3 от Конвенцията за социална сигурност между Република Хърватия и Италианската република от 27 юни 1997 г. във връзка с бившата зона Б от Свободната територия Триест (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 5 октомври 1956 г.); прилагането на тази разпоредба продължава да бъде ограничено до лицата, за които се отнася Конвенцията.

ХЪРВАТИЯ — УНГАРИЯ

Член 43, параграф 6 от Конвенцията за социална сигурност от 8 февруари 2005 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 29 май 1956 г., за сметка на договарящата държава, в която осигуреното лице е пребивавало към 29 май 1956 г.).

ХЪРВАТИЯ — АВСТРИЯ

Член 35 от Конвенцията за социална сигурност от 16 януари 1997 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 1 януари 1956 г.); прилагането на тази разпоредба продължава да бъде ограничено до лицата, за които се отнася.

ХЪРВАТИЯ — СЛОВЕНИЯ

а) Член 35, параграф 3 от Спогодбата за социална сигурност от 28 април 1997 г. (зачитане на привилегировани осигурителни периоди съгласно законодателството на бившата обща държава);

б) Членове 36 и 37 от Спогодбата за социална сигурност от 28 април 1997 г. (права, придобити преди 8 октомври 1991 г., остават задължение на договарящата се държава, която ги е предоставила; пенсии, отпуснати между 8 октомври 1991 г. и 1 февруари 1998 г., датата на влизане в сила на посочената спогодба, по отношение на осигурителните периоди, завършени в другата договаряща се държава преди 31 януари 1998 г., подлежат на преизчисляване).

▼ **M1**

ИТАЛИЯ — СЛОВЕНИЯ

а) Споразумение относно регулирането на взаимните задължения в сферата на социалната сигурност, като се прави позоваване на параграф 7 от приложение XIV от Мирния договор, сключен чрез размяна на писма на 5 февруари 1959 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 18 декември 1954 г.); прилагането на тази разпоредба е ограничено само до лицата, които посоченото споразумение обхваща.

б) Член 45, параграф 3 от Конвенцията за социална сигурност от 7 юли 1997 г. относно бившата зона Б от Свободната територия Trieste (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 5 октомври 1956 г.); прилагането на тази разпоредба се ограничава само до лицата, които посочената конвенция обхваща.

▼ **M1****ЛЮКСЕМБУРГ — ПОРТУГАЛИЯ**

Споразумение от 10 март 1997 г. (относно признаването на решенията на институции на една от договарящите страни относно степента на инвалидност на лица, подали молба за пенсия, от институциите на другата договаряща страна).

ЛЮКСЕМБУРГ — СЛОВАКИЯ

Член 50, параграф 5 от Спогодбата за социална сигурност от 23 май 2002 г. (зачитане на осигурителни периоди за пенсия за политически бежанци).

УНГАРИЯ — АВСТРИЯ

Член 36, параграф 3 от Конвенцията за социална сигурност от 31 март 1999 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 27 ноември 1961 г.); прилагането на тази разпоредба се ограничава само до лицата, които тя обхваща.

УНГАРИЯ — СЛОВЕНИЯ

Член 31 от Конвенцията за социална сигурност от 7 октомври 1957 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 29 май 1956 г.); прилагането на тази разпоредба се ограничава само до лицата, които тя обхваща.

УНГАРИЯ — СЛОВАКИЯ

Член 34, параграф 1 от Конвенцията за социална сигурност от 30 януари 1959 г. (член 34, параграф 1 от Конвенцията предвижда, че за осигурителни периоди, придобити преди датата на подписване на тази конвенция, се признават осигурителните периоди в договарящата държава, на чиято територия е пребивавало правоимащото лице); прилагането на тази разпоредба се ограничава само до лицата, които тя обхваща.

АВСТРИЯ — ПОЛША

Член 33, параграф 3 от Конвенцията за социална сигурност от 7 септември 1998 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 27 ноември 1961 г.); прилагането на тази разпоредба се ограничава само до лицата, които тя обхваща.

АВСТРИЯ — РУМЪНИЯ

Член 37, параграф 3 от Споразумението за социална сигурност от 28 октомври 2005 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 27 ноември 1961 г.); прилагането на тази разпоредба се ограничава само до лицата, които тя обхваща.

АВСТРИЯ — СЛОВЕНИЯ

Член 37 от Конвенцията за социална сигурност от 10 март 1997 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 1 януари 1956 г.); прилагането на тази разпоредба се ограничава само до лицата, които тя обхваща.

АВСТРИЯ — СЛОВАКИЯ

Член 34, параграф 3 от Конвенцията за социална сигурност от 21 декември 2001 г. (зачитане на осигурителни периоди, завършени преди 27 ноември 1961 г.); прилагането на тази разпоредба се ограничава само до лицата, които тя обхваща.

ФИНЛАНДИЯ — ШВЕЦИЯ

Член 7 от Скандинавската конвенция за социална сигурност от 18 август 2003 г. (относно покриването на допълнителни пътни разходи в случай на заболяване по време на престой в друга скандинавска държава, които повишават разходите за завръщането в държавата на пребиваване).

▼ M1*ПРИЛОЖЕНИЕ III***ОГРАНИЧЕНИЕ НА ПРАВАТА НА ОБЕЗЩЕТЕНИЯ В НАТУРА ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЕМЕЙСТВОТО НА ПОГРАНИЧЕН РАБОТНИК**

(посочени в член 18, параграф 2)

ДАНИЯ

ЕСТОНИЯ (това вписване ще е валидно за периода, посочен в член 87, параграф 10а)

ИРЛАНДИЯ

ИСПАНИЯ (това вписване ще е валидно за периода, посочен в член 87, параграф 10а)

▼ M5

ХЪРВАТИЯ

▼ M1

ИТАЛИЯ (това вписване ще е валидно за периода, посочен в член 87, параграф 10а)

ЛИТВА (това вписване ще е валидно за периода, посочен в член 87, параграф 10а)

УНГАРИЯ (това вписване ще е валидно за периода, посочен в член 87, параграф 10а)

НИДЕРЛАНДИЯ (това вписване ще е валидно за периода, посочен в член 87, параграф 10а)

ФИНЛАНДИЯ

ШВЕЦИЯ

ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

▼ B*ПРИЛОЖЕНИЕ IV***ПОВЕЧЕ ПРАВА ЗА ПЕНСИОНЕРИ, ЗАВЪРНАЛИ СЕ В
КОМПЕТЕНТНАТА ДЪРЖАВА-ЧЛЕНКА**

(член 27, параграф 2)

БЕЛГИЯ

▼ M1

БЪЛГАРИЯ

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА

▼ B

ГЕРМАНИЯ

ГЪРЦИЯ

ИСПАНИЯ

ФРАНЦИЯ

▼ M1

КИПЪР

▼ B

ЛЮКСЕМБУРГ

▼ M1

УНГАРИЯ

НИДЕРЛАНДИЯ

▼ B

АВСТРИЯ

▼ M1

ПОЛША

СЛОВЕНИЯ

▼ B

ШВЕЦИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ПОВЕЧЕ ПРАВА ЗА БИВШИ ПОГРАНИЧНИ РАБОТНИЦИ, КОИТО СЕ ВРЪЩАТ В ПРЕДИШНАТА ДЪРЖАВА-ЧЛЕНКА, В КОЯТО СА ОСЪЩЕСТВЯВАЛИ ДЕЙНОСТ КАТО НАЕТИ ИЛИ КАТО САМОСТОЯТЕЛНО ЗАЕТИ ЛИЦА (ПРИЛАГА СЕ САМО АКО ДЪРЖАВАТА-ЧЛЕНКА, В КОЯТО СЕ НАМИРА КОМПЕТЕНТНАТА ИНСТИТУЦИЯ, ПОЕМАЩА РАЗХОДИТЕ ЗА ОБЕЗЩЕТЕНИЯ В НАТУРА, ПРЕДОСТАВЯНИ НА ПЕНСИОНЕРА В ДЪРЖАВАТА-ЧЛЕНКА ПО НЕГОВОТО ПРЕБИВАВАНЕ, СЪЩО ФИГУРИРА В СПИСЪКА)

(член 28, параграф 2)

БЕЛГИЯ

ГЕРМАНИЯ

ИСПАНИЯ

ФРАНЦИЯ

ЛЮКСЕМБУРГ

АВСТРИЯ

ПОРТУГАЛИЯ

▼ B*ПРИЛОЖЕНИЕ VI***ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ТИП А, СПРЯМО КОЕТО
СЕ ПРИЛАГА СПЕЦИАЛНА КООРДИНАЦИЯ**

(член 44, параграф 1)

▼ M1**ЧЕШКА РЕПУБЛИКА**

Пенсия за пълна инвалидност за лица, чиято пълна инвалидност се е появила преди да навършат осемнадесетгодишна възраст и които не са осигурени за изисквания период (раздел 42 от Закон за пенсионното осигуряване № 155/1995 Сб.).

ЕСТОНИЯ

- а) Пенсии за инвалидност, отпуснати преди 1 април 2000 г. съгласно Закона за държавните помощи и които се запазват съгласно Закона за държавните пенсионни осигуровки.
- б) Национални пенсии, отпуснати на основание инвалидност съгласно Закона за държавните пенсионни осигуровки.
- в) Пенсии за инвалидност, отпуснати съгласно Закона за службата в отбранителните сили, Закона за службата в полицейските сили, Закона за прокуратурата, Закона за статута на съдиите, Закона за заплатите, пенсиите и другите социални осигуровки на членовете на Парламента на Естония и Закона за служебните осигуровки на президента на републиката.

ИРЛАНДИЯ

Част 2, глава 17 от Консолидирания закон за социалните грижи от 2005 г.

ГЪРЦИЯ**▼ B**

Законодателство, свързано с осигурителната схема в селското стопанство (OGA), съгласно Закон № 4169/1961.

▼ M5**ХЪРВАТИЯ**

- а) Пенсии за инвалидност поради трудова злополука или професионално заболяване съгласно член 52, параграф 5 от Закона за пенсионното осигуряване (OG 102/98, както е изменен).
- б) Помощи при физически щети съгласно член 56 от Закона за пенсионното осигуряване (OG 102/98, както е изменен).

▼ M1**ЛАТВИЯ**

Пенсии за инвалидност (трета група) съгласно член 16, параграфи 1 и 2 от Закона за държавните пенсии от 1 януари 1996 г.

▼ M4**УНГАРИЯ**

Считано от 1 януари 2012 г. съгласно Закон СХСІ от 2011 г. относно обезщетенията за лица с променена работоспособност и съгласно измененията на някои други актове:

- а) обезщетение за рехабилитация;
- б) обезщетение за инвалидност.

СЛОВАКИЯ

Пенсия за инвалидност на лице, което се е инвалидизирало по времето, когато е било дете на издръжка, или по време на докторантура в редовна форма на обучение преди навършването на 26-годишна възраст и за което винаги се счита, че притежава изисквания осигурителен период (член 70, параграф 2, член 72, параграф 3 и член 73, параграфи 3 и 4 от Закон № 461/2003 за социалното осигуряване, изменен).

▼ M1

▼ M1**ФИНЛАНДИЯ**

Национални пенсии за лица с вродени или придобити в ранна възраст увреждания (Закон за националните пенсии, 568/2007).

Пенсии за инвалидност, определени в съответствие с преходни норми и отпуснати преди 1 януари 1994 г. (Закон за прилагането на Закона за националните пенсии, 569/2007).

ШВЕЦИЯ**▼ B**

Обезщетение за болест, свързано с дохода и компенсация за заетост
► M4 (Глава 34 от Кодекса за социално осигуряване (2010:110). **◄**

▼ M4**ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО**

Помощ за заетост и подкрепа

а) Великобритания

Част 1 от Закона за реформа на социалното подпомагане от 2007 г.

б) Северна Ирландия

Част 1 от Закона за реформа на социалното подпомагане в Северна Ирландия от 2007 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

СЪОТВЕТСТВИЕ МЕЖДУ ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТА НА ДЪРЖАВИ-ЧЛЕНКИ ОТНОСНО УСЛОВИЯТА, СВЪРЗАНИ СЪС СТЕПЕНТА НА ИНВАЛИДНОСТ

(член 46, параграф 3 от регламента)

БЕЛГИЯ

Държава-членка	Схеми, прилагани от институции на държави-членки, които са приели решение за определяне на степента на инвалидност	Схеми, прилагани от белгийски институции, за които решението е задължително в случай на съответствие				
		Обща схема	Система за миньори		Система за моряци	Служба за ►С1 социална сигурност ◀ в задмор-ските територии
			Обща инвалидност	Професио-нална инвалидност		
ФРАНЦИЯ	1. Обща система:					
	— III група (постоянно придружаване)	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— II група	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— I група	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	2. Земеделска схема:					
	— пълна, обща инвалидност	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— две трети обща инвалидност	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— постоянно придружаване	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	3. Схема за миньори:					
	— частична, обща инвалидност	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— постоянно придружаване	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— професионална инвалидност	Няма съответствие	Няма съответствие	Съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие

▼ В

Държава-членка	Схеми, прилагани от институции на държави-членки, които са приели решение за определяне на степента на инвалидност	Схеми, прилагани от белгийски институции, за които решението е задължително в случай на съответствие				
		Обща схема	Система за миньори		Система за моряци	Служба за ► C1 социална сигурност ◀ в задморските територии
			Обща инвалидност	Професио-нална инвалидност		
ИТАЛИЯ	4. Система за моряци:					
	— обща инвалидност	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— постоянно придружаване	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— професионална инвалидност	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие
	1. Обща система:					
	— Инвалидност – работници	Няма съответствие	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
▼ M1	— Инвалидност – служители	Няма съответствие	Съответствие	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	2. Система за моряци:					
	— негодност за пътуване по море	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие

ФРАНЦИЯ

Държава-членка	Схеми, прилагани от институции на държави-членки, които са приели решение за определяне на степента на инвалидност	Системи, прилагани от френски институции, за които решението е обвързващо в случай на съответствия											
		Обща схема			Земеделска схема			Схема за миньори			Схема за моряци		
		I група	II група	III група Постоянно придружаване	2/3 инвалидност	Пълна инвалидност	Постоянно придружаване	2/3 обща инвалидност	Постоянно придружаване	Професионална инвалидност	2/3 обща инвалидност	Пълна професионална инвалидност	Постоянно придружаване
БЕЛГИЯ	1. Обща схема	Съответствие	Няма съответствие	Няма Съответствие	Съответствие	Няма Съответствие	Няма Съответствие	Съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие
	2. Схема за миньори												
	— частична обща инвалидност	Съответствие	Няма Съответствие	Няма Съответствие	Съответствие	Няма	Няма Съответствие	Няма Съответствие	Съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие
	— професионална инвалидност	Няма съответствие	Няма Съответствие	Няма Съответствие	Няма Съответствие	Съответствие	Няма Съответствие	Няма Съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие (2)			
	3. Система за моряци	Съответствие (1)	Няма съответствие	Няма Съответствие	Съответствие (1)	Няма Съответствие	Няма Съответствие	Съответствие (1)	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие
ИТАЛИЯ	1. Обща схема												
	— Инвалидност — работници, полагащи физически труд	Съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие
	— Инвалидност — служители	Съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие

▼ B

Държава-членка	Схеми, прилагани от институции на държави-членки, които са приели решение за определяне на степента на инвалидност	Системи, прилагани от френски институции, за които решението е обвързващо в случай на съответствия											
		Обща схема			Земеделска схема			Схема за миньори			Схема за моряци		
		I група	II група	III група Постоянно придружаване	2/3 инвалидност	Пълна инвалидност	Постоянно придружаване	2/3 обща инвалидност	Постоянно придружаване	Професионална инвалидност	2/3 обща инвалидност	Пълна професионална инвалидност	Постоянно придружаване
	2. Схема за моряци — негодност за пътуване по море	Няма Съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие
▼ <u>M1</u>													

▼ B

(¹) Доколкото инвалидността, призната от белгийските институции е обща инвалидност.

(²) Само ако белгийската институция е признала, че работникът е непригоден за работа под или на земното равнище.

► M1 ◀

ИТАЛИЯ

Държава-членка	Системи, прилагани от институции на държави-членки, които са приели решение за определяне на степента на инвалидност	Схеми, прилагани от италиански институции, за които решението е задължително в случай на съответствие		
		Обща система		Непригодност на моряци за мореплаване
		Работници	Служители	
БЕЛГИЯ	1. Обща схема	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие
	2. Система за миньори			
	— частична обща инвалидност	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— професионална инвалидност	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие
	3. Схема за моряци	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие
ФРАНЦИЯ	1. Обща схема:			
	— III група (постоянно придружаване)	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— II група	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— I група	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	2. Земеделска схема:			
	— пълна обща инвалидност	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— частична обща инвалидност	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— постоянно придружаване	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	3. Схема за миньори:			
	— частична обща инвалидност	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— постоянно придружаване	Съответствие	Съответствие	Няма съответствие
	— професионална инвалидност	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие
	4. Схема за моряци:			
	— частична обща инвалидност	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие
	— постоянно придружаване	Няма съответствие	Няма съответствие	Няма съответствие
	— професионална инвалидност			

▼ **M1***ПРИЛОЖЕНИЕ VIII***СЛУЧАИ, ПРИ КОИТО ПРОПОРЦИОНАЛНОТО ИЗЧИСЛЕНИЕ СЕ ОТКАЗВА ИЛИ НЕ СЕ ПРИЛАГА**

(член 52, параграфи 4 и 5)

Част 1: Случаи, при които пропорционалното изчисление се отказва съгласно член 52, параграф 4

ДАНИЯ

Всички заявления за пенсии, посочени в закона за социалните пенсии, с изключение на пенсиите, посочени в приложение IX.

ИРЛАНДИЯ

Всички заявления за държавна пенсия (преход), държавна пенсия (с вноски), пенсия за вдовици (с вноски) и за вдовци (с вноски).

КИПЪР

Всички заявления за пенсии за старост, инвалидност, за вдовици и вдовци.

ЛАТВИЯ

а) Всички заявления за пенсии за инвалидност (Закон за държавните пенсии от 1 януари 1996 г.)

б) Всички заявления за пенсии за преживяло лице (Закон за държавните пенсии от 1 януари 1996 г.; Закон за пенсиите, отпуснати от държавата, от 1 юли 2001 г.).

ЛИТВА

Всички заявления за пенсии за преживяло лице от държавното социално осигуряване, изчислени на базата на основната сума на пенсията за преживяло лице (Закон за пенсиите от държавното социално осигуряване).

НИДЕРЛАНДИЯ

Всички заявления за пенсии за старост съгласно Закона за общо осигуряване за старост (AOW).

АВСТРИЯ

а) Всички заявления за обезщетения съгласно Федералния закон от 9 септември 1955 г. за общата социална сигурност (ASVG), Федералния закон от 11 октомври 1978 г. за социална сигурност на самостоятелно заети лица в сферата на търговията (GSVG), Федералния закон от 11 октомври 1978 г. за социална сигурност на самостоятелно заетите земеделски стопани (BSVG) и Федералния закон от 30 ноември 1978 г. за социална сигурност на самостоятелно заети лица, упражняващи свободни професии (FSVG).

б) Всички заявления за пенсии за инвалидност, основани на пенсионен влог, съгласно Общия закон за пенсиите (APG) от 18 ноември 2004 г.

▼ **M4**

в) Всички заявления за пенсии на преживели лица, основани на пенсионен влог съгласно Общия закон за пенсиите (APG) от 18 ноември 2004 г., с изключение на случаите, предвидени в част 2.

▼ **M1**

г) Всички заявления за пенсии за инвалидност и за преживели лица от Австрийските провинциални камари на лекарите [Landesärztekammer], на базата на основни разпоредби (основни и допълнителни обезщетения, или основна пенсия).

д) Всички заявления за постоянна помощ при професионална инвалидност и помощ за преживели лица от пенсионния фонд на Австрийската камара на ветеринарните хирурзи.

е) Всички заявления за обезщетения за професионална инвалидност, за вдовици и сираци според уставите на институциите за социална сигурност на австрийските адвокатски колегии, част А.

▼ **M4**

ж) Всички заявления за обезщетения съгласно Закона за застраховането на нотариусите от 3 февруари 1972 г. – NVG от 1972 г.

▼ **M1**

ПОЛША

Всички заявления за пенсии за инвалидност, пенсии за старост съгласно определените схеми за обезщетения и пенсии за преживели лица.

▼ **M2**

ПОРТУГАЛИЯ

Всички заявления за пенсии за инвалидност, старост и преживели лица, с изключение на случаите, в които сумарните осигурителни периоди, завършени съгласно законодателството на повече от една държава-членка, са равни на или по-дълги от 21 календарни години, а националните осигурителни периоди са равни на или по-къси от 20 години и изчислението е направено по членове 32 и 33 от Наредба-закон № 187/2007 от 10 май 2007 г.

▼ **M1**

СЛОВАКИЯ

- а) Всички заявления за пенсии за преживели лица (пенсии за вдовици, за вдовци и за сираци), изчислени съгласно действащото до 1 януари 2004 г. законодателство, сумата на които се получава от пенсията, изплащана преди това на починалото лице.
- б) Всички заявления за пенсии, изчислявани съгласно Закон № 461/2003 Сб. за социалната сигурност, както е изменен.

▼ **M4**

ШВЕЦИЯ

- а) Заявления за гарантирана пенсия под формата на пенсия за старост (Глави 66 и 67 от Кодекса за социално осигуряване (2010:110);
- б) заявления за гарантирана пенсия под формата на пенсия на преживели лица (Глава 81 от Кодекса за социално осигуряване (2010:110).

▼ **M1**

ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Всички заявления за пенсии за прослужено време, обезщетения за вдовици и за близки на починалото лице, с изключение на онези, за които в течение на данъчната година, започваща на 6 април 1975 г. или по-късно:

- i) заинтересованото лице е придобило осигурителен период, период на заетост или период на пребиваване съгласно законодателството на Обединеното кралство и друга държава-членка; и една (или повече) от данъчните години не е зачетена като релевантна година по смисъла на законодателството на Обединеното кралство;
- ii) осигурителните периоди, придобити съгласно действащото законодателство в Обединеното кралство за периодите преди 5 юли 1948 г., биха били зачетени за целите на член 52, параграф 1, буква б) от настоящия регламент чрез прилагане на осигурителен период, период на заетост или периоди на пребиваване съгласно законодателството на друга държава-членка.

Всички заявления за допълнителни пенсии съгласно Закона за осигурителните вноски и обезщетения от 1992 г., раздел 44, и съгласно Закона за осигурителните вноски и обезщетения (Северна Ирландия) от 1992 г., раздел 44.

Част 2: Случаи, при които се прилага член 52, параграф 5

БЪЛГАРИЯ

Пенсии за старост от допълнителното задължително пенсионно осигуряване, съгласно част II, дял II от Кодекса за социално осигуряване.

▼ **M6**

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА

Пенсии, изплатени от схемата по втория стълб, създадена със Закон № 426/2011 Coll. за пенсионните спестявания.

▼ **M4**

ДАНИЯ

- а) Лични пенсии;
- б) обезщетения в случай на смърт (начислени въз основа на вноски към Arbejdsmarkedets Tillægspension за периода преди 1 януари 2002 г.);

▼ M4

- в) обезщетения в случай на смърт (начислени въз основа на вноски към Arbejdsmarkedets Tillægspension за периода след 1 януари 2002 г.), посочени в Консолидирания закон за допълнителната пенсия на пазара на труда (Arbejdsmarkedets Tillægspension) 942:2009.

▼ M1

ЕСТОНИЯ

Схема за задължително пенсионно осигуряване за старост.

ФРАНЦИЯ

Основни или допълнителни схеми, при които обезщетенията за старост се изчисляват въз основа на пенсионни точки.

▼ M5

ХЪРВАТИЯ

Пенсии от задължителната осигурителна схема въз основа на индивидуални капитализирани спестявания съгласно Закона за задължителните и доброволните пенсионни фондове (OG 49/99, както е изменен) освен в случаите, предвидени в членове 47 и 48 от посочения закон (пенсии за инвалидност поради обща нетрудоспособност и наследствени пенсии).

▼ M1

ЛАТВИЯ

Пенсии за старост (Закон за държавните пенсии от 1 януари 1996 г.; Закон за пенсиите, отпускани от държавата, от 1 юли 2001 г.).

УНГАРИЯ

Пенсионни обезщетения на основание членство в частни пенсионни фондове.

АВСТРИЯ

▼ M6

- а) Пенсии за старост и пенсии на преживели лица, получени от тях на база пенсионна сметка съгласно Общия закон за пенсиите (APG) от 18 ноември 2004 г.

▼ M1

- б) Задължителни надбавки съгласно член 41 от Федералния закон от 28 декември 2001 г., BGBl I № 154 относно общия фонд за заплати на австрийските фармацевти [Pharmazeutische Gehaltskasse für Österreich].
- в) Пенсии за прослужено време или за предсрочно пенсиониране от Австрийските провинциални камари на лекарите на основание на базисната разпоредба (основни и допълнителни обезщетения, или основна пенсия), както и всички пенсионни обезщетения на Австрийските провинциални камари на лекарите на основание на допълнителни разпоредби (допълнителна или индивидуална пенсия).
- г) Помощ за старост от пенсионния фонд на Австрийската камара на ветеринарните хирурзи.
- д) Обезщетения съгласно уставите на институциите за социална сигурност на австрийските адвокатски колегии, части А и Б, с изключение на заявленията за обезщетения по линия на пенсии за инвалидност, за вдовици и за сираци съгласно уставите на институциите за социална сигурност на австрийските адвокатски колегии, част А.
- е) Обезщетения от институциите за социална сигурност на Федералната камара на архитектите и инженерите консултанти по силата на Закона за австрийската камара на строителните инженери (Ziviltechnikerkammergesetz) от 1993 г. и уставите на институциите за социална сигурност, с изключение на обезщетенията на основание професионална инвалидност и за преживели лица, произтичащи от последните обезщетения.
- ж) Обезщетения съгласно устава на Службата за социално подпомагане на Федералната камара на професионалните счетоводители и данъчни съветници по силата на Закона за австрийските професионални счетоводители и данъчни съветници (Wirtschaftstreuhandberufsgesetz).

▼ M1

ПОЛША

Пенсии за старост съгласно схемата с определени вноски.

▼ M2

ПОРТУГАЛИЯ

Допълнителни пенсии, предоставяни по силата на Наредба-закон № 26/2008 от 22 февруари 2008 г. (публична схема за капитализиране).

▼ M1

СЛОВЕНИЯ

Пенсии от задължително допълнително пенсионно осигуряване.

СЛОВАКИЯ

Задължително пенсионно спестяване за старост.

▼ M4

ШВЕЦИЯ

Пенсии за осигурителен стаж и възраст и допълнителни пенсии (Глави 62 и 64 от Кодекса за социално осигуряване (2010:110)).

▼ M1

ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Пропорционални пенсионни обезщетения, изплатени съгласно Националния осигурителен закон от 1965 г., раздели 36 и 37, и съгласно Националния осигурителен закон (Северна Ирландия) от 1966 г., раздели 35 и 36.

▼B*ПРИЛОЖЕНИЕ IX***ОБЕЗЩЕТЕНИЯ И СПОРАЗУМЕНИЯ, КОИТО ПОЗВОЛЯВАТ ПРИЛАГАНЕТО НА ЧЛЕН 54**

- I. Обезщетения, посочени в член 54, параграф 2, буква а) от регламента, чийто размер не зависи от продължителността на осигурителния период или на пребиваването:

▼M1

БЕЛГИЯ

▼B

Обезщетения, свързани с общата схема за инвалидност, специалната схема за инвалидност за миньори и специалната схема за моряци от търговския и военноморския флот.

Обезщетения за осигуряване на самостоятелно заети лица срещу неработоспособност.

Обезщетения, свързани с инвалидност в отвъдморска ►C1 схема за социална сигурност ◄ и схема за инвалидност за бивши служители в Белгийско Конго и Руанда -Урунди.

▼M1

ДАНИЯ

▼B

Пълната национална пенсия за старост в Дания, придобита след 10-годишен период на пребиваване от лица, които биха получили пенсия най-късно до 1 октомври 1989 г.

▼M1

ИРЛАНДИЯ

Пенсия за инвалидност от тип А.

ГЪРЦИЯ

▼B

Обезщетения съгласно Закон № 4169/1961, свързан с осигурителната схема в земеделието (OGA).

▼M1

ИСПАНИЯ

▼B

Пенсии за преживяло лице, отпуснати съгласно общата и специалните схеми, с изключение на специалната схема за държавни служители.

▼M1

ФРАНЦИЯ

▼C1

Пенсии за инвалидност съгласно общата система за социална сигурност или съгласно схемата за селскостопански работници.

▼B

►C1 Пенсии за вдовци или вдовици съгласно общата система за социална сигурност или схемата за селскостопански работници ◄, когато е изчислена на основата на пенсията за инвалидност на починал съпруг, определена в съответствие с член 52, параграф 1, буква а).

▼M1

ЛАТВИЯ

Пенсии за инвалидност (трета група) съгласно член 16, параграфи 1 и 2 от Закона за държавните пенсии от 1 януари 1996 г.

НИДЕРЛАНДИЯ

▼M2

Законът за осигуряването при увреждания от 18 февруари 1966 г., с неговите изменения (WAO).

Законът за обезщетенията при увреждания на самостоятелно заети лица от 24 април 1997 г., с неговите изменения (WAZ)

▼ M2

Общият закон за преживелите лица на издръжка от 21 декември 1995 г. (ANW)

Законът за работата и възнаграждението според трудовата дееспособност от 10 ноември 2005 г. (WIA)

▼ M1

ФИНЛАНДИЯ

Национални пенсии за лица с вродени или придобити в ранна възраст увреждания (Закон за националните пенсии, 568/2007).

Национални пенсии и пенсии на съпруга или съпругата, определени в съответствие с преходните правила и отпуснати преди 1 януари 1994 г. (Закон за прилагане на Закона за националните пенсии, 569/2007).

Допълнителният размер на пенсионните помощи за деца при изчисляването на самостоятелното обезщетение в съответствие със Закона за националните пенсии (Закон за националните пенсии, 568/2007).

ШВЕЦИЯ

Свързани с доходите обезщетение за болест и компенсация за заетост в Швеция ► M4 (Глава 34 от Кодекса за социално осигуряване (2010:110) ◀.

Шведската гарантирана пенсия и гарантираното обезщетение, които замения пълните шведски държавни пенсии, предвидени съгласно законодателството за държавните пенсии, което се прилагаше преди 1 януари 1993 г., и пълната държавна пенсия, която се отпуска съгласно преходните разпоредби за приложимото от тази дата законодателство.

▼ B

- II. Обезщетения, посочени в член 54, параграф 2, буква б) от регламента, чийто размер се определя на основата на завършения период, който е сметнат за придобит между датата на настъпване на риска и по-късна дата:

▼ M1

ГЕРМАНИЯ

▼ B

Пенсии за инвалидност и пенсии за преживяло лице, за които е зачетен допълнителен период.

Пенсии за старост, за които е зачетен вече признат допълнителен период.

▼ M1

ИСПАНИЯ

▼ B

Пенсиите за изслужено време и старост или за трайни увреждания (инвалидност) съгласно Специалната схема за държавни служители, дължими съгласно дял I на консолидирания текст на Закона за пенсионираните държавни служители, ако към момента на настъпване на риска получателят е бил действащ държавен служител или е приравнен на такъв; пенсии при смърт и преживели лица (за вдовци/вдовици, сираци и родители), дължими съгласно дял I на консолидирания текст на Закона за пенсионираните държавни служители, ако към момента на настъпване на смъртта държавният служител е бил действащ държавен служител или е приравнен на такъв.

▼ M1

ИТАЛИЯ

▼ B

Италиански пенсии за пълна неработоспособност (inabilità).

▼ M1

ЛАТВИЯ

Пенсия за преживели лица, изчислена на базата на предполагаеми осигурителни периоди (член 23, параграф 8 от Закона за държавните пенсии от 1 януари 1996 г.).

▼ M1

ЛИТВА

- а) Пенсии за неработоспособност от държавното социално осигуряване, изплащани според Закона за държавното социално пенсионно осигуряване.
- б) Пенсии за преживели лица и пенсии за сираци от държавното социално осигуряване, изчислени въз основа на пенсията за неработоспособност на починалото лице според Закона за държавното социално пенсионно осигуряване.

ЛЮКСЕМБУРГ

▼ B

Пенсии за инвалидност и пенсии за преживели лица.

▼ M1

СЛОВАКИЯ

- а) словашките пенсии за инвалидност и пенсия за преживели лица, произлизаща от тях.

▼ M4▼ M1

ФИНЛАНДИЯ

▼ B

Пенсии за работа по трудово правоотношение, за които е зачетен бъдещ период съгласно националното законодателство.

▼ M4

ШВЕЦИЯ

Пенсии за инвалидност за лица, загубили напълно или частично работоспособността си завинаги, под формата на гарантирано обезщетение (Глава 35 от Кодекса за социално осигуряване (2010:110).

Наследствени пенсии на преживелия съпруг, изчислени въз основа на признатите осигурителни периоди (Глава 84 от Кодекса за социално осигуряване (2010:110).

▼ B

III. Споразумения, посочени в член 54, параграф 2, буква б), i) от регламента, които целят избягване на зачитането на един и същ признат период два или повече пъти:

Споразумението за ►C1 социална сигурност ◀ от 28 април 1997 г. между Република Финландия и Федерална република Германия.

Споразумението за ►C1 социална сигурност ◀ от 10 ноември 2000 г. между Република Финландия и Великото Херцогство Люксембург.

▼ M1

Скандинавска конвенция за социална сигурност от 18 август 2003 г.

▼ **M1***ПРИЛОЖЕНИЕ X***СПЕЦИАЛНИ ПАРИЧНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ, НЕЗАВИСЕЩИ ОТ ВНОСКИ**

(член 70, параграф 2, буква в)

БЕЛГИЯ

- а) Обезщетение за заместване на доходите (Закон от 27 февруари 1987 г.).
- б) Гарантиран доход за възрастни хора (Закон от 22 март 2001 г.).

БЪЛГАРИЯ

Социална пенсия за старост (член 89 от Кодекса за социално осигуряване).

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА

Социално обезщетение (Закон за държавното социално подпомагане № 117/1995 Sb.).

ДАНИЯ

Разходи за жилищно настаняване на пенсионери (Закон за индивидуалното жилищно подпомагане, консолидиран със Закон № 204 от 29 март 1995 г.).

ГЕРМАНИЯ

- а) Минимален доход за издръжка за възрастни хора и за лица с намалена възможност за приходи съгласно глава 4 от книга XII от Социалния кодекс.
- б) Помощи за покриване на разходите за издръжка съгласно основната разпоредба за търсещите работа, освен ако по отношение на тези помощи не са изпълнени изискванията за получаване на временна добавка след получаване на помощи за безработица (член 24, параграф 1 от книга II от Социалния кодекс).

ЕСТОНИЯ

- а) Помощ за пълнолетни лица с увреждания (Закон за социалните помощи за лица с увреждания от 27 януари 1999 г.).
- б) Държавна помощ за безработни (Закон за услугите в областта на трудовия пазар и помощите от 29 септември 2005 г.).

ИРЛАНДИЯ

- а) Помощ за търсещи работа лица (Консолидиран закон за социалното подпомагане от 2005 г., част 3, глава 2).
- б) Държавна пенсия (независеща от вноски) (Консолидиран закон за социалното подпомагане от 2005 г., част 3, глава 4).
- в) Пенсии за вдовици и вдовци (независещи от вноски) (Консолидиран закон за социалното подпомагане от 2005 г., част 3, глава 6).
- г) Помощ за инвалидност (Консолидиран закон за социалното подпомагане от 2005 г., част 3, глава 10).
- д) Помощ за мобилност (Закон за здравеопазването от 1970 г., раздел 61).
- е) Пенсия за незрящи (Консолидиран закон за социалното подпомагане от 2005 г., част 3, глава 5).

ГЪРЦИЯ

Специални обезщетения за възрастни хора (Закон 1296/82).

ИСПАНИЯ

- а) Минимален гарантиран доход (Закон № 13/82 от 7 април 1982 г.).
- б) Парични обезщетения за подпомагане на възрастни хора и неработоспособни инвалиди (Кралски указ № 2620/81 от 24 юли 1981 г.).
- в) i) Пенсии за инвалидност и пенсиониране, независещи от вноски, предвидени в член 38, параграф 1 от консолидирания текст на Общия закон за социалната сигурност, утвърден с Кралски законодателен указ № 1/1994 от 20 юни 1994 г.; и

▼ **M1**

ii) обезщетения под формата на добавка към горепосочените пенсии, съгласно предвиденото в законодателството на автономните области (Comunidades Autónomas), когато тези добавки гарантират минимален доход за издръжка, като се вземе предвид икономическата и социална ситуация в съответните автономни области.

г) Помощи за насърчаване на мобилността и за компенсиране на транспортни разходи (Закон № 13/1982 от 7 април 1982 г.).

ФРАНЦИЯ

а) Допълнителни обезщетения от:

i) Специалния фонд за инвалидност, и

ii) Фонда за солидарност с възрастните хора по отношение на придобитите права

(Закон от 30 юни 1956 г., включен в книга VIII от Кодекса за социална сигурност).

б) Обезщетение за пълнолетни лица с увреждания (Закон от 30 юни 1975 г., включен в книга VIII от Кодекса за социална сигурност).

в) Специални обезщетения (Закон от 10 юли 1952 г., включен в книга VIII от Кодекса за социална сигурност) по отношение на придобити права.

г) Обезщетение за солидарност с възрастните хора (Наредба от 24 юни 2004 г., включена в книга VIII от Кодекса за социална сигурност), считано от 1 януари 2006 г.

ИТАЛИЯ

а) Социални пенсии за лица без средства (Закон № 153 от 30 април 1969 г.).

б) Пенсии и обезщетения за граждани с увреждания или инвалиди (Законови № 118 от 30 март 1971 г., № 18 от 11 февруари 1980 г. и № 508 от 23 ноември 1988 г.).

в) Пенсии и обезщетения за глухонеми лица (Законови № 381 от 26 май 1970 г. и № 508 от 23 ноември 1988 г.).

г) Пенсии и обезщетения за незрящи граждани (Законови № 382 от 27 май 1970 г. и № 508 от 23 ноември 1988 г.).

д) Обезщетения под формата на добавка към минималните пенсии (Законови № 218 от 4 април 1952 г., № 638 от 11 ноември 1983 г. и № 407 от 29 декември 1990 г.).

е) Обезщетения под формата на добавка към помощите за инвалидност (Закон № 222 от 12 юни 1984 г.).

ж) Социални помощи (Закон № 335 от 8 август 1995 г.).

з) Социално увеличение (член 1, параграфи 1 и 12 от Закон № 544 от 29 декември 1988 г. и последващите изменения).

КИПЪР

а) Социална пенсия (Закон за социалните пенсии от 1995 г. (Закон 25(I)/95 и измененията към него).

б) Помощи за инвалидност, произтичаща от тежки двигателни увреждания (Решения на Министерски съвет № 38210 от 16 октомври 1992 г., № 41370 от 1 август 1994 г., № 46183 от 11 юни 1997 г. и № 53675 от 16 май 2001 г.).

в) Специални помощи за незрящи (Закон за специалните помощи от 1996 г. (Закон 77(I)/96 и измененията към него).

ЛАТВИЯ

а) Държавни социално-осигурителни обезщетения (Закон за държавните социални обезщетения от 1 януари 2003 г.).

б) Помощи за компенсиране на транспортни разходи за лица с увреждания с ограничена мобилност (Закон за социално-осигурителните обезщетения от 1 януари 2003 г.).

▼ **M1**

ЛИТВА

- а) Пенсия за социално подпомагане (Закон за държавното социално подпомагане от 2005 г., член 5).
- б) Обезщетение за социално подпомагане (Закон за държавните социални помощи от 2005 г., член 15).
- в) Възстановяване на транспортни разходи на лица с увреждания, които имат проблеми, свързани с мобилността (Закон за възстановяване на транспортни разходи от 2000 г., член 7).

ЛЮКСЕМБУРГ

Доходи на лица с тежки увреждания (член 1, параграф 2 от Закона от 12 септември 2003 г.), с изключение на лицата, признати за работници с увреждания, които са заети на обикновения пазар на труда или в защитена среда.

УНГАРИЯ

- а) Пенсия за инвалидност (Указ № 83/1987 (XII 27) на Министерския съвет за пенсиите за инвалидност).
- б) Помощи за възрастни лица (независещи от вноски) (Закон III за социалната администрация и социалните помощи от 1993 г.).
- в) Обезщетение за транспортни разходи (Правителствен декрет № 164/1995 (XII 27) за обезщетения за транспортни разходи на лица с тежки физически увреждания).

МАЛТА

- а) Допълнително обезщетение (раздел 73 от Закона за социалната сигурност (глава 318) от 1987 г.).
- б) Пенсия за старост (Закон за социалната сигурност (глава 318) от 1987 г.).

НИДЕРЛАНДИЯ

▼ **M3**

- а) Закон за подпомагане за работа и заетост на млади хора с увреждания от 24 април 1997 г. (Wet Wajong).

▼ **M1**

- б) Закон за допълнителните помощи от 6 ноември 1986 г. (TW).

АВСТРИЯ

Компенсационна добавка (Федерален закон от 9 септември 1955 г. за общата социална сигурност (ASVG), Федерален закон от 11 октомври 1978 г. за социалната сигурност на лицата, работещи в сферата на търговията (GSVG) и Федерален закон от 11 октомври 1978 г. за социалната сигурност на земеделските стопани (BSVG).

ПОЛША

Социална пенсия (Закон от 27 юни 2003 г. за социалните пенсии).

ПОРТУГАЛИЯ

- а) Държавни пенсии за старост и инвалидност, независещи от вноски (Указ-закон № 464/80 от 13 октомври 1980 г.).
- б) Пенсии за вдовици и вдовци, независещи от вноски (Разпоредително постановление № 52/81 от 11 ноември 1981 г.).
- в) Солидарна добавка за възрастни лица (Наредба-закон № 232/2005 от 29 декември 2005 г., изменен с Наредба-закон № 236/2006 от 11 декември 2006 г.).

СЛОВЕНИЯ

- а) Държавна пенсия (Закон за пенсиите и осигуровките за инвалидност от 23 декември 1999 г.).
- б) Подпомагане на доходите на пенсионерите (Закон за пенсиите и осигуровките за инвалидност от 23 декември 1999 г.).
- в) Помощ за издръжка (Закон за пенсиите и осигуровките за инвалидност от 23 декември 1999 г.).

▼ M1

СЛОВАКИЯ

- а) Корекция, направена преди 1 януари 2004 г., на пенсии, представляващи единствен източник на доходи.
- б) Социална пенсия, отпусната преди 1 януари 2004 г.

ФИНЛАНДИЯ

- а) Помощи за жилищни разходи на пенсионери (Закон за помощите за жилищни разходи на пенсионери, 571/2007).
- б) Подкрепа на пазара на труда (Закон за помощи при безработица 1290/2002).
- в) Специализирана помощ за имигранти (Закон за специализираната помощ за имигранти, 1192/2002).

ШВЕЦИЯ

- а) Добавки за жилищните разходи на лица, получаващи пенсия (Закон 2001:761).
- б) Финансова помощ за възрастни лица (Закон 2001:853).

ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

- а) Държавен пенсионен кредит (Закон за държавните пенсионни кредити от 2002 г. и Закон за държавните пенсионни кредити (Северна Ирландия) от 2002 г.);
- б) Подходни обезщетения за лица, търсещи работа (Закон за лицата, търсещи работа (1995 г.) и Наредба за лицата, търсещи работа (Северна Ирландия, 1995 г.).

▼ M3**▼ M1**

- г) Помощ за издръжка при инвалидност по отношение на компонента на мобилността (Закон за социално-осигурителните вноски и обезщетения от 1992 г. и Закон за социално-осигурителните вноски и обезщетения (Северна Ирландия) от 1992 г.).

▼ M3

- д) Помощ за заетост и подкрепа, свързана с дохода (Закон за реформа на социалното подпомагане от 2007 г. и Закон за реформа на социалното подпомагане в Северна Ирландия от 2007 г.).

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ

(член 51, параграф 3, член 56, параграф 1 и член 83)

БЪЛГАРИЯ

Член 33, алинея първа от българския Закон за здравното осигуряване се прилага за всички лица, за които България е компетентна държава-членка съгласно дял III, глава 1 от настоящия регламент.

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА

За целите на определянето на членовете на семейството в съответствие с член 1, буква и), понятието „съпруг/съпруга“ също включва и регистрираните партньори, съгласно определението в чешкия Закон № 115/2006 Сб. относно регистрираните партньори.

ДАНИЯ

1. а) За целите на изчисляването на пенсиите съгласно lov om social pension (Закон за социалните пенсии), периоди на дейност като заето или самостоятелно заето лице, завършени в Дания от пограничен работник или работник, извършващ съгласно датското законодателство работа със сезонен характер, се смятат за завършени периоди на пребиваване на преживелия съпруг или съпруга в Дания, при условие че по време на тези периоди преживелият съпруг или съпруга са били свързани с брак с гореспоменатия работник, без да са живели в отделно домакинство и без фактическа раздяла на основание несъвместимост и при условие че през тези периоди съпругът или съпругата са пребивавали на територията на друга държава-членка. По смисъла на тази точка „работа със сезонен характер“ означава работа, която зависи от последователността на сезоните и автоматично се повтаря всяка година.
- б) За целите на изчисляването на пенсиите съгласно lov om social pension (Закон за социалните пенсии) периоди на дейност като заето или самостоятелно заето лице, завършени съгласно датското законодателство преди 1 януари 1984 г. от лице, за което точка 1, буква а) не се прилага, се считат за завършени периоди на пребиваване на преживелия съпруг или съпруга в Дания, при условие че по време на тези периоди преживелият съпруг или съпруга са били свързани с брак с гореспоменатия работник, без да са живели в отделно домакинство и без фактическа раздяла на основание несъвместимост, и при условие че през тези периоди съпругът или съпругата са пребивавали на територията на друга държава-членка.
- в) Периоди, които се вземат предвид съгласно букви а) и б), не се вземат предвид, ако съвпадат с периодите, взети предвид за изчисляване на пенсията, дължима на съответното лице съгласно законодателството за задължително осигуряване в друга държава-членка, или с периодите, по време на които въпросното лице е получавало пенсия съгласно такова законодателство. Тези периоди обаче се вземат предвид, ако годишният размер на въпросната пенсия е по-малък от половината от основния размер на социалната пенсия.
2. а) Независимо от разпоредбите на член 6 от настоящия регламент, лица, които не са били във възмездно правоотношение на заетост в една или повече държави-членки, имат право на датска социална пенсия само ако са или са пребивавали постоянно на територията на Дания за период от най-малко три години, при спазване на възрастовите ограничения, предвидени в датското законодателство. По силата на член 4 от настоящия регламент, член 7 не се прилага за датска социална пенсия, правото за която е било придобито от тези лица.
- б) Горепосочените разпоредби не се прилагат за правото на датска социална пенсия на членовете на семейството на лица, които получават или са били във възмездно правоотношение на заетост в Дания, или за учащи се или за членовете на техните семейства.
3. Временното обезщетение за безработни лица, които са допуснати до ledighedsydelse (схема „гъвкава работа“) (Закон № 455 от 10 юни 1997 г.), е предмет на дял III, глава 6 от настоящия регламент. Членове 64 и 65 ще се прилагат за безработните лица, които отиват в друга държава-членка, ако съответната държава-членка има сходни схеми за трудова заетост за същата категория лица.

▼ M1

4. Когато бенефициерът на датска социална пенсия има също така право на пенсия за преживяло лице в друга държава-членка, при прилагането на датското законодателство тези пенсии се разглеждат като обезщетения от същия вид по смисъла на член 53, параграф 1 от настоящия регламент, при условие че лицето, чиито осигурителни периоди или периоди на пребиваване служат за основа за изчисляване на пенсията за преживяло лице, е придобило и право на датска социална пенсия.

ГЕРМАНИЯ

1. Независимо от член 5, буква а) от настоящия регламент и член 5, параграф 4, точка 1 от Sozialgesetzbuch VI (том VI на Социалния кодекс), лице, получаващо пълен размер на пенсия за старост съгласно законодателството на друга държава-членка, може да отправи искане за задължително осигуряване по линия на германската схема за пенсионно осигуряване.

▼ M3

2. Независимо от член 5, буква а) от настоящия регламент и член 7 от Sozialgesetzbuch VI (том VI на Социалния кодекс), лице, което е задължително осигурено в друга държава-членка или получава пенсия за старост съгласно законодателството на друга държава-членка, може да се включи в германската схема за доброволно осигуряване.

▼ M1

3. За целите на отпускане на парични обезщетения по силата на § 47(1) от SGB V, §47(1), от SGB VII и §200(2) от Reichsversicherungsordnung, на осигурени лица, живеещи в друга държава-членка, по германските осигурителни схеми се изчислява нетно заплащане, което се използва за определяне на обезщетенията така, както ако осигуреното лице живее в Германия, освен ако осигуреното лице не поиска определянето да се извърши на базата на нетното заплащане, което то получава в действителност.
4. Граждани на други държави-членки, чието място на пребиваване или обичайно местожителство е извън Германия, и които отговарят на общите условия на германската схема за пенсионно осигуряване, могат да плащат доброволни вноски само ако в даден минал период са били доброволно или задължително осигурени в германската схема за пенсионно осигуряване; това се прилага и за лица без гражданство и за бежанци, чието място на пребиваване или обичайно местожителство е в друга държава-членка.
5. Посоченият в член 253 от Sozialgesetzbuch VI (том VI на Социалния кодекс) pauschale Anrechnungszeit (фиксиран признат период) се определя изключително във връзка с германските периоди.
6. В случаите, в които за преизчисляване на пенсиите се прилага германското пенсионно законодателство в сила от 31 декември 1991 г., за признаване на германските Ersatzzeiten (заместващи периоди) се прилага само германското законодателство.
7. Германското законодателство, касаещо трудовите злополуки и професионалните болести, за които се полага компенсация съгласно закона, уреждащ чуждестранните пенсии и обезщетенията за осигурителни периоди, които се признават по закона, уреждащ чуждестранните пенсии в териториите, изброени в параграф 1, точки 2 и 3 от Закона за разселените лица и бежанците (Bundesvertriebenengesetz), продължава да се прилага в рамките на обхвата на настоящия регламент, независимо от разпоредбите на параграф 2 от Закона за чуждестранните пенсии (Fremdrentengesetz).
8. При изчисляване на теоретичния размер, посочен в член 52, параграф 1, буква б), подточка i) от настоящия регламент, в пенсионните схеми на свободните професии компетентната институция взема за основа — по отношение на всяка от осигурителните години, завършени съгласно законодателството на друга държава-членка — правото на средна годишна пенсия, придобито за периода на членство в компетентната институция чрез плащане на вноски.

ЕСТОНИЯ

За целите на изчисляване на родителските обезщетения се счита, че периодите на заетост в държави-членки, различни от Естония, се базират на същия осреднен размер на социалния данък, който се е плащал през периодите на заетост в Естония, с които те се събират. Ако през референтната година лицето е било заето само в други държави-членки, се счита, че изчислението на обезщетенията се основава на осреднения размер на социалния данък, платен в Естония между референтната година и отпуска по майчинство.

▼ M1

ИРЛАНДИЯ

1. Независимо от разпоредбите на член 21, параграф 2 и член 62 от настоящия регламент, за целите на изчислението на предвидените седмични доходи на осигуреното лице за предоставяне на обезщетение за болест или за безработица съгласно ирландското законодателство, сума, равна на средния седмичен доход на заетите лица в съответната предвидена година, се изплаща на това осигурено лице за всяка седмица дейност като заето лице съгласно законодателството на друга държава-членка по време на същата предвидена година.
2. Когато се прилага член 46 от настоящия регламент, ако заинтересованото лице страда от неработоспособност, която води до инвалидност, докато лицето е било подчинено на законодателството на друга държава-членка, Ирландия, за целите на раздел 118, параграф 1, буква а) от Консолидирания закон за социална сигурност от 2005 г., взема предвид всички периоди, по време на които по причина на настъпилата вследствие на неработоспособността инвалидност лицето би било считано за неработоспособно според ирландското законодателство.

ГЪРЦИЯ

1. Закон № 1469/84 относно доброволното присъединяване към схемата за пенсионно осигуряване на гръцки граждани и чуждестранни граждани от гръцки произход е приложим към граждани на други държави-членки, лица без гражданство и бежанци, когато заинтересованите лица, независимо от тяхното място на пребиваване или престой, в даден минал период са били задължително или доброволно включени в гръцката схема за пенсионно осигуряване.
2. Независимо от член 5, буква а) от настоящия регламент и член 34 от Закон 1140/1981, лице, което получава пенсия поради трудови злополуки или професионални болести съгласно законодателството на друга държава-членка, може да поиска да бъде задължително осигурено съгласно законодателството, прилагано от осигурителната схема за земеделието (OGA), доколкото лицето упражнява дейност, попадаща в обхвата на това законодателство.

ИСПАНИЯ

1. За целите на прилагането на член 52, параграф 1, буква б), подточка i) от настоящия регламент годините, които не достигат на служителя за доброволно или задължително пенсиониране съгласно член 31, параграф 4 от консолидираната версия на Ley de Clases Pasivas del Estado (Закон за пенсионирането на държавните служители), се броят за реални години държавна служба само ако към момента на събитието, във връзка с което се отпускат пенсиите за инвалидност или смърт, бенефициерът е бил осигурен по испанската специална схема за държавните служители или е извършвал дейност, включена в обхвата на тази схема, или ако по време на събитието, във връзка с което се отпускат пенсиите, бенефициерът е извършвал дейност, която би наложила неговото включване в испанската специална схема за държавните служители, въоръжените сили или съдебната администрация, ако тази дейност е била извършвана в Испания.
2. а) Съгласно член 56, параграф 1, буква в) от настоящия регламент, изчисляването на теоретичното испанско обезщетение се извършва въз основа на реалните осигурителни вноски на лицето за годините, непосредствено предхождащи плащането на последната вноска в испанската система за социална сигурност. Когато при изчислението на основния размер на пенсията трябва да се вземат предвид осигурителни периоди и/или периоди на пребиваване съгласно законодателството на друга държава-членка, за изчислението на съответните периоди се използва най-близката по време до тези периоди осигурителна основа в Испания, като се вземат под внимание промените в индекса на цените на дребно.
- б) Размерът на получената пенсия се увеличава с размера на увеличенията и преизчисленията за всяка следваща година на пенсиите от същия вид.
3. Периоди, завършени в друга държава-членка, които трябва да бъдат изчислени по специалната схема за държавните служители, въоръжените сили и съдебната администрация, се разглеждат за целите на член 56 от настоящия регламент като най-близките по време периоди, завършени в качеството на държавен служител в Испания.

▼ M1

4. Допълнителните обезщетения за възраст, посочени във втората преходна разпоредба на Общия закон за социална сигурност, се отпускат на всички бенефициери на настоящия регламент, на чието име са направени вноски съгласно испанското законодателство преди 1 януари 1967 г.; не се допуска чрез прилагане на член 5 от настоящия регламент приравняване на осигурителните периоди, признати в друга държава-членка преди гореспоменатата дата, с такива, за които са платени вноски в Испания, единствено за настоящите цели. На датата 1 януари 1967 г. съответстват 1 август 1970 г. за специалната схема за моряци, а 1 април 1969 г. — за специалната схема за социална сигурност за миньорите във въгледобива.

ФРАНЦИЯ

▼ M3

▼ M1

2. За лицата, пребиваващи във френските департаменти Haut-Rhin, Bas-Rhin или Moselle и получаващи обезщетения в натура съгласно членове 17, 24 или 26 от настоящия регламент, обезщетенията в натура, осигурени от името на институция на друга държава-членка, която е отговорна за поемане на разходите по тях, включват и обезщетенията, осигурени от общата здравно-осигурителна схема и от задължителната допълнителна местна здравно-осигурителна схема на Alsace-Moselle.
3. За прилагането на дял III, глава 5 от настоящия регламент, френското законодателство, отнасящо се за лица, които упражняват или са упражнявали дейност като заети или самостоятелно заети лица, включва както основната(ите) схема(и) за осигуряване за старост, така и допълнителната(ите) пенсионна(и) схема(и), по които лицето е било осигурено.

КИПЪР

За целите на прилагане на разпоредбите на членове 6, 51 и 61 от настоящия регламент, за всеки период, започващ на или след 6 октомври 1980 г., осигурителната седмица съгласно законодателството на Република Кипър се определя, като се раздели общият осигурителен доход за съответния период на седмичния размер на основния осигурителен доход за съответната осигурителна година, при условие че така определеният брой седмици не надхвърля броя на календарните седмици за съответния период.

МАЛТА

Специални разпоредби за държавните служители

- а) Единствено за целите на прилагането на членове 49 и 60 от настоящия регламент, лицата, заети в съответствие със Закона за въоръжените сили на Малта (глава 220 от Законите на Малта), Закона за полицията (глава 164 от Законите на Малта) и Закона за затворите (глава 260 от Законите на Малта), се разглеждат като държавни служители.
- б) Пенсии, платими съгласно посочените по-горе закони и съгласно Наредбата за пенсиите (глава 93 от Законите на Малта), се разглеждат като „специална схема за държавни служители“ единствено за целите на член 1, буква д) от настоящия регламент.

НИДЕРЛАНДИЯ

1. Здравно осигуряване

- а) По отношение на правото на обезщетения в натура съгласно нидерландското законодателство, за целите на прилагането на дял III, глави 1 и 2 от настоящия регламент, лицата, имащи право на обезщетения в натура, са:
 - i) лицата, които съгласно член 2 от Zorgverzekeringswet (Закон за здравното осигуряване) са задължени да се осигуряват здравно при осигурител, и
 - ii) доколкото не попадат в обхвата на подточка i), членове на семейства на активен военен персонал, живеещи в друга държава-членка, и лица, пребиваващи на територията на друга държава-членка, които съгласно настоящия регламент имат право на здравно осигуряване в държавата, в която пребивават, като разносните се поемат от Нидерландия.

▼ M1

- б) Лицата, посочени в точка 1, буква а), подточка i) трябва, в съответствие с разпоредбите на *Zorgverzekeringswet* (Закон за здравното осигуряване), да се осигурят при осигурител, а лицата, посочени в точка 1, буква а), подточка ii) трябва да се регистрират при *College voor zorgverzekeringen* (Съвет за здравно осигуряване).
- в) Разпоредбите на *Zorgverzekeringswet* (Закон за здравното осигуряване) и *Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten* (Общ закон за осигуряване за извънредни медицински разходи) относно отговорността за плащане на осигурителни вноски се прилагат спрямо лицата по буква а) и членовете на техните семейства. По отношение на членовете на семействата, осигурителните вноски се събират от лицето, от което произтича правото на здравни грижи, с изключение на членовете на семействата на военен персонал, живеещи в друга държава-членка, от които осигурителните вноски се събират директно.
- г) В случай на късна регистрация в *College voor zorgverzekeringen* (Съвет за здравно осигуряване) разпоредбите на *Zorgverzekeringswet* (Закон за здравното осигуряване), отнасящи се до късното осигуряване, се прилагат *mutatis mutandis* по отношение на лицата, посочени в точка 1, буква а), подточка ii).
- д) Лицата, които по силата на законодателството на държава-членка, различна от Нидерландия, имат право на обезщетения в натура и пребивават или временно се намират в Нидерландия, имат право на обезщетения в натура в съответствие с политиката на институцията по място на пребиваване или престой по отношение на осигурените лица в Нидерландия, като се вземат предвид член 11, параграфи 1, 2 и 3, и член 19, параграф 1 от *Zorgverzekeringswet* (Закон за здравното осигуряване), както и право на обезщетения в натура съгласно *Algemene wet bijzondere ziektekosten* (Общ закон за осигуряване за извънредни медицински разходи).
- е) За целите на членове 23—30 от настоящия регламент, долу изброените обезщетения (освен пенсията, обхванати от дял III, глави 4 и 5 от настоящия регламент) се разглеждат като пенсии, дължими съгласно нидерландското законодателство:
- пенсии, отпуснати съгласно закона от 6 януари 1966 г. относно пенсията на държавните служители и преживелите ги лица (*Algemene burgerlijke pensioenwet*) (Закон за пенсията на държавните служители в Нидерландия);
 - пенсии, отпуснати съгласно закона от 6 октомври 1966 г. относно пенсията на военните служители и преживелите ги лица (*Algemene militaire pensioenwet*) (Закон за пенсията на военните служители);
 - обезщетения за неработоспособност, отпуснати съгласно закона от 7 юни 1972 г. относно обезщетенията за неработоспособност за военни служители (*Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen*) (Закон за неработоспособност);
 - пенсии, отпуснати съгласно закона от 15 февруари 1967 г. относно пенсията на служителите на NV Nederlandse Spoorwegen (Нидерландската железопътна компания) и преживелите ги лица (*Spoorwegpensioenwet*) (Закон за пенсията на служителите на железниците);
 - пенсии, отпуснати съгласно *Reglement Dienstvoorwaarden Nederlandse Spoorwegen* (Наредба относно условията на заетост в Нидерландската железопътна компания);
 - обезщетения под формата на пенсия, отпуснати на лица, пенсиониран преди достигането на пенсионната възраст от 65 години, целящи да осигурят доход за бивши заети лица в напреднала възраст, или обезщетения, предоставяни в случай на преждевременно напускане на пазара на труда, съобразно схема, създадена от държавата или въз основа на браншово споразумение относно лицата на възраст 55 години или повече;
 - обезщетения, отпуснати на военни и държавни служители по схема, приложима в случай на съкращение, пенсиониране поради достигната възраст или предсрочно пенсиониране.

▼ **M6**

- ea) Всяко лице, посочено в член 69, параграф 1 от Zorgverzekeringswet (Закон за здравното осигуряване), което в последния ден на месеца, предхождащ месеца, в който лицето навършва 65-годишна възраст, получава пенсия или обезщетение, което въз основа на точка 1, буква е) от настоящия раздел се разглежда като пенсия, платима съгласно нидерландското законодателство, се счита за лице, подало искане за пенсия, по смисъла на член 22 от настоящия регламент до навършването на пенсионна възраст по смисъла на член 7a от Algemene Ouderdomswet (Общ закон за пенсиите за старост).

▼ **M3**

- з) За целите на прилагането на член 18, параграф 1 от настоящия регламент лицата, посочени в точка 1, буква а), подточка ii) от настоящото приложение, които временно имат престой в Нидерландия, имат право на обезщетения в натура в съответствие с политиката на институцията на мястото на престой по отношение на осигурените лица в Нидерландия, като се вземат предвид член 11, параграфи 1, 2 и 3 и член 19, параграф 1 от Zorgverzekeringswet (Закон за здравното осигуряване), както и право на обезщетения в натура съгласно Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (Общ закон за осигуряване за извънредни медицински разходи).

▼ **M1**

2. Прилагане на Algemene Ouderdomswet (AOW) ► **M3** (Общ закон за пенсиите за старост) ◀

- а) Намалването, посочено в член 13, параграф 1 от Algemene Ouderdomswet (AOW) ► **M3** (Общ закон за пенсиите за старост) ◀, не се прилага за календарните години преди 1 януари 1957 г., през които получател, който не отговаря на изискванията, съгласно които съответните години се считат за осигурителни периоди:

- е пребивавал в Нидерландия в периода между 15 и 65-годишна възраст, или
- по време на пребиваването си в друга държава-членка е работил в Нидерландия за установен в Нидерландия работодател, или
- е работил в друга държава-членка през периоди, които се считат за осигурителни съгласно системата за социална сигурност в Нидерландия.

Чрез дерогация от член 7 от AOW, всеки, който е пребивавал или работил в Нидерландия в съответствие с горепосочените условия само преди 1 януари 1957 г., се счита също за имащ право на пенсия.

- б) Намалването, посочено в член 13, параграф 1 от AOW не се прилага за календарни години преди 2 август 1989 г., през които лице на възраст между 15 и 65 години, което е или е било в брак, не е било осигурено съгласно горепосоченото законодателство, докато е пребивавало на територията на държава-членка, различна от Нидерландия, ако тези календарни години съвпадат със завършени осигурителни периоди на съпруга/съпругата на въпросното лице съгласно ► **M3** посоченото по-горе законодателство ◀, или с календарни години, които се вземат предвид съгласно точка 2, буква а), при условие че през този период между лицата е имало брак.

Чрез дерогация от член 7 от AOW, такова лице се счита за имащо право на пенсия.

- в) Намалването, посочено в член 13, параграф 2 от AOW, не се прилага за календарни години преди 1 януари 1957 г., през които съпругът или съпругата на пенсионирано лице, които не отговарят на изискванията за зачитане на тези години за осигурителни периоди:

- са пребивавали в Нидерландия в периода между 15 и 65-годишна възраст, или
- по време на пребиваването си в друга държава-членка са работили в Нидерландия за установен в Нидерландия работодател, или

▼ **M1**

— са работили в друга държава-членка през периоди, които се считат за осигурителни съгласно системата за социална сигурност в Нидерландия.

г) Намаляването, посочено в член 13, параграф 2 от AOW, не се прилага за календарни години преди 2 август 1989 г., през които съпруг/съпруга на пенсионирано лице на възраст между 15 и 65 години, пребиваващи на територията на държава-членка, различна от Нидерландия, не са били осигурени съгласно горепосоченото законодателство, ако тези календарни години съвпадат със завършени осигурителни периоди на пенсионираното лице съгласно това законодателство, или с календарни години, които се вземат предвид съгласно точка 2, буква а), при условие че през това време между лицата е имало брак.

д) Точка 2, букви а), б), в) и г) не се прилагат за периоди, които съвпадат със:

— периоди, които могат да се вземат предвид при изчисляване на пенсионни права съгласно осигурителното законодателство за старост на държава-членка, различна от Нидерландия, или

— периоди, през които заинтересованото лице е получавало пенсия за старост по такова законодателство.

Периоди на доброволно осигуряване съгласно системата на друга държава-членка не се вземат предвид за целите на настоящата разпоредба.

е) Точка 2, букви а), б), в) и г) се прилагат само ако заинтересованото лице е пребивавало в една или повече държави-членки в продължение на шест години след навършване на 59-годишна възраст и само за периода от време, през който лицето е пребивавало в една от съответните държави-членки.

ж) Чрез дерогация от глава IV от AOW, всяко лице, пребиваващо в държава-членка, различна от Нидерландия, чийто съпруг или чийто съпруг(а) са осигурени по схема за задължително осигуряване съгласно това законодателство, има право на доброволно осигуряване съгласно това законодателство за периодите, през които съпругът(ата) са задължително осигурени.

Това право не се прекратява в случаите, когато задължителното осигуряване на съпруга или съпругата бива прекъснато поради смърт и когато преживелият съпруг(а) получава само пенсия съгласно Algemene nabestaandenwet ► **M3** (Общ закон за преживелите родственици) ◀.

Във всеки случай правото на доброволно осигуряване се прекратява на датата, на която лицето навърши 65-годишна възраст.

Размерът на вноската за доброволно осигуряване се определя съгласно разпоредбите, свързани с определянето на размера на вноската за доброволно осигуряване съгласно AOW. Ако обаче доброволното осигуряване следва период на осигуряване по силата на точка 2, буква б), вноската се определя съгласно разпоредбите, свързани с определянето на размера на вноската за задължително осигуряване съгласно AOW, като доходът, който се взема предвид, се счита за получен в Нидерландия.

з) Правото, посочено в точка 2, буква ж), не се предоставя на лица, осигурени съгласно законодателството на друга държава-членка за пенсии или обезщетения за преживели лица.

и) Всяко лице, което иска да получи право на доброволно осигуряване съгласно точка 2, буква ж), следва да подаде заявление за тази цел до Банката за социална сигурност (Sociale Verzekeringsbank) не по-късно от една година от датата, на която са изпълнени съответните изисквания за участие в нея.

▼ **M1**3. Прилагане на Algemene nabestaandenwet (ANW) ► **M3** (Общ закон за преживелите родственици) ◀

- а) Когато преживелият съпруг(а) имат право на пенсия за преживяло лице съгласно Algemene Nabestaandenwet (ANW) (Общ закон за преживелите наследници), в съответствие с член 51, параграф 3 от настоящия регламент, тази пенсия се изчислява съобразно член 52, параграф 1, буква б) от настоящия регламент.

За целите на прилагането на тези разпоредби, за завършени съгласно нидерландското законодателство се считат също и осигурителни периоди преди 1 октомври 1959 г., ако по време на тези периоди осигуреното лице, след навършване на 15-годишна възраст:

— е пребивавало в Нидерландия, или

— по време на пребиваването си в друга държава-членка е работило в Нидерландия за установен в Нидерландия работодател, или

— е работило в друга държава-членка през периоди, които се считат за осигурителни съгласно системата за социална сигурност в Нидерландия.

- б) Не се вземат предвид периодите, които се зачитат съгласно точка 3, буква а), които съвпадат с периоди на задължително осигуряване, завършени съгласно пенсионното законодателство на друга държава-членка за преживели лица.

- в) За целите на член 52, параграф 1, буква б) от настоящия регламент, като осигурителни периоди се зачитат само осигурителните периоди, завършени съгласно нидерландското законодателство след навършване на 15-годишна възраст.

- г) Чрез дерогация от член 63а, параграф 1 от ANW, лице, пребиващо в държава-членка, различна от Нидерландия, чийто съпруг(а) са задължително осигурени съгласно ANW, има право на доброволно осигуряване съгласно ► **M3** посоченото по-горе законодателство ◀, при условие че осигуряването вече е започнало преди датата на прилагане на настоящия регламент, но само за периодите, през които съпругът(ата) са задължително осигурени.

Това право се прекратява, считано от датата на прекратяване на задължителното осигуряване на съпруга (ата) съгласно ANW, освен ако последното не е прекратено поради смърт на съпруга(ата) и когато преживялото лице получава само пенсия по силата на ANW.

Във всеки случай правото на доброволно осигуряване се прекратява на датата, на която лицето навърши 65-годишна възраст.

Вноската за доброволно осигуряване, подлежаща на плащане, се определя съгласно разпоредбите, свързани с определянето на размера на вноски за доброволно осигуряване по ANW. При все това обаче, ако доброволното осигуряване следва осигурителен период по силата на точка 2, буква б), вноската се определя съгласно разпоредбите, свързани с определянето на вноски за задължително осигуряване съгласно ANW, като доходът, който се взема предвид, се счита за получен в Нидерландия.

▼ **M1**

4. Прилагане на нидерландското законодателство за неработоспособност

а) Ако, съгласно член 51, параграф 3 от настоящия регламент, съответното лице има право на обезщетение за инвалидност в Нидерландия, сумата, посочена в член 52, параграф 1, буква б) от настоящия регламент за изчисляване размера на това обезщетение, се определя:

i) в случаите, когато преди настъпване на неработоспособността лицето последно е упражнявало дейност като заето лице по смисъла на член 1, буква а) от настоящия регламент:

— в съответствие с разпоредбите, установени в Wet op arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) ► **M3** (Закон за осигуряване при увреждания) ◄, ако неработоспособността е настъпила преди 1 януари 2004 г., или

— в съответствие с разпоредбите, установени в Wet Werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) (Закон за работа и възнаграждение съобразно трудовата дееспособност), ако неработоспособността е настъпила на или след 1 януари 2004 г.;

ii) в случаите, когато преди настъпване на неработоспособността лицето последно е упражнявало дейност като самостоятелно заето лице по смисъла на член 1, буква б) от настоящия регламент, в съответствие с разпоредбите, установени в Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) ► **M3** (Закон за обезщетения при увреждания на самостоятелно заети лица) ◄, ако неработоспособността е настъпила преди 1 август 2004 г.

б) При изчисляване на обезщетенията съгласно WAO, WIA или WAZ, нидерландските институции вземат предвид:

— периодите на платена заетост и периодите, считани за такива, завършени в Нидерландия преди 1 юли 1967 г.;

— осигурителните периоди, завършени съгласно WAO;

— осигурителните периоди, завършени от съответното лице след навършване на 15-годишна възраст, съгласно Algemene Arbeidsongeschiktheidswet AAW (Общ закон за неработоспособността), доколкото те не съвпадат с осигурителни периоди, завършени съгласно WAO;

— осигурителните периоди, завършени съгласно WAZ;

— осигурителните периоди, завършени съгласно WIA.

АВСТРИЯ

1. За целите на придобиване на периоди за пенсионно осигуряване, посещаването на училище или аналогично учебно заведение в друга държава-членка се счита за равностойно на посещаване на училище или учебно заведение съгласно член 227, параграф 1, точка 1 и член 228, параграф 1, точка 3 от Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (ASVG) (Федерален закон за социалната сигурност), член 116, параграф 7 от Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz (GSVG) (Федерален закон за социалната сигурност на лицата, заети в сферата на търговията) и член 107, параграф 7 от Bauern-Sozialversicherungsgesetz (BSVG) (Федерален закон за социалната сигурност на земеделските стопани), когато съответното лице в някакъв период от време е било подчинено на австрийското законодателство поради това, че е упражнявало дейност като заето или самостоятелно заето лице, и са платени специалните вноски, предвидени в член 227, параграф 3 от ASVG, член 116, параграф 9 от GSVG и член 107, параграф 9 от BSGV за закупуване на такива образцови периоди.

▼ M1

2. За изчисляване размера на пропорционалното обезщетение по член 52, параграф 1, буква б) от настоящия регламент, не се вземат предвид специалните добавки за осигурителни вноски за допълнително осигуряване и допълнителното обезщетение за миньори съгласно австрийското законодателство. В тези случаи пропорционалното обезщетение, изчислено без тези осигурителни вноски, се увеличава, ако е уместно, с размера на ненамаляните специални добавки за осигурителни вноски за допълнително осигуряване и на допълнителното обезщетение за миньори.
3. Когато по силата на член 6 от настоящия регламент са завършени заместващи периоди съгласно австрийската схема за пенсионно осигуряване, които обаче не могат да служат за база за изчисления по членове 238 и 239 от Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (ASVG) (Общ закон за социалната сигурност), членове 122 и 123 от Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz (GSVG) (Федерален закон за социално осигуряване на лицата, заети в сферата на търговията) и членове 113 и 114 от Bauern-Sozialversicherungsgesetz (BSVG) (Закон за социална сигурност на земеделските стопани), се използва базата за изчисления за периоди на гледане на дете съгласно член 239 от ASVG, член 123 от GSVG и член 114 от BSVG.

ФИНЛАНДИЯ

1. За целите на установяване право на и изчисляване размера на финландската национална пенсия съгласно членове 52—54 от настоящия регламент, пенсии, придобити съгласно законодателството на друга държава-членка, се третира по същия начин както пенсии, придобити съгласно финландското законодателство.
2. При прилагане на член 52, параграф 1, буква б), подточка i) от настоящия регламент за калкулиране на доходите за признатия период съгласно финландското законодателство относно свързаните с дохода пенсии, когато дадено лице има периоди на пенсионно осигуряване във връзка с дейност като заето или самостоятелно заето лице в друга държава-членка за част от изискуемия осигурителен период съобразно финландското законодателство, доходите за признатия период са равни на сумата от доходите, придобити по време на частта от изискуемия осигурителен период във Финландия, разделена на броя на месеците, за които през изискуемия осигурителен период е имало осигурителни периоди във Финландия.

ШВЕЦИЯ

1. Когато помощи за отглеждане на малко дете се изплащат съгласно член 67 от настоящия регламент на неработещ член от семейството, тези помощи се изплащат на ниво, съответстващо на основното или най-ниското ниво.
2. За целите на изчисляване на помощите за отглеждане на малко дете съгласно глава 4, параграф 6 от Lag (1962:381) om allmän försäkring (Закон за националното осигуряване) за лица, които имат право на такива помощи, базирани на работна заплата, се прилага следното:

За родител, чийто доход, генериращ обезщетение за болест, се изчислява въз основа на дохода, придобит от възмездна заетост в Швеция, изискуването за това да е бил осигурен за обезщетение за болест над минималното ниво в продължение на поне 240 последователни дни, предхождащи раждането на детето, е удовлетворено в случай, че по време на посочения период родителят е имал доход от възмездна заетост в друга държава-членка, съответстващ на осигуряване над минималното ниво.

3. Разпоредбите на настоящия регламент относно сумирането на осигурителни периоди и периоди на пребиваване не се прилагат към преходните разпоредби на шведското законодателство относно правото на гарантирана пенсия за лица, родени през или преди 1937 г., които са пребивавали в Швеция за определен период от време преди да подадат заявление за пенсия (Закон 2000:798).

▼ M1

4. За изчисляване на дохода при определяне на свързаното с дохода условно обезщетение при болест и свързаното с дохода условно обезщетение при безработица съгласно глава 8 от Lag (1962:381) om allmän försäkring (Закон за националното осигуряване) се прилага следното:

- а) когато осигуреното лице, през изискуемия осигурителен период, е било подчинено и на законодателството на една или повече други държави-членки поради дейност като заето или самостоятелно заето лице, доходът в съответната(ите) държава(и)-членка(и) се приравнява към средния брутен доход на осигуреното лице в Швеция за завършената в Швеция част от изискуемия осигурителен период, изчислен като доходите в Швеция се разделят на броя на годините, през които тези доходи са се натрупали;
 - б) когато обезщетенията са изчислени по силата на член 46 от настоящия регламент и дадени лица не са осигурени в Швеция, изискуемият осигурителен период се определя в съответствие с глава 8, параграфи 2 и 8 от горепосочения закон така, както ако съответното лице е било осигурено в Швеция. Ако през този период съответното лице няма генериращ пенсия доход съгласно Закона за свързаната с доходите пенсия за старост (1998:674), се допуска изискуемият осигурителен период да тече от най-ранния момент, в който осигуреното лице е придобило доходи от възмездна дейност в Швеция.
5. а) За изчисляване на условни пенсионни доходи за свързана с дохода пенсия на преживяло лице (Закон 2000:461), ако не са удовлетворени изискванията за право на пенсия съгласно шведското законодателство по отношение на най-малко три от петте календарни години, непосредствено предхождащи смъртта на осигуреното лице (изискуем осигурителен период), се вземат предвид и осигурителни периоди, завършени в други държави-членки така, както ако са били завършени в Швеция. Осигурителни периоди в други държави-членки се считат за базирани върху средната пенсионна основа в Швеция. Ако съответното лице има само една година с пенсионна основа в Швеция, всеки осигурителен период в друга държава-членка се счита за период със същата основа.
- б) За изчисляване на условни пенсионни точки за пенсии на овдовели лица, когато смъртта е настъпила на или след 1 януари 2003 г., ако изискванията за пенсионни точки в шведското законодателство по отношение на най-малко две от четирите години, непосредствено предхождащи смъртта на осигуреното лице (изискуем осигурителен период), не са изпълнени и осигурителните периоди са завършени в друга държава-членка по време на изискуемия осигурителен период, тези години се считат за основани на същите пенсионни точки, както шведската осигурителна година.

ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

1. Когато, в съответствие със законодателството на Обединеното кралство, дадено лице може да има право на пенсия за прослужено време и старост, ако:

- а) осигурителните вноски, направени от бившия съпруг(а) на лицето, се зачитат като осигурителни вноски, направени от самото лице; или
- б) съответните изисквания за осигурителните вноски са изпълнени от съпруга(ата) или бившия съпруг(а) на съответното лице, тогава, при условие че, във всеки от случаите, съпругът (ата) или бившият съпруг (а) упражняват или са упражнявали дейност като заето или самостоятелно заето лице и са били подчинени на законодателството на две или повече държави-членки, се прилагат разпоредбите на дял III, глава 5 от настоящия регламент, с цел да се установят правата съгласно законодателството на Обединеното кралство. В този случай позоваването на „осигурителни периоди“ в посочената глава 5 се тълкува като позоваване на осигурителни периоди, завършени от:

▼ M1

i) съпруг (а) или бивш съпруг (а), когато искът се подава от:

— омъжена жена; или

— лице, чийто брак е приключил поради причина, различна от смъртта на съпруга, или

ii) бивш(а) съпруг(а), когато искането е предявено от:

— вдовец, който непосредствено преди пенсионна възраст няма право на надбавки за овдовял родител; или

— вдовица, която непосредствено преди пенсионна възраст няма право на надбавки за овдовяла майка, овдовял родител или пенсия за вдовица, или която има право единствено на свързана с възрастта пенсия за вдовица, изчислена съгласно член 52, параграф 1, буква б) от настоящия регламент, като за целта „свързана с възрастта пенсия за вдовица“ означава пенсия за вдовица, платима в намален размер съгласно раздел 39(4) от Закона за вноските и обезщетенията за социална сигурност от 1992 г.

2. За целите на прилагането на член 6 от настоящия регламент към разпоредбите относно правото на помощи за придружител, помощи за лица, полагащи грижи за лица с увреждания и помощи за издръжка на лица с увреждания, завършени периоди на заетост, самостоятелна заетост или пребиваване на територията на държава-членка, различна от Обединеното кралство, се вземат предвид дотолкова, доколкото това е необходимо за удовлетворяване на изискванията за присъствие в Обединеното кралство преди деня, в който възниква правото на такова обезщетение.

3. За целите на член 7 от настоящия регламент, в случай на инвалидност, старост или парични обезщетения за преживяло лице, пенсии за трудови злополуки или професионални болести и помощи при смърт, всеки бенефициер, подчиняващ се на законодателството на Обединеното кралство, който пребивава на територията на друга държава-членка, се счита за времето на този престой, че е пребивавал на територията на тази друга държава-членка.

4. Когато член 46 от настоящия регламент се прилага, ако заинтересованото лице страда от неработоспособност, която води до инвалидност, докато е било подчинено на законодателството на друга държава-членка, Обединеното кралство, по смисъла на раздел 30 А (5) от Закона за вноските и обезщетенията за социална сигурност от 1992 г., взема предвид всички периоди, през които поради неработоспособност заинтересованото лице е получавало:

i) парични обезщетения за болест или възнаграждение или заплата вместо тях, или

ii) обезщетения по смисъла на дял III, глави 4 и 5 от настоящия регламент, предоставени във връзка с последвалата неработоспособността инвалидност съгласно законодателството на другата държава-членка, както ако това са периоди на изплащане на обезщетения за временна неработоспособност съгласно раздели 30А (1)-(4) от Закона за вноските и обезщетенията за социална сигурност от 1992 г.

При прилагане на тази разпоредба се вземат предвид само периоди, през които лицето би било неработоспособно по смисъла на законодателството на Обединеното кралство.

▼ M1

5. (1) За изчисляване на фактора доходи с цел да се установи право на обезщетение съгласно законодателството на Обединеното кралство, за всяка седмица заетост като заето лице съгласно законодателството на друга държава-членка, която е започнала по време на съответната данъчна година по смисъла на законодателството на Обединеното кралство, се счита, че съответното лице е внесло осигурителни вноски като получаващо доходи заето лице, или че има доходи, върху които са направени осигурителни вноски на базата на доходи, равни на две трети от максималния размер на доходите за съответната година.
- (2) За целите на член 52, параграф 1, буква б), подточка ii) от настоящия регламент, когато:
 - а) за данъчна година, започваща на или след 6 април 1975 г., лице, упражняващо дейност като заето лице, има завършени осигурителни периоди, периоди на заетост или периоди на пребиваване изключително в държава-членка, различна от Обединеното кралство, и прилагането на посочения по-горе точка 5, параграф 1 води до зачитане на тази година съгласно законодателството на Обединеното кралство по смисъла на член 52, параграф 1, буква б), подточка i) от настоящия регламент, лицето се счита за осигурено за 52 седмици през съответната година в дадената държава-членка;
 - б) данъчна година, започваща на или след 6 април 1975 г., не се зачита съгласно законодателството на Обединеното кралство по смисъла на член 52, параграф 1, буква б), подточка i) от настоящия регламент, осигурителни периоди, периоди на заетост или периоди на пребиваване, завършени през съответната година, не се вземат предвид.
- (3) За превръщане на фактора доходи в осигурителни периоди, факторът доходи, получен през съответната данъчна година по смисъла на законодателството на Обединеното кралство, се разделя на минималния размер на доходите за съответната година. Резултатът се изразява като цяло число, като не се вземат под внимание евентуално оставащите дробни единици. Така полученото число се счита за представляващо броя на осигурителните седмици, завършени съгласно законодателството на Обединеното кралство през съответната година, при условие че не превишава броя седмици за съответната година, през които лицето е било подчинено на това законодателство.